

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 7 lutego 2022 r.

Poz. 526

SPRAWOZDANIE NR 1 STAROSTY SANDOMIERSKIEGO

z dnia 27 stycznia 2022 r.

z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wraz z informacją o realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego” na terenie powiatu sandomierskiego za 2021 rok

Na podstawie art. 38b ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 poz. 920 z późn. zm.) Starosta Sandomierski składa sprawozdanie z działalności komisji za rok 2021.

DZIAŁ I.

Sprawozdanie z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w 2021 roku.

W celu realizacji zadań w zakresie zwierzchnictwa nad państwowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz zgodnie z art. 38a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym i Zarządzeniem Nr 3/2020 Starosty Sandomierskiego z dnia 16 stycznia 2020 roku w sprawie powołania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, została powołana Komisja Bezpieczeństwa i Porządku.

Zgodnie z przyjętą zasadą pracy, posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku odbywały się w zależności od potrzeb. W 2021 roku zwołano 2 posiedzenia.

Pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 9 lutego 2021 roku. Pan Marcin Piwnik – Starosta Sandomierski przedstawił program spotkania, a następnie poinformował, że z uwagi na potrzebę przedstawienia pod obrady Sesji Rady Powiatu sprawozdania z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wraz z informacją z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego za 2020 rok zaistniała konieczność przygotowania tych materiałów. Należy nadmienić, że wszystkie instytucje przysłały obszerne pisemne informacje o podejmowanych działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego. Pan P. Cencek, Kierownik Referatu Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych tut. Starostwa po analizie nadesłanych materiałów przygotował sprawozdanie za 2020 rok, a następnie szczegółowo zreferował zagadnienia jakie zostały zawarte w przygotowanym sprawozdaniu wraz z uwzględnieniem najważniejszych podejmowanych działań i efektów jakie uzyskano w tym względzie. Po wysłuchaniu informacji oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji, a także po wysłuchaniu wyjaśnień, członkowie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku jednogłośnie zaakceptowali przedstawione sprawozdanie z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku za 2020 rok wraz z informacją z realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”. Następnie głos zabrał Pan Ryszard Komański Komendant Powiatowy Policji w Sandomierzu, który szczegółowo przedstawił działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa, które realizowała Sandomierska Policja w 2020 roku. Następnie głos zabrała Pani Jolanta Religa Prokurator Rejonowy w Sandomierzu, która zwróciła

uwagę, że w roku 2020 w powiecie sandomierskim wzrosła ilość oszustw, które dokonywane są w Internecie z wykorzystaniem portali społecznościowych oraz serwisów aukcyjnych. W dalszej części głos ponownie zabrał Starosta, który podkreślił, że rok 2020 był trudnym rokiem jeśli chodzi o działania profilaktyczne ze względu na panujący stan epidemii w naszym kraju. Podziękował wszystkim instytucjom zaangażowanym w działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w powiecie sandomierskim w szczególności gminom, które wsparły Szpital Specjalistyczny Ducha Świętego w Sandomierzu w zakupie aparatu do przeprowadzania testów na obecność koronawirusa.

Kolejne posiedzenie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku odbyło się w dniu 21 grudnia 2021 roku. Pan Piotr Krytusa, Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu w swoim wystąpieniu szczegółowo omówił Informację o stanie bezpieczeństwa powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2021 roku. Członkowie Komisji pozytywnie zaopiniowali informację o stanie bezpieczeństwa powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2021 roku.

Ponadto poinformował, że jednostki OSP z powiatu sandomierskiego otrzymały dotację:

- podpisano 24 umowy na łączną kwotę 109 800 zł w ramach zadania „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do KSRG”,
- podpisano 27 umów na kwotę 79 365 zł w ramach dotacji MSWiA na zadanie „Przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczo-gaśniczych”,
- podpisano 73 umowy na łączną kwotę 365 000 zł z Funduszu Przeciwdziałania COVID,
- na zakupy inwestycyjne wg art. 38 ustawy o ochronie przeciwpożarowej na kwotę 575 000 zł.

Kolejnym referującym była Pani Bernadeta Ślęzak – Skarbnik Powiatu, która w swoim wystąpieniu przedstawiła projekt budżetu powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na 2022 rok. Zgodnie z artykułem 26 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego i rezerwa ta w projekcie budżetu na 2022 rok wynosi 200 000 zł. Projekt budżetu powiatu w zakresie, o którym mowa w art. 38a ustawy o samorządzie powiatowym ust. 2 pkt 5 został zaopiniowany pozytywnie.

Następnie głos zabrał Zastępca Komendanta Powiatowego Policji w Sandomierzu Pan Wojciech Szymczak, który podkreślił, że w roku obecnym Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu odnotowała zwiększoną ilość oszustw tzw. metodą "na wnuczka", "na policjanta". Podkreślił, iż bardzo dobrze układa się współpraca pomiędzy samorządami jak i służbami z terenu powiatu sandomierskiego. W 2021 roku KP Policji w Sandomierzu dzięki dobrej współpracy z samorządami wzbogaciła się o trzy nieoznakowane samochody marki KIA Ceed oraz o dwa rowery elektryczne.

Na koniec Przewodniczący KBiP Pan Marcin Piwnik – Starosta Sandomierski złożył wszystkim życzenia z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia.

DZIAŁ II.

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego za 2021 rok.

Powiatowy Program Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Nr XXX/190/2002 z dnia 26 czerwca 2002 roku, określający istotne zagrożenia dotyczące terenu powiatu sandomierskiego oraz przyjęty harmonogram realizacyjny wskazujący kierunki działań zapobiegawczych był w pełni realizowany przez zainteresowane instytucje w 2021 roku.

1. Podstawowym założeniem **sandomierskiej Policji** na rok 2021 podobnie jak w latach ubiegłych było utrzymanie wysokiego poziomu społecznego poczucia bezpieczeństwa i wzrostu poziomu zaufania obywateli do Policji.

Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu starają się realizować oczekiwania lokalnego społeczeństwa wyrażające się zapewnieniem m.in. poczucia bezpieczeństwa, ograniczaniem przestępczości, monitorowaniem patologii społecznych. Ważnym elementem w naszym działaniu jest szukanie nowych rozwiązań, które przyczynią się do wzrostu jakości naszej pracy.

Na bieżąco analizowany jest stan bezpieczeństwa, diagnozowane są zagrożenia i dysponowane są adekwatne siły i środki do służby w zależności od potrzeb.

Na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych, na rok 2021, przyjęliśmy do realizacji poniższe założenia:

- Zapewnienie bezpieczeństwa pieszym uczestnikom ruchu drogowego;
- „Walka z Patologiami Społecznymi Alkohol i Narkotyki – Przemoc Domowa”;
- Bezpieczeństwo osób starszych i prowadzenie rozmów o przestrzeganiu przed wyłudzeniami pieniędzy przez inne osoby metodą „Na Wnuczka”, „Na Policjanta”;
- Poprawę skuteczności w wykrywaniu sprawców z jednoczesnym dążeniem do odzyskiwania skradzionego mienia, zabezpieczenia składników majątkowych sprawców na poczet przyszłej kary;
- Ujawnianie nieletnich zagrożonych demoralizacją oraz popełniających czyny karalne, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z przestępczością narkotykową;
- Eliminowanie negatywnych zachowań takich jak wandalizm, wybryki chuligańskie, a także występujących w ruchu drogowym zagrożeń (nietrzeźwi kierujący, „piractwo drogowe”);
- Zapewnienie bezpieczeństwa w trakcie imprez sportowych - przeważnie meczów piłki nożnej oraz przejazdów kibiców.

Wyżej wymienione przedsięwzięcia nie byłyby możliwe bez wsparcia samorządów, instytucji samorządowych i państwowych.

- 1) W Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu w 2021 roku w sprawach o przestępstwa wszczęto ogółem **916** postępowań przygotowawczych, natomiast w 2020 roku było wszczęte **869** postępowań, tj. o **47** postępowań więcej przy zachowaniu wysokiego poziomu wykrywalności tj. 81,0 %.

W zakresie przestępczości stwierdzonej odnotowano w 2020 roku **864** przestępstwa a w roku 2021 stwierdzono **929** przestępstw, czyli o 65 więcej.

Na ogólną liczbę tych czynów składają się również wszczęcia dot. przestępstw komunikacyjnych, których w 2021 roku odnotowano **140** tj. o 48 więcej niż w roku poprzednim, gdzie było ich **92**. Należy jednak zaznaczyć, że największą część wszczętych postępowań dot. przestępstw komunikacyjnych stanowią postępowania w sprawie kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości, których odnotowano łącznie **104**. W tym obszarze w stosunku do roku poprzedniego odnotowano wzrost o **44**.

W sprawach przestępstw o charakterze kryminalnym w 2020 roku wszczęto **528** postępowań przygotowawczych natomiast w 2021 roku wszczęto **591** postępowań tj. o **63** więcej niż w 2020 roku.

Nadmienić także należy, że w ubiegłym roku odnotowano wzrost liczby wszczęć odnośnie artykułu dotyczącego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego czyli art. 209 KK. W 2020 roku wszczęto z tego artykułu **120** postępowań natomiast w roku ubiegłym **135**, czyli o 15 postępowań więcej. Odnotowano również kilka przestępstw z kategorii oszustwa popularnie znanego jako „na wnuczka”, „na policjanta”, „na administratora”, „na hydraulika” itp. Przestępstwa tego rodzaju charakteryzują się wykorzystywaniem naiwności starszych ludzi. Sprawcy tego rodzaju czynów dzwoniąc do swoich „ofiar” najpierw wzbudzają ich zaufanie po czym przedstawiają wymyśloną historię, aby finalnie wyłudzić od nich pieniądze. W celu zapobieżenia tego rodzaju przestępstwom podejmowano następujące działania: informowano lokalne media o próbach dokonania takich wyłudzeń, za pośrednictwem mediów społecznościowych przekazywano komunikaty z ostrzeżeniami o wzmożonej aktywności oszustów. Natomiast w sposób bezpośredni: rozpowszechniano ulotki informacyjne oraz odwiedzano osoby starsze, które w największym stopniu narażone są na tego typu oszustwa.

W kategorii przestępczości w 7 najcięższych gatunkowo kategoriach (kradzież, kradzież

z włamaniem, bójka lub pobicie, rozbój, uszkodzenie mienia, uszczerbek na zdrowiu, kradzież samochodu) wszczęto **143** postępowań, tj. o **24** mniej niż w 2020 roku przy **wzroście** wykrywalności w tych kategoriach o **1,3** punktu procentowego.

W porównaniu do innych jednostek Policji województwa świętokrzyskiego jest to bardzo dobry poziom wykrywalności tego rodzaju przestępstw. W ujęciu tabelarycznym w odniesieniu do

poszczególnych kategorii przestępstw uzyskano następujące wartości liczby postępowań oraz wykrywalności:

KATEGORIE PRZESTĘPSTW	WSZCZĘTE POSTĘPOWANIA			WYKRYWALNOŚĆ w %	
	2020	2021	Dynamika w %	2020	2021
kradzieże cudzej rzeczy	72	68	94,4	50,0	62,5
kradzież samochodu	2	2	100,0	0,0	0,0
kradzieże z włamaniem	32	27	84,4	70,6	66,1
rozbój i wym. rozbójnicze	3	1	33,3	100,0	100,0
uszkodzenie mienia	33	30	90,9	50,0	58,6
bójka lub pobicie	1	4	400	100,0	75,0
uszczerbek na zdrowiu	24	11	45,8	96,0	90,9
Ogółem	167	143	85,5	64,6	65,9

Na podkreślenie skuteczności pracy Policji zasługuje fakt, że w przypadku przestępstw szczególnie uciążliwych dla społeczeństwa w niektórych kategoriach odnotowano spadek ich ilości, a w niektórych uzyskano wyższą wykrywalność. Spadek ilości przestępstw wszczętych odnotowano w przypadku kradzieży z włamaniem z 32 przypadków w 2020 roku do 27 w 2021 r. przy zachowaniu w dalszym ciągu wysokiego poziomu wykrywalności tj. 66,1% w roku 2021. Podobna sytuacja ma miejsce w kategorii uszczerbek na zdrowiu, gdzie można zauważyć spadek ilości przestępstw z 24 w 2020 roku do 11 w 2021 roku przy zachowaniu równie wysokiego poziomu wykrywalności. Spadek przestępstw odnotowano również w kategorii kradzież cudzej rzeczy, gdzie w 2020 roku było 72 wszczęcia przy 50,0 % wykrywalności, natomiast w 2021 roku odnotowano 68 wszczęć i znaczny wzrost wykrywalności w tej kategorii do 62,5%. Taka samą ilość przestępstw w 2020 i 2021 roku tj. 2 odnotowano również w kategorii kradzież samochodu. Spadek przestępstw odnotowano w kategorii rozbój i wymuszenia rozbójnicze, gdzie w 2020 r. było 3 takie przestępstwa natomiast w 2021 r. odnotowano 1 taki przypadek przy utrzymaniu 100,0% skuteczności w tej kategorii. Wzrost ilości przestępstw można zauważyć w kategorii bójka lub pobicie, gdzie w 2020 r. było 1 takie zdarzenie natomiast w 2021 r. odnotowano 4 takie przypadki. Na uwagę zasługuje także fakt, że w kategoriach kradzież cudzej rzeczy oraz uszkodzenie mienia ograniczono liczbę przestępstw przy jednoczesnym wzroście wykrywalności w stosunku do roku ubiegłego.

Na uwagę zasługuje również fakt, że w 2021 roku nie odnotowano najcięższego przestępstwa jakim jest zabójstwo.

Odnotowano 4 przestępstwa dotyczące zgwałcenia z czego jedno zdarzenie się potwierdziło, a wobec sprawcy tego czynu zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Przestępstwo to ze względu na znamiona, charakter popełnienia czynu oraz sferą intymną osoby pokrzywdzonej należałoby zaliczyć do kategorii jednego z najcięższych przestępstw.

Zdecydowaną walkę sandomierska Policja kontynuuje także w zakresie **przestępczości narkotykowej**, ujawniając w 2021 roku **38 przestępstw** zdefiniowanych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Ujawnienia tego rodzaju przestępstw skutkowały zatrzymaniem i zabezpieczeniem środków odurzających i psychoaktywnych, które nie trafiły na rynek jako oferowane do sprzedaży.

Łącznie Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu zabezpieczyła w 2021 roku 141 gramów amfetaminy oraz 3959 gramów suszu marihuany. Ponadto wykryto i zlikwidowano **plantacje konopi**, które mieściły się zarówno w pomieszczeniach mieszkalnych jak i na otwartej przestrzeni, których łącznie ujawniono i zabezpieczono **8 krzewów** o wysokości od **0,5 do 1,0 metra**.

W jednej z miejscowości na terenie gm. Dwikozy w czerwcu ujawniono **3427 gramów** środków narkotycznych w postaci marihuany. Była to jedna z większych ilości jaką zlikwidowali w 2021 roku funkcjonariusze Policji w Sandomierzu. Wartość rynkową zabezpieczonej marihuany tylko z wspomnianego miejsca wycenić można na kwotę **137 080 złotych**.

W 2021 roku ustalono ogółem **533** sprawców czynów zabronionych, z czego **13** to osoby nieletnie. Ponadto w wielu sprawach sprawcy zatrzymywani byli na gorącym uczynku, np.

- Początkiem kwietnia 2021 r. do KPP w Sandomierzu zgłosiło się trzech mężczyzn, którzy złożyli zawiadomienie o pobiciu ich przez pięć nieznanymi osobami. W wyniku niezwłocznie podjętych czynności operacyjnych ustalono wszystkich sprawców pobicia. Ponadto jednym ze sprawców tego zdarzenia była kobieta. Na podstawie zebranego materiału procesowego wszystkim sprawcom zostały przedstawione zarzuty, a decyzją Sądu Rejonowego w Sandomierzu wobec trzech osób został zastosowany środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania;
- W sierpniu 2021r. KPP w Sandomierzu otrzymała zgłoszenie o włamaniu do mieszkania i kradzieży z niego pieniędzy, karty bankomatowej oraz dowodu osobistego i uszkodzenia telewizora. Zabezpieczone na miejscu ślady kryminalistyczne oraz czynności poza procesowe doprowadziły do zatrzymania sprawcy włamania, który przyznał się do jego dokonania, a podjęte działania pozwoliły częściowo odzyskać skradzione mienie. Sprawcy przedstawiono zarzut włamania oraz uszkodzenia mienia;
- W lipcu 2021 r. do KPP w Sandomierzu zgłosiła się kobieta, która zawiadomiła o tym, iż nieznaną jej mężczyzną podstępem doprowadził ją do innej czynności seksualnej poprzez dotykanie jej w części intymnych bez jej zgody. Na podstawie uzyskanych informacji oraz ustalonego rysopisu dokonano typowania sprawcy. W wyniku podjętych czynności dokonano zatrzymania sprawcy, wobec którego Sąd Rejonowy w Sandomierzu zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania;
- W październiku 2021 roku funkcjonariusze podjęli próbę zatrzymania pojazdu, którego sposób prowadzenia wzbudził ich podejrzenie. Kierujący zlekceważył wydawane przez policjantów sygnały do zatrzymania się i zaczął uciekać. Po krótkim pościgu został on zatrzymany. W trakcie kontroli przypuszczenia policjantów potwierdziły się, gdyż okazało się, że kierowca znajduje się w stanie nietrzeźwości. Po wykonaniu czynności przez funkcjonariuszy Wydziału Kryminalnego w pojeździe mężczyzny ujawniono środki odurzające w postaci marihuany oraz substancje psychotropowe w postaci amfetaminy. Po dokonaniu kolejnych przeszukań w miejscach zamieszkania ujawniono kolejne środki narkotyczne. Dzięki wnikliwej pracy oprócz zarzutów za posiadanie środków narkotycznych i kierowanie w stanie nietrzeźwości sprawcy przedstawiono również zarzuty udzielania środków odurzających i psychotropowych.

W minionym roku zatrzymano 261 osób poszukiwanych na podstawie listów gończych, nakazów doprowadzenia do zakładów karnych i aresztów śledczych oraz w celu ustalenia miejsca pobytu. Uniemożliwiono tym samym ewentualne dalsze popełnianie przez te osoby przestępstw, co stanowi czytelny sygnał o nieuchronności odbycia kary pozbawienia wolności określonej przez wymiar sprawiedliwości.

Przestępczość gospodarcza

W 2021 roku policjanci Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu oraz jednostek podległych tj. Komisariatu Policji w Dwikożach i w Koprzywnicy przeprowadzili **łącznie 159 postępowań z zakresu przestępczości gospodarczej** wobec 167 w roku 2020, osiągając **wykrywalność na poziomie 84,1%**. Zdecydowana większość przeprowadzonych postępowań w tej kategorii spraw dotyczyła różnego rodzaju oszustw – łącznie **159** spraw, kolejne **8** postępowań dotyczyło przestępstw z zakresu nieprzestrzegania ustawy o rachunkowości, **2** postępowania dotyczyły naruszeń przepisów kodeksu karnego skarbowego, **6** postępowań w zakresie wykorzystania danych osobowych w celu wyrządzenia szkody majątkowej innym osobom, **2** postępowania z zakresu fałszowania lub posługiwania się fałszywym dokumentem, pozostałe sprawy dotyczyły zmiany zapisów danych teleinformatycznych w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przy dokonaniu nieautoryzowanych wypłat z rachunku bankowego, działania na szkodę podmiotu gospodarczego, przywłaszczeń związanych z obrotem gospodarczym, usunięcia mienia zagrożonego zajęciem lub egzekucją i innych z katalogu przestępstw gospodarczych, odnotowano również **3** postępowania dotyczące urządzania wbrew przepisom ustawy gier losowych na automatach do gier hazardowych bez wymaganego pozwolenia, w trakcie których to czynności podjętych wspólnie z Świętokrzyskim Urzędem Celno-Skarbowym w Kielcach ujawniono

i zabezpieczono łącznie **15 maszyn - automatów do gier o niskiej wygranej** oraz zabezpieczono pieniądze w kwocie **18,914,22** a następnie, które to przekazano do dalszego prowadzenia Świętokrzyskiemu Urzędowi Celno-Skarbowemu w Kielcach, **2** postępowania dotyczące poświadczenia nieprawdy w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w trakcie przeprowadzanych badań technicznych przez diagnostę z stacji kontroli pojazdów.

Na przestrzeni 2021 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu **zakończono 159 postępowań z zakresu przestępczości gospodarczej**. Wśród tych postępowań dotyczących różnego rodzaju oszustw większość dotyczyło **oszustw popełnionych przy zakupie różnego rodzaju przedmiotów za pośrednictwem portali aukcyjnych (OLX, allegro i inne) jak też i zakupów z fikcyjnych sklepów internetowych**. Należy nadmienić, że skuteczne ściganie sprawców tej kategorii spraw jest wysoce utrudnione, bowiem przeważnie korzystają oni z telefonów i rachunków bankowych rejestrowanych na tzw. osoby słupy nie mające bezpośredniego związku ze sprawcą a uzyskane w wyniku przestępstw środki finansowe wprowadzane są do obrotu międzybankowego w sposób utrudniający ustalenie faktycznego odbiorcę.

Popularne jest również **wykorzystywanie przez sprawców narzędzi teleinformatycznych**, głównie różnego rodzaju wirusów, linków, umożliwiających dokonywanie zmian w trakcie korzystania z płatności internetowych, a skutkujących nieautoryzowanymi przez pokrzywdzonego wypłatami z posiadanych rachunków bankowych za pośrednictwem tzw. kodów „BLIK”. Środki uzyskane przez przestępców w ten sposób są również inwestowane w krypto waluty.

Zaznaczyć należy, że przestępstwa w zakresie uszczuplenia podatku akcyzowego, obok przestępstw dotyczących wyłudzeń podatku od towarów i usług VAT, przestępstw na szkodę interesów Unii Europejskiej oraz przestępstw dotyczących zamówień publicznych, objęte są działaniem priorytetowym Komendanta Głównego Policji i należą do kluczowych monitorowanych obszarów przestępczości gospodarczej mających największy wpływ na finanse państwa.

W tych kategoriach spraw w 2021 roku Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu wszczęła łącznie **8** postępowań. Dwa z nich zostały zakończone przedstawieniem zarzutów przewidzianych w dyspozycji art. 65 § 1 i 4 Kodeksu Karnego Skarbowego natomiast dwa kolejne dot. wyłudzenia dotacji unijnych art. 297 § 1 kk i 286§1 kk i zostały zakończone sporządzaniem aktów oskarżenia, a następnie przesłane do Sądu Rejonowego w Sandomierzu.

Podkreślenia wymaga także fakt, że w wyniku przeprowadzonych działań w trakcie wyżej wymienionych postępowań w zakresie zwalczania przestępczości akcyzowej na terenie KPP w Sandomierzu zabezpieczono łącznie niżej wymienione ilości wyrobów bez polskich znaków skarbowych akcyzy: **11880 sztuk papierosów co przekłada się na łączną ilość 594 paczek papierosów oraz 0,6 kg krajanki tytoniowej. Uszczuplenie podatku akcyzowego dla tej ilości towarów wyniosło 12.000 zł.**

Kolejnym działaniem priorytetowym Komendanta Głównego Policji realizowanym w 2021 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu było podniesienie skuteczności działań Policji w zakresie ujawniania, identyfikacji, zabezpieczania i odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw. **Łącznie w prowadzonych w 2021 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu i jednostkach podległych postępowaniach przygotowawczych zabezpieczono u sprawców na poczet groźących kar i grzywnien mienie o wartości 2 406 475 zł.** Na udział w tym mierniku stanowiło mienie sprawców przestępstw gospodarczych w kwocie **1 808 745 zł**, kryminalnych w kwocie **392 480 zł** i przestępstw narkotykowych w kwocie **17 950 zł** co plasuje naszą jednostkę na czwartym miejscu wśród jednostek w Województwie Świętokrzyskim mając na uwadze w/w wskaźnik.

2) EFEKTYWNOŚĆ SŁUŻBY PREWENCYJNEJ

Na przestrzeni 2021 r. Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu zrealizowała łącznie **9240** służb zewnętrznych. Policjanci realizowali swoje zadania na terenie całego powiatu. Na terenie miasta Sandomierz wykonano łącznie **4594** tego rodzaju służb, natomiast w pozostałej części powiatu **4646** służb. Blisko 50% wszystkich służb zewnętrznych zostało zrealizowanych na terenie miasta Sandomierz, skupiającego największą liczbę ludności, tu również występuje największa liczba podejmowanych interwencji przez Policję.

W przeważającej mierze policjanci pionu prewencji realizowali zadania w ramach patroli zmotoryzowanych, ta forma pracy prewencyjnej to około 75% ogólnego czasu służby, około 25 % służby to służba w ramach patrolu pieszego.

Dodatkowo Policja realizowała swoje zadania wspólnie z innymi służbami, m.in.: ze Strażą Miejską, Komendą Wojewódzką Policji w Kielcach, Powiatową Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną w Sandomierzu oraz Wojskami Obrony Terytorialnej.

Wprowadzenie w 2020 r. w kraju stanu epidemii nałożyło dodatkowe zadania na Policję. Od początku działań policjanci codziennie dokonują sprawdzeń osób odbywających obowiązkową kwarantannę. W roku 2021 policjanci dokonali łącznie 152 503 kontroli osób objętych kwarantanną, co w przeliczeniu na jeden dzień daje liczbę 418 kontroli. Ponadto realizowano wspólne służby ze Strażą Miejską oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu pod kątem sprawdzania przestrzegania obowiązujących przepisów epidemiologicznych. W tym zakresie kontrolowano placówki handlowe, sklepy wielkopowierzchniowe oraz lokale gastronomiczne.

Jednym z głównych czynników wpływających na sposób pełnienia służby zewnętrznej przez policjantów prewencji jest ilość i rodzaj zgłoszeń od obywateli.

W roku 2021 przyjęto 10 822 zgłoszeń przekazywanych bezpośrednio z Centrum Powiadomień Ratunkowych na podstawie, których podejmowane były interwencje policyjne, którym nadawano miano interwencji pilnej – wymagającej niezwłocznego podjęcia czynności po odebraniu zgłoszenia (około 10 % wszystkich interwencji).

Bardzo ważnym czynnikiem był również czas jaki potrzebowały służby Policji na podjęcie czynności na miejscu zdarzenia od chwili zgłoszenia.

Średni czas reakcji na zdarzenia pilne wyniósł **8 min. 11 sek.** a średni czas reakcji na zdarzenie zwykle wyniósł **14:33 min.** Średni czas reakcji na zdarzenie wynosił na terenie miejskim – **11:18 min.**, na terenie pozamiejskim - **16:03 min.**

3) ZABEZPIECZENIE IMPREZ PLENEROWYCH, SPORTOWYCH

Sandomierska Policja podejmowała czynności w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas różnego rodzaju imprez sportowych, kulturalnych oraz zgromadzeń. Łącznie **638 funkcjonariuszy** zabezpieczyło **119 wydarzeń**. Na uwagę zasługuje także fakt, że policjanci zaangażowani byli także w zabezpieczenie wydarzeń organizowanych przez lokalne społeczności tj. pikniki rodzinne, festyny, dożynki, uroczystości patriotyczne itp. Dużą uwagę przykładano do zabezpieczenia imprez sportowych, zwłaszcza meczów piłki nożnej zarówno tych odbywających się na terenie miasta jak również na terenie powiatu. Ponadto sandomierscy funkcjonariusze zabezpieczali przejazdy kibiców przez rejon naszego powiatu i województwa:

- zabezpieczenia meczów piłki nożnej – 65 meczów, przy których realizacji udział wzięło 423 funkcjonariuszy;
- 99 funkcjonariuszy w 12 przypadkach zabezpieczało przejazdy kibiców przez teren powiatu i województwa.

4) REPRESJONOWANIE WYKROCZEŃ

W 2021 r. na terenie powiatu sandomierska Policja ujawniła łącznie **5671 wykroczeń**.

Jednym z podstawowych zadań policjantów prewencji i ruchu drogowego jest eliminowanie niebezpiecznych zachowań takich jak: wandalizm, wybryki chuligańskie, zakłócanie porządku publicznego, stwarzanie zagrożenia w ruchu drogowym. Wspomniane wykroczenia w większości popełniane są w miejscach publicznych, niejednokrotnie przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu. W takich przypadkach funkcjonariusze reagowali bezpośrednio po ujawnieniu wykroczeń, w sposób zdecydowany i stanowczy.

5) DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

Policjanci pionu prewencyjnego podejmowali działania zapobiegawcze w ramach prewencji kryminalnej (działalność edukacyjna i profilaktyczna). W ramach programu „Razem Bezpiecznej” duży nacisk kładziono na współpracę ze społeczeństwem w zakresie zapobiegania przestępczości i innym patologiom.

W 2021 roku w ramach programu tego programu przeprowadzono szereg akcji i przedsięwzięć, do których można zaliczyć:

- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „ALKOHOL I NARKOTYKI” – 19 działań,
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „PRĘDKOŚĆ” – 26 działań,

- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „NIECHRONIENI UCZESTNICZY, RUCHU DROGOWEGO” – 20 działań,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BUS&TRUCK” – 2 działań,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BEZPIECZNE PRZEJŚCIE” – 3 działania,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BEZPIECZNE JEDNOŚLAD” – 8 działań,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BEZPIECZEŃSTWO Z POWIETRZA” - 1 działanie,
- lustracja dróg pod kątem oznakowania i stanu technicznego oraz składanie stosownych wniosków do zarządców,
- realizacja akcji „Bezpieczna droga do szkoły”.

Policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu uczestniczyli w trzeciej edycji akcji pod nazwą „EDWARD” czyli Europejski Dzień Bez Ofiar Śmiertelnych. Funkcjonariusze podczas tych działań kontrolowali prędkość, stan techniczny pojazdów oraz trzeźwość kierujących. Mundurowi nadzorowali zachowanie kierujących w stosunku do niechronionych uczestników ruchu drogowego, którzy stanowią grupę szczególnie wysokiego ryzyka poniesienia śmierci lub doznania ciężkich obrażeń w wypadkach drogowych.

Wprowadzony w 2020 roku stan epidemii w znacznym stopniu ograniczył możliwości organizacji ćwiczeń i różnego rodzaju szkoleń oraz działalność profilaktyczną, które realizowane były w sposób na jaki pozwalała sytuacja epidemiologiczna w kraju, a realizowane spotkania odbywały się z przestrzeganiem reżimu sanitarnego.

Komunikaty informacyjne, dotyczące tych zagrożeń umieszczane były na stronie internetowej KPP Sandomierz, profilu Facebook Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu, w prasie, emitowane w lokalnej stacji radia „Leliwa”, radia „Kielce” oraz radia „Fama”.

Spotkania z najmłodszymi podczas edukacji dzieci i młodzieży z zakresie bezpieczeństwa podczas wakacji oraz ferii zimowych.

W ramach „Dnia Bezpiecznego Internetu” policjanci przeprowadzili spotkania z młodzieżą dotyczące zagrożeń i konsekwencji wynikających z nieumiejętnego korzystania z Internetu. Przeprowadzono szereg działań z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w tym wiele uwagi poświęcono edukacji najmłodszych jego uczestników. Policjanci zorganizowali również coroczny egzamin na kartę rowerową.

W ramach kampanii „**Narkotyki i dopalacze zabijają**” przeprowadzono spotkania, których tematem była problematyka narkotykowa. Za pomocą filmów oraz prezentacji funkcjonariusze przedstawiali zagrożenie, jakim są narkotyki i dopalacze. Ponadto odbyły się spotkania nt. odpowiedzialności prawnej, agresji i cyberprzemocy. Łącznie policjanci przeprowadzili **16** spotkań na rzecz ponad **280** uczniów, którzy w różny sposób zostali przeszkoleni i ostrzeżeni o niebezpieczeństwie stosowania takich środków.

Podczas spotkań z najmłodszymi, policjanci przypominali o bezpieczeństwie w czasie letniego wypoczynku oraz zasadach poruszania się po drogach. Mundurowi zwracali uwagę na wszystkich, którzy w upalne dni korzystali z kąpielii. Pod nadzorem policjantów znalazły się również miejsca zbiorowego wypoczynku zbiorniki wodne, rzeki. Doraźnie kontrolowali również tzw. „dzikie kąpieliska”.

Dzielnicowi KPP w Sandomierzu aktywnie uczestniczyli w realizacji wszystkich podprogramów prewencyjnych. Szczególną rolę odgrywają w realizacji Świętokrzyskiego Programu Pomocy Ofiarom Przestępstw. Zadania wynikające z założeń prewencji kryminalnej starali się upowszechniać w czasie codziennych obchodów, współpracowano także z Kościołem Katolickim. Dzielnicowi utrzymywali również ścisłe kontakty ze szkołami w swoich rejonach działania.

W dniach 22-28 lutego 2021r. zorganizowano edycję ogólnopolskiej akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”. Miała ona na celu zwrócenie uwagi społeczeństwa oraz instytucji państwowych i samorządowych na potrzeby osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz udzielenie wsparcia potrzebującym. W ramach akcji wszystkie osoby pokrzywdzone w wyniku przestępstw

mogą skorzystać z bezpłatnych porad i konsultacji. W Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu,

w systemie całodobowym można było uzyskać informację, w zakresie uprawnień przysługujących ofiarom przestępstw. Dodatkowo w trakcie trwania akcji dyżur pełnił wyznaczony policjant. Wszystkim zainteresowanym, informacji udzielali prokuratorzy w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Sandomierzu.

6)

PROBLEMATYKA NIELETNICH

W 2021 r. na terenie powiatu sandomierskiego odnotowano spadek ilości przestępstw popełnionych przez osoby nieletnie.

Na łączną liczbę 916 wszczętych postępowań w 9 przypadkach były to czyny karalne popełnione przez nieletnich, co stanowi 1 % do ogółu.

Udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw

Rok	Ogółem przestępstw	Czyny nieletnich	% wskaźnik czynów karalnych do ogółu przestępstw	Osoby podejrzane ogółem	Nieletni sprawcy czynów karalnych	% wskaźnik osób nieletnich do ogółu podejrzanych
2018	976	28	2,87%	603	26	4,31%
2019	986	8	0,81%	562	9	1,60%
2020	864	33	3,81%	518	7	1,35%
2021	916	9	1%	533	13	2,43%

Podsumowując pracę sandomierskiej policji za istotne należy uznać fakt, że w dalszym ciągu utrzymano bardzo wysoki wskaźnik wykrywalności. Ponadto policjanci w prowadzonych postępowaniach przygotowawczych zabezpieczyli na poczet przyszłych kar i grzywnien ponad 2,4 mln złotych. Podobnie jak i w roku ubiegłym z uwagi na trwający w kraju stan epidemii Komenda Powiatowa Policji Sandomierzu zaangażowana była do działań w walce w koronawirusem. Funkcjonariusze wypełniając słowa roty ślubowania często z narażeniem zdrowia i życia podejmowali liczne interwencje oraz dokonywali sprawdzeń osób objętych obowiązkową kwarantanną. Zaplanowane działania profilaktyczne realizowano w sposób na jaki pozwalała panująca w danym czasie sytuacja epidemiologiczna w kraju.

2. Komenda Powiatowa Policji wraz z Komendą Powiatową PSP, OSP, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Urzędami Gmin, Kierownictwami Szkół, Komendą Hufca ZHP, Sandomierską Spółdzielnią Mieszkaniową oraz Wydziałami Starostwa Powiatowego kontynuowała realizację programu częstkowego „Bezpieczny Powiat Sandomierski” stanowiący integralną część „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”.

1) W **I Liceum Ogólnokształcącym Collegium Gostomianum**, podejmowane były następujące działania profilaktyczne wynikające m.in z „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego” za rok 2021:

- Zajęcia integracyjne dla uczniów klas I mające na celu zaadoptowanie się w nowej szkole, zintegrowanie się społeczności klasowych w przyjaznej, kreatywnej atmosferze;
- Spotkania uczniów klas I z policjantami na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich;
- Realizacja programu profilaktyki „Loguj się z głową” w ramach którego wychowawcy realizowali następujące tematy: „E-hazard i gry online”, „Radzenie sobie ze stresem”, „Czy gram za dużo?”, „Jak grać i nie stracić głowy?”;
- Warsztaty z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sandomierzu dla klas II pt. „Jak dbać o własną samoocenę czyli poczucie własnej wartości”;

- Realizacja programu profilaktyki „Ars, czyli jak dbać o miłość?”. Głównym celem programu jest wyposażenie uczestników w wiedzę i umiejętności zmniejszające ryzyko utraty życia i zdrowia ich samych i ich potomków, zwłaszcza spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych;
- „Bezpieczne wakacje”- szkolenie ratownicze – profilaktyka bezpiecznych zachowań- uczniowie Grupy Udzielania Pierwszej Pomocy „SAMPLE” włączyli się do ćwiczeń ratowniczych w czasie szkolenia, z udziałem zaproszonego Ratownika – Pana Zbigniewa Majewskiego (czerwiec 2021r.);
- Udzielanie pierwszej pomocy – „Nie bój się pomagać”- cotygodniowe spotkania w ramach zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania młodzieży – dla członków Grupy Udzielania Pierwszej Pomocy SAMPLE;
- Udział uczniów w wykładzie otwartym online na temat: „Czy grozi Ci fonoholizm?”, którego prelegentem był dr hab. Sławomir Koziej, prof. UJK z Wydziału Pedagogiki i Psychologii;
- Zajęcia w ramach Ogólnopolskiego Programu Profilaktyki Czerniaka, przeprowadzone w oparciu o materiały przygotowane przez Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej - Curie Państwowy Instytut Badawczy (prezentacje, filmy, plakaty, scenariusze);
- Realizacja projektu “Ekonomia społeczna dla szkół”. Przedsięwzięcie to jest realizowane w wybranych szkołach ogólnokształcących i zawodowych na terenie całej Polski przez Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość ze Szczecina wraz z partnerami: Fundacją Pasja i Regionalnym Centrum Młodzieży. Celem projektu jest przygotowanie uczniów do planowania ścieżek kariery uczniowskiej i zawodowej poprzez wyposażenie nauczycieli w niezbędną wiedzę i umiejętności w zakresie ekonomii społecznej oraz nowoczesny i atrakcyjny warsztat pracy;
- 25 października 2021 roku, z inicjatywy uczniów klasy 3 i 4, w szkole powstała Spółdzielnia Uczniowska Collegium Gostomianum. Głównym jej celem jest prowadzenie sklepiku na terenie szkoły, angażowanie młodzieży szkolnej w różnego rodzaju inicjatywy społeczne i obywatelskie oraz promowanie postawy przedsiębiorczej;
- Realizacja treści profilaktycznych na lekcjach wychowawczych m.in.: „Korzyści wynikające z systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne”- profilaktyka właściwych postaw, „Szczepienia. Profilaktyka chorób zakaźnych”, „Przeciwdziałanie przemocy”, „Konflikty w rodzinie”, „Jak ustrzec się przed uzależnieniem od telefonów komórkowych?”, „ Na ratunek! – jak mądrze udzielać pierwszej pomocy?”, „Nie przegraj młodości. Profilaktyka przestępczości”, „Użyvky a organizm i psychika człowieka”, „Konstruktywne sposoby radzenia sobie w sytuacjach problemowych”;
- Działalność Klubu Honorowych Krwiodawców Krwi przy I LO (pozyskiwanie nowych członków, akcje krwiodawstwa);
- „Akcja Donacja”- współpraca z Oddziałem PCK – szkoła otrzymała środki higieny menstruacyjnej – profilaktyka zachowań empatii i próby wyeliminowania problemu ubóstwa menstruacyjnego w Polsce;
- Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, podczas których młodzież może kreatywnie i bezpiecznie spędzać czas wolny np. spotkania teatru szkolnego „Cegielnia”, spotkania redakcji szkolnej gazetki „Spójnia”, spotkania chóru szkolnego, zajęcia sportowe, warsztaty dziennikarskie, spotkania grupy ratownictwa medycznego „Sample”, Parnasy szkolne, Sesje Ekologiczne i inne naukowe spotkania, działalność ekologiczna, charytatywna (m.in. wieloletnia współpraca z DPS w Sandomierzu), wycieczki i inne, udział w działalności samorządowej (wybory do Młodzieżowej Rady Miasta).

W 2021 roku w **II Liceum Ogólnokształcącym** im. Tadeusza Kościuszki organizowano

i zrealizowano działania profilaktyczno-wychowawcze, wpisujące się w założenia „*Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego*”. Działania te są zgodne z zapisami Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, z planami wychowawczymi poszczególnych klas oraz z realizowanymi na bieżąco sprawami wychowawczymi, jednakże uległy modyfikacjom z powodu pandemii. W realizację powyższych działań bezpośrednio zaangażowani są: dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści oraz uczniowie II LO czyli osoby do, których te przedsięwzięcia są skierowane.

Tematykę zachowania bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania patologiom społecznym podejmowano m.in. na lekcjach wychowawczych prowadzonych w poszczególnych klasach. Skoncentrowano się na:

- informowaniu uczniów o negatywnych skutkach stosowania używek oraz środków psychoaktywnych, tj.: alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy;
- propagowaniu higienicznego trybu życia;
- propagowaniu zachowań asertywnych;
- informowaniu o zagrożeniach ze strony środowiska społecznego (przemoc, sekty, deprawacja) w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego młodych ludzi;
- informowaniu o skutkach prawnych przestępstw oraz wykroczeń uczniów, zarówno nieletnich, jak również pełnoletnich;
- radzeniu sobie młodych ludzi ze stresem;
- radzeniu sobie z agresją, cyberprzemocą.

W ramach realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przeprowadzono następujące działania:

- przestrzeganie procedur i zasad reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- diagnozowanie bieżącej sytuacji wychowawczej oraz rodzinnej uczniów;
- systematyczna obserwacja zachowań uczniów, w szczególności sprawiających problemy wychowawcze oraz mających niską frekwencję;
- bieżące informowanie rodziców o frekwencji uczniów oraz ich postępach w nauce;
- udział pani pedagog w posiedzeniach Zespołu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie prowadzonych celem dokonania oceny sytuacji wychowawczej uczniów przebywających w rodzinie zastępczej;
- udział pani pedagog w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego;
- wdrażanie uczniów do przestrzegania norm współżycia społecznego oraz porządku prawnego;
- w przypadku naruszania przez uczniów norm społecznych, ustalanie przyczyn takiego zachowania, a następnie podejmowanie odpowiednich środków wychowawczych;
- zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania infolinii;
- udział uczniów w warsztatach w ramach realizowanych w szkole programów profilaktycznych: „*Dieta dla mózgu*”
- przeprowadzenie w szkole Dnia Rzucania Palenia Tytoniu;
- zdrowy tryb życia oraz przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych;
- webinaria i ankiety na temat cyberprzemocy;
- współpraca pani pedagog z instytucjami oraz organizacjami wspomagającymi proces wychowania uczniów oraz rozwój ich osobowości, tj. z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu, OPS w Sandomierzu, Świetlicą Środowiskową, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu, WTZ Przy Stowarzyszeniu TRATWA w Sandomierzu, Sądem Rejonowym w Sandomierzu, Komendą Policji w Sandomierzu;
- organizowanie indywidualnych konsultacji dla rodziców poświęconych występującym problemom wychowawczym oraz spotkań profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących tematyki zapobiegania przemocy oraz cyberprzemocy, profilaktyki antynarkotykowej oraz promocji zdrowego stylu życia.

W ramach działań podejmowanych przez dyrekcję szkoły zwiększających bezpieczeństwo na terenie szkoły na bieżąco są realizowane:

- dyżury nauczycieli na poszczególnych kondygnacjach podczas przerw międzylekcyjnych;

- zakaz palenia papierosów na terenie szkoły i wokół budynku szkoły;
- współpraca z Radą Rodziców poprzez uzgadnianie zmian w programach i regulaminach szkolnych, m.in. dotyczących profilaktyki, wychowania oraz zapewnienia uczniom bezpieczeństwa;
- systematyczna dbałość o oznakowanie ewakuacyjne i zabezpieczenia przeciwpożarowe;
- przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły z udziałem Straży Pożarnej.

W Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich im. KEN w Sandomierzu realizowane były następujące działania mające na celu zapobieganie przestępczości i poprawę bezpieczeństwa:

- realizacja programów profilaktyki zdrowia we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu. Kontynuacja realizacji ogólnopolskich programów profilaktyki zdrowia tj. *Ars, czyli jak dbać o miłość?*- profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, *Podstępne WZW, Znamię znam je!*;
- udział nauczycieli w szkoleniach, m.in. nt. „Profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci oraz młodzieży, w tym zachowania suicydalne”, „Jak porozumiewać się z uczniem trudnym”;
- przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły;
- współpraca Szkolnego Klubu HDK PCK „Kropelka” z punktem krwiodawstwa;
- współpraca z Agencją Ochrony Argus w zakresie utrzymania bezpieczeństwa w szkole;
- realizacja działań w ramach profilaktyki uzależnień: spotkanie uczniów kl. II Branżowej Szkoły I Stopnia z psychologiem z PPP w Sandomierzu na temat „Sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych”;
- korzystanie z systemu kontroli frekwencji i postępów w nauce młodzieży - dziennik elektroniczny Librus Synergia;
- bieżące informowanie rodziców o frekwencji młodzieży i postępach w nauce;
- kontynuowanie noszenia identyfikatorów przez uczniów;
- przypominanie regulaminów szkolnych i pisemne potwierdzenie przez uczniów ich znajomości;
- podejmowanie rozmów wychowawczych, organizowanie apeli szkolnych dla uczniów, ścisła współpraca z Radą Rodziców poprzez uzgadnianie zmian w regulaminach, opiniowanie działań szkoły w zakresie poprawy bezpieczeństwa;
- współpraca szkoły, pedagoga szkolnego z instytucjami oraz organizacjami wspomagającymi proces wychowania i rozwój osobowy uczniów: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich, kuratorzy sądowi, Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sandomierzu.

W Zespole Szkół Ekonomicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Sandomierzu, Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego był w pełni realizowany. Działania te odbywały się poprzez:

- Kontynuacji działań zawartych w programie wychowawczo – profilaktycznym ZSE;
- Systematycznie prowadzona jest diagnoza sytuacji wychowawczej, rodzinnej uczniów zwłaszcza w klasach pierwszych;
- Na bieżąco wprowadzamy i aktualizujemy procedury w sytuacjach kryzysowych w szkole zwłaszcza tych dotyczących nauczania hybrydowego czy nauczania zdalnego; wprowadzono min. „Procedurę niebieskiej karty – przeciwdziałanie przemocy rodzinie w Zespole Szkół Ekonomicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Sandomierzu” oraz „Procedury postępowania z uczniem przewlekle chorym w Zespole Szkół Ekonomicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Sandomierzu”;
- Na bieżąco monitorowano i wprowadzano najwyższe środki ostrożności w związku z zaleceniami Państwowego Inspektora Sanitarnego dotyczące zachowań podczas pandemii;
- Prowadzona jest szczegółowa ocena frekwencji uczniów;

- W szkole obowiązuje dziennik elektroniczny dzięki, któremu rodzice na bieżąco monitorują swoje dziecko. Rodzice mają na bieżąco przekazywane informacje dotyczące dziecka;
- W miarę możliwości prowadzone były doraźne spotkania informacyjno-profilaktyczne dotyczące odpowiedzialności uczniów niepełnoletnich i pełnoletnich w razie nieodpowiedniego zachowania w miejscu publicznym;
- Uczniowie wzięli udział w zajęciach organizowanych przez Państwową Inspekcję Pracy w Kielcach pt: „Kultura bezpieczeństwa”;
- Uczniowie wzięli udział w konkursie „Bezpieczeństwo w Internecie” w ramach warsztatów „Koduj z Gigantami”;
- W czasie odbywania się egzaminów maturalnych dyrektor szkoły był w stałym kontakcie z KPP w Sandomierzu w związku z rozpowszechnianiem fałszywych informacji na temat podkładania ładunków wybuchowych;
- W szkole dostępna jest „Anonimowa skrzynka na sygnały”, do której zarówno uczniowie naszej szkoły jak również ich rodzice mogą wrzucać informacje dotyczące wszystkiego czego się obawiają, co ich niepokoi, czego się boją i o czym nie chcą powiedzieć wprost. Skrzynka ma na celu zapobiegać ewentualnym zagrożeniom. Chcemy, aby poprzez informację które otrzymamy, wszyscy czuli się bezpiecznie, by atmosfera panująca w szkole służyła wszystkim którzy w niej przebywają. Dzięki pozyskanym informacjom uczniowie będą mogli w razie potrzeby otrzymać pomoc ze strony pedagoga, psychologa, wychowawców, nauczycieli, terapeutów, policji, dyrekcji szkoły a także innych osób lub instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom potrzebującym;
- W szkole działa Szkolny Klub Wolontariatu w ramach którego młodzież wraz z nauczycielami angażuje się w działalność na rzecz drugiego człowieka;
- W ramach zajęć z wychowania do życia w rodzinie oraz na godzinach wychowawczych nauczyciele realizują zagadnienia związane z zapobieganiem agresji, stalkingu, przemocy, alkoholizmowi, narkomanii, środkami odurzającymi i inne. Powyższe zajęcia odbywały się również z pedagogiem zwłaszcza w zakresie z „Stalkingu”, „Cyberprzemocy i bezpieczeństwa w sieci”;
- Systematyczny udział pedagoga w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego;
- W razie wystąpienia jakichkolwiek nieodpowiednich zachowań odbywały się rozmowy dyscyplinujące uczniów w obecności dyrektora, wychowawcy pedagoga, uczniów wraz z rodzicami w celu wyeliminowania negatywnych zachowań;
- Przeprowadzono próbną ewakuację;
- Grupa nauczycieli wzięła udział w szkoleniu, „Sposoby wsparcia uczniów w czasie edukacji zdalnej” oraz „Bezpieczne korzystanie z narzędzi cyfrowych”;
- W szkole czynnie działa Szkolny Klub Honorowych Dawców Krwi „Kropelka” oraz Szkolny Klub Polskiego Czerwonego Krzyża w ramach których młodzież wraz z opiekunami podejmuje działania na rzecz drugiego człowieka. Promowana jest również akcja rejestracji wśród uczniów i nauczycieli dawców komórek macierzystych;
- Szkoła współpracuje z agencją ochrony Karabela w zakresie utrzymania bezpieczeństwa w szkole i otoczeniu szkoły;
- Szkoła ściśle współpracuje z kuratorami Sądu dla Nieletnich, Komendą Powiatowa Policji, Strażą Miejską w Sandomierzu oraz Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Sandomierzu;
- Szkoła współpracuje z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu;
- W ramach działań podejmowanych przez dyrekcję szkoły zwiększających bezpieczeństwo na terenie obiektów szkolnych. Wprowadzono zakaz palenia papierosów na terenie szkoły i jego otoczenia. Dyrektor szkoły skierował pismo do Komendanta Powiatowej Policji w Sandomierzu oraz Komendanta Straży Miejskiej w Sandomierzu z prośbą o zwiększenie częstotliwości patroli przy ulicy Żeromskiego i Patkowskiego (okolice szkoły).

Przypominano uczniom i ich rodzicom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły oraz przypominanie o nieopuszczaniu terenu szkoły (apele szkolne, lekcje wychowawcze, indywidualne spotkania z uczniami, spotkania z rodzicami).

Poruszano tematy bezpieczeństwa w szkole na spotkaniach z rodzicami (przypominanie o procedurach obowiązujących w szkole). Prowadzono dyżury nauczycieli i pracowników szkoły na korytarzach i otoczeniu szkolnym. Prowadzona była kontrola prowadzenia zajęć wychowania fizycznego pod kątem bezpieczeństwa. Systematyczne monitorowanie przez kamery wejścia do szkoły i korytarzy szkolnych na wypadek ewentualnego zagrożenia bezpieczeństwa, inne zadania wynikające z bieżących potrzeb pracy szkoły.

W Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. prof. Z. Strzeleckiego w Sandomierzu podejmowane są różnorodne działania, mające na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji uczniów. Realizację tych działań wyznacza program wychowawczo - profilaktyczny szkoły. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu młodzieży odbywa się poprzez:

- systematyczną obserwację zachowania uczniów;
- rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów, sprawiających trudności w realizacji procesu dydaktyczno - wychowawczego;
- wdrażanie uczniów do przestrzegania zasad współżycia społecznego i porządku prawnego;
- reagowanie na naruszanie przez uczniów norm społecznych, ustalanie przyczyn niewłaściwego zachowania oraz stosowanie odpowiednich środków wychowawczych;
- współpracę z rodzicami oraz różnymi instytucjami (Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, Sądem dla Nieletnich, Komendą Powiatową Policji) w zakresie spójnego oddziaływania na uczniów wymagających szczególnej opieki wychowawczej.

W roku 2021 były prowadzone wśród uczniów rozmowy na temat wymagań szkoły w zakresie zachowania, frekwencji oraz przestrzegania norm społecznych. Młodzież została zapoznana ze swoimi obowiązkami i prawami oraz szkolnym systemem kar i nagród.

W klasach pierwszych został zrealizowany program integracyjny, mający na celu nawiązanie dobrych relacji interpersonalnych między uczniami, integrację zespołów klasowych oraz adaptację do nowego środowiska szkolnego.

W roku 2021 został zorganizowany dla młodzieży program profilaktyczny, dotyczący sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych, m.in. związanych z przemocą czy uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Realizator autorskiego programu profilaktycznego dzielił się z uczniami swoimi trudnymi doświadczeniami życiowymi oraz sposobami radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Program profilaktyczny promował dobre postawy, wartości oraz zachęcał uczniów do zdrowego stylu życia.

W roku 2021 zostały również zorganizowane dla uczniów spotkania z psychologiem z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Sandomierzu. Tematem spotkań były „Konstruktywne sposoby radzenia sobie z problemami w sytuacjach kryzysowych”.

W roku 2021 był w szkole realizowany program profilaktyczny „ARS, czyli jak dbać o miłość” w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, nikotyny i narkotyków. Głównym celem programu jest dostarczenie uczniom wiedzy, pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia i odpowiedniego dystansu do substancji psychoaktywnych.

W ramach lekcji wychowawczych prowadzone były dla uczniów zajęcia edukacyjno-profilaktyczne, dotyczące umiejętności radzenia sobie ze stresem, negatywnymi emocjami, złością, agresją, oraz kształtowane były umiejętności asertywne. Poruszane były również zagadnienia, związane z systemem wartości człowieka, wzajemnymi relacjami międzyludzkimi oraz czynnikami, wpływającymi na pozytywne relacje interpersonalne.

W celu zapewnienia dyscypliny na terenie szkoły prowadzone są systematycznie dyżury nauczycieli w czasie przerw między lekcjami oraz zajęciami praktycznymi. Wszystkie naganne zachowania uczniów rozpatrywane są przez komisję do spraw dyscypliny młodzieży.

W celu spójnego przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości młodzieży, szkoła ściśle współpracuje z kuratorami z Sądu dla Nieletnich, Komendą Powiatową Policji oraz Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Sandomierzu.

W 2021 roku w **Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Zawichoście** podejmowane były działania profilaktyczne i wychowawcze w ramach Programu Wychowawczo - Profilaktycznego. Działania nakierowane były na niwelowanie zachowań antagonistycznych – destrukcyjnych wychowanków, wzmacnianie pozytywnych zasobów, kompensowanie deficytów oraz nauka nowych zachowań. Jako nadrzędne przyjęto działania profilaktyczne problemów młodzieży. Prowadzone były spotkania zarówno z wysoko wyspecjalizowanymi w działaniach profilaktycznych pracownikami Ośrodka jak również specjalistami z zewnątrz. Podejmowane były próby pedagogizacji rodziców młodzieży niedostosowanej społecznie. Wiele działań nakierowanych było na uświadomienie wychowankom zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych oraz zachowań agresywnych.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Zawichoście realizuje swoje zadania głównie w obszarach:

zapobieganie przestępczości nieletnich

Wychowankowie w ramach pracy w grupie wychowawczej oraz na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy informowani są o skutkach działań o charakterze przestępczym, jednocześnie każda informacja o takim zachowaniu była wykorzystywana w oddziaływaniach resocjalizacyjnych. Duże znaczenie w tym zakresie ma uczenie umiejętnego organizowania czasu wolnego. Prowadzone były zajęcia w ramach zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć terapeutycznych, szeroko zakrojona jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna z wykorzystaniem Metody Dialogu Motywującego oraz tutoringu szkolnego. W mijającym roku ze względu na sytuację epidemiologiczną w kraju oraz w naszej placówce wszelkie wyjazdy, imprezy oraz inne formy działalności zostały ograniczone z uwagi na bezpieczeństwo wychowanków i pracowników.

Duże znaczenie przywiązujemy do współpracy ze środowiskiem lokalnym, traktując je jako naturalne miejsce do resocjalizacji i tester skuteczności oddziaływań resocjalizacyjnych prowadzonych w placówce. Z uwagi na obostrzenia sanitarne w bardzo ograniczonym zakresie kontynuowana jest współpraca z biblioteką w Zawichoście, klasztorem OO Dominikanów w Sandomierzu, ze schroniskiem dla zwierząt w Sandomierzu i w Zawichoście, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu. Nasi wychowankowie aktywnie uczestniczą w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, uczestniczyli w akcjach „Światowego dnia rzucania palenia tytoniu” oraz „Trzymaj Formę”. Wiodącą metodą naszej pracy jest twórcza resocjalizacja w oparciu o dialog motywujący. Aktywnie współpracujemy z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach. Nasza młodzież wspólnie z opiekunami założyła ogródek warzywny w ramach projektu „Tradycyjny sad,„. Nasza placówka wraz z Polskim Stowarzyszeniem Nordic Walking oraz Fundacją Restart po raz kolejny, ulicami Sandomierza zorganizowała marsz nordic walking dla mieszkańców i zaproszonych gości. Młodzież przebywająca w Ośrodku jest na bieżąco zapoznawana z prawami dziecka, prawami ucznia oraz dotyczącymi ich sytuacji życiowej aktami prawnymi. Ośrodek jest wyposażony w monitoring wizyjny służący podniesieniu bezpieczeństwa w placówce. W przypadku zachowań o charakterze przestępczym powiadamiana jest Policja i właściwe Sądy.

przeciwdziałanie narkomanii

W ramach działania w tym zakresie prowadzone były systematyczne spotkania pedagogów i psychologów z młodzieżą mające na celu uświadomienie skutków używania środków psychoaktywnych na organizm. Prowadzona jest grupa wsparcia ograniczenia i zaprzestania palenia tytoniu - wynikająca z potrzeb samych wychowanków. Realizowany jest własny program profilaktyczny „Mentor” dostosowany do potrzeb wychowanków. Jednocześnie kadra pedagogiczna dokłada wszelkich starań aby wychowankowie nie mieli dostępu do środków odurzających. W ramach działań profilaktycznych realizujemy program profilaktyczny „FreD Goes Net”, koordynatorem jest psycholog Ośrodka. Wychowankom uzależnionym od substancji psychoaktywnych psychologowie udzielali wsparcia w postaci zajęć terapeutycznych. Wszystkie przypadki pojawienia się środków psychoaktywnych są zgłaszane Policji i właściwym Sądom.

podniesienie bezpieczeństwa na drogach publicznych

W ramach tego działania wychowankowie realizują kurs karty rowerowej we współpracy z KPP Sandomierz, wychowankowie regularnie uczestniczą w wycieczkach rowerowych pod opieką wychowawców. Uczestniczą także w zajęciach szkolnych Edukacji Dla Bezpieczeństwa, w ramach których poznają zasady pierwszej pomocy przedlekarskiej, zachowania w sytuacjach kryzysowych, właściwego korzystania i zachowania na drogach publicznych, podnoszące świadomość i umiejętności postępowania w sytuacjach zagrożenia. Wychowankowie poznają podstawy postępowania w sytuacji wypadku drogowego. Na terenie naszego ośrodka odbyły się ćwiczenia powiatowe pk. „Zawichost 2021”.

przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Ośrodek prowadzi zajęcia z wychowankami poddanymi przemocy rodzinnej. Wychowankowie uczeni są radzenia sobie z przemocą i agresją w środowisku rodzinnym. Staramy się angażować rodziców naszych wychowanków w proces poprawy relacji rodzinnych. Do pracy włączani są specjaliści zewnętrzni w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej. W bardzo szerokim zakresie prowadzona jest współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Sandomierzu oraz Sądem Rejonowym w Sandomierzu, którego Wydział Rodzinny i Nietletnich prowadzi nadzór nad działalnością Ośrodka.

przeciwdziałanie bezrobociu

W obecnym roku szkolnym zakończyliśmy realizację projektu unijnego Poddziałania 8.5.1 „Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju CZKIN” – Wyższe kwalifikacje, lepszy start. Kontynuujemy realizację projektu unijnego Poddziałania 08.03.02 „Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych” – Okno na świat - projekt ma na celu ograniczanie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki, zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i poza formalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia. Rozpoczęliśmy realizację projektu unijnego Poddziałania 08.05.01 „Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju CZKIN” – Akademia - w ramach którego, wychowankowie mają zajęcia z doradztwa zawodowego, podstaw przedsiębiorczości oraz dodatkowe zajęcia z matematyki, informatyki - ICT, j. angielskiego, j. polskiego zdobywają także kompetencje społeczne charakterystyczne dla pełnienia roli przyszłego pracownika oraz zostały wyposażone pracownie zawodowe. Prowadzona jest destygmatyzacja młodych ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym. Placówka uczestniczy w projekcie MEiN „Laboratoria Przyszłości”, w związku z realizacją projektu pozyskano środki na zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych min. drukarka 3D i inne. Organizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, pozwalające minimalizować deficyty edukacyjne naszych wychowanków. Młodzież podejmuje aktywność w ramach wolontariatu działającego w naszym Ośrodku. Pomagamy wychowankom w przygotowaniu programu usamodzielnienia po opuszczeniu placówki. Wszyscy wychowankowie objęci są doradztwem edukacyjno - zawodowym. Organizowane są spotkania z pracodawcami, które pozwalają na wyposażenie wychowanków w oczekiwane przez pracodawców kompetencje i umiejętności, co wykorzystywane jest przy planowaniu Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego.

bezpieczeństwo sanitarne – epidemiologiczne

Baza Ośrodka utrzymywana jest na wysokim poziomie technicznym i sanitarnym. W ostatnim czasie zakupiono dodatkowe wyposażenie gabinetu pielęgniarki, posiadamy izolatkę medyczną dla wychowanków wymagających podstawowej opieki leczniczej. Opracowany został regulamin postępowania w warunkach Covid – 19 oraz wydzielone zostały oddzielne pomieszczenia na potrzeby izolacji dla wychowanków z podejrzeniem Covid – 19. Nasz Ośrodek uczestniczy w projekcie Ogólnopolska Sieć Edukacyjna – dostęp do usług telekomunikacyjnych. Nasza młodzież uczestniczy w Ogólnopolskim Projekcie Edukacyjnym „Trzymaj Formę” współorganizowanym przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców. Projekt ma na celu edukację w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Systematycznie prowadzone są kontrole stanu sanitarnego, a remonty przeprowadza się na bieżąco. Ośrodek przeszedł

kontrolę bezpieczeństwa ppoż., inspektora budowlanego a także kontrolę Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

W ramach zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w budynkach wszyscy pracownicy Ośrodka przeszkoleni zostali z przepisów przeciwpożarowych oraz zasad udzielania I pomocy medycznej ponadto zaktualizowano plan ewakuacji placówki.

Bursa Szkolna jest placówką publiczną zapewniającą opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

W placówce oprócz uczniów z Polski mieszkają uczniowie obcokrajowcy (Ukraińcy, Białorusini w ilości 91 wychowanków).

Z młodzieżą realizowany jest Program wychowawczo - profilaktyczny skierowany bezpośrednio do wychowanków, rodziców, opiekunów prawnych. Zawiera on również działania przewidziane dla wychowawców i pracowników administracji i obsługi. W swej treści szczególnie nacisk kładzie na uzależnienia i ich konsekwencje, pomoc psychologiczno - pedagogiczną udzielaną wychowankom.

W roku 2021 w Bursie we wrześniu odbyło się spotkanie młodzieży, pracowników pedagogicznych z policjantem, Naczelnikiem Wydziału Oświaty i Promocji Starostwa. Rozmowa dotyczyła kwestii odpowiedzialności karnej nieletnich, profilaktyki uzależnień, konsekwencji wynikających z niedostosowania się do Regulaminu Bursy.

W ramach obchodów dnia Bezpiecznego Internetu, który obchodzony był 09.02.2021r. Bursa włączyła się w działania inicjowane przez Polskie Centrum Programu Safer Internet. Celem obchodów DBI było inicjowanie i programowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i młodzieży do zasobów internetowych, zaznajomienie rodziców, nauczycieli, wychowawców z problematyką bezpieczeństwa online oraz promowanie pozytywnego wykorzystania Internetu.

Głównym celem wejścia Bursy w tą inicjatywę było poszerzenie wiedzy Wychowawców i przekazanie zdobytej wiedzy wychowankom.

W ramach obchodów DBI wychowawcy przeprowadzili z młodzieżą zajęcia: *Jak radzić sobie z cyberprzemocą?, Jak możesz pomóc ofiarom cyberprzemocy?, Pięć kroków do prywatności., FOMO- jak sobie z tym radzić, Emocje- wyraż siebie.*

Ponadto młodzież przygotowała serię plakatów ukazujących zagrożenia w świecie wirtualnym w formie rysunkowej.

W roku 2021 prowadzone były przez dyrektora, wychowawców pogadanki i udzielane instruktaże:

- Zapoznanie wychowanków z zasadami reżimu sanitarnego i przestrzeganie zasad związanych z COVID-19,
- Zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym - wandalizm, niszczenie urządzeń, zakłócanie ciszy nocnej,
- Bezpieczny powrót do domu,
- Zasady poruszania się po drogach publicznych - dyscyplina pieszych,
- Jak radzić sobie z przemocą i agresją,
- Jak zachowywać się w miejscach publicznych, aby nie zakłócać porządku publicznego,
- Omówienie zasad współżycia oraz wzajemnych relacji w bursie,
- Omówienie regulaminów przepisów przeciwpożarowych,
- Wykonywanie na bieżąco gazetek – na temat szkodliwości picia alkoholu, palenia papierosów.

Dyrektor i Rada Pedagogiczna współpracuje i na bieżąco rozwiązuje problemy związane z bezpieczeństwem wychowanków z Policją, Strażą Pożarną, Strażą Miejską, Agencją Ochrony Argus, oraz Ośrodkiem Zdrowia.

2) **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sandomierzu** w ramach działań wspierających „Powiatowy Program Zapobiegania Przeszpeczości oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego” realizowała na

terenie powiatu sandomierskiego zajęcia warsztatowe oraz spotkania tematyczne z dziećmi, młodzieżą, nauczycielami i rodzicami.

Na bieżąco prowadzone są konsultacje z dyrektorami placówek oświatowych, nauczycielami, pedagogami szkolnymi oraz specjalistami z różnych instytucji, takich jak: policja, sąd, opieka społeczna, samorządy lokalne. W sprawach wychowawczych i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży współpracujemy z kuratorami sądowymi i społecznymi, asystentami rodzin, a także policją.

Poradnia udziela porad dla rodziców i nauczycieli na terenie Poradni i w placówkach przedszkolnych oraz szkolnych w ramach punktów konsultacyjnych. W placówkach odbywały się indywidualne rozmowy wspierające i terapeutyczne dotyczące poszczególnych uczniów. Pozwoliło to na lepsze planowanie działań wychowawczych. Prowadzimy także terapię psychologiczną indywidualną i rodzinną, krótko i długoterminową, a także interwencję kryzysową.

Przeprowadzamy dużą ilość zajęć warsztatowych dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Wiele z nich to programy autorskie naszych psychologów i pedagogów.

Zajęcia warsztatowe z młodzieżą miały na celu zapobieganie różnym formom uzależnień takich jak: alkohol, nikotyna, narkotyki, gry telewizyjne, komputerowe, Internet oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach traumatycznych, kryzysowych. Rozwijały także umiejętności prospołeczne np.: radzenie sobie ze złością i agresją, skutkami stresu, własnymi emocjami.

Zajęcia warsztatowe, prelekcje dla rodziców dostarczały wiedzy psychologicznej i pedagogicznej, kształtowały umiejętności wychowawcze.

Przeprowadzono kilkaset spotkań terapeutycznych udzielając pomocy psychologicznej. Zakres problematyki obejmował myśli samobójcze, problemy emocjonalne, problemy w relacjach społecznych, problemy wychowawcze, zagrożenie niedostosowaniem społecznym, zaburzenia koncentracji i motywacji, nieśmiałość, traumy rodzinne (po śmierci rodzica, po wypadku samochodowym, po rozwodzie) i lęki społeczne, zaburzone relacje rodzinne, trudności szkolne, zaburzenia zachowań i emocji.

W swoich działaniach profilaktycznych poruszamy tematy skupiające się wokół systemu wartości, środków uzależniających, zapobiegania zachowaniom ryzykownym, umiejętności prospołecznych oraz wspierania rozwoju dzieci i młodzieży poprzez wspomaganie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych. Poradnia posiada i na bieżąco udostępnia materiały informacyjne i edukacyjne dla rodziców, nauczycieli i młodzieży, dotyczące różnych form uzależnień oraz agresji i przemocy w szkole w domu i w Internecie.

Powadziliśmy 78 punktów konsultacyjnych w terenie, w których uczestniczyło 319 osób, w tym 115 nauczycieli, 172 rodziców i 32 uczniów. Punkty te znajdowały się w przedszkolach w: Szczytnikach, nr 5 w Sandomierzu, nr 1 w Sandomierzu, Terapeutyczne w Klimontowie, Łoniowie, Świniarach, Gieraszwicach, Sulisławicach, Dwikozach, Kleczanowie, Nawodzie, Czyżowie Szlacheckim, Goźlicach, Sióstr im. Jezus Klimontów, w szkołach podstawowych w: Wilczycach, Darominie, Winiarach, Starym Garbowie, Gierlachowie, Łukawie, Gnieszowicach, Łoniów, Świniary, Gieraszwice, Sulisławice, Dwikozach, Górach Wysokich, Gałkowicach, Słupczy, Mściowie, Koprzywnicy, Niedźwicach, Postronnej, Łązku, Kleczanowie, nr 2 w Sandomierzu, jak również w II LO w Sandomierzu i Centrum Administracyjne Domów dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie.

Najczęściej tematy zajęć warsztatowych to: problemy edukacyjne i wychowawcze, problemy rodzinne (po rozwodzie rodziców, po śmierci bliskiej osoby), praca z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, sytuacja wychowawcza w rodzinie, trudności emocjonalne, trudności wynikające z zaburzeń autystycznych, problemy organizacji edukacji ze względu na problemy zdrowotne, organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie placówki, sytuacje trudne w przedszkolu i na terenie szkoły, zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci i młodzieży, obserwacja zachowań trudnych u dzieci, konsultacje z nauczycielami dotyczące współpracy z rodzicami uczniów.

W przedszkolach prowadzone były zajęcia w ramach programu „Inni, a jednak tacy sami”.

Zajęcia dla dzieci 5 i 6 letnich na temat niepełnosprawności i chorób przewlekłych dzieci. Celem zajęć było uwrażliwienie dzieci na potrzeby osób niepełnosprawnych i chorych. Uczenie tolerancji, empatii i zachowań prospołecznych. O dzieciach z niepełnosprawnością ruchową i o dzieciach

z niepełnosprawnością wzroku zajęcia przeprowadzono w przedszkolu w Wilczycach, w przedszkolu w Śmiechowicach i szkole podstawowej w Wilczycach, o dzieciach z chorobą przewlekłą i dzieciach bez kończyn zajęcia przeprowadzono w przedszkolu w Śmiechowicach.

Udzielono pomocy dzieciom i młodzieży w formie porad dla 99 osób, treningów dla 50 osób, warsztatów 1698 oraz obserwacji dziecka dla 220 osób.

Udzielono pomocy rodzicom w formie porad dla 2036 osób, prelekcji/wykładów dla 54 osób.

Poradnia współpracuje z Urzędem Miasta Sandomierz w zakresie rozwiązywania problemów społecznych „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Sandomierz”. Pracownicy systematycznie współpracują z placówkami z terenu powiatu sandomierskiego w celu koordynowania działań na rzecz dziecka i rodziny – np. PCK, MOPS, PZP, PCPR, Policją, Sądem, Lokalnymi mediami, Caritas, lokalnymi uczelniami wyższymi, a także udział w imprezach szkolnych i środowiskowych. Przez cały rok szkolny 2020/2021 pani dyrektor prowadziła punkt konsultacyjny, który wspomagał rodziców i nauczycieli szkół ogólnodostępnych w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Pracownicy poradni takie punkty prowadzili na terenie całego powiatu sandomierskiego.

3) **Spółdzielnia Mieszkaniowa** starała się pomóc młodym ludziom i pokierować nimi w procesie integracji, co można osiągnąć w różnorodny sposób (integracja społeczna, kulturalna, językowa). Sandomierskie Centrum Kultury w Sandomierzu podpisało umowę z Sandomierską Spółdzielnią Mieszkaniową na prowadzenie działalności społeczno - wychowawczej. Przez cały 2021 rok młodzież mieszkająca na osiedlach i nie tylko, znalazła zainteresowanie w prowadzonej placówce. Ośrodek prowadzi pełną gamę zajęć zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dorosłych. Wśród nich znajdują się zajęcia taneczne, muzyczne, plastyczne oraz rekreacyjne, na które pomimo panującej pandemii w ścisłym reżimie sanitarnym młodzież mogła uczęszczać. Działalność ta dofinansowana jest przez Spółdzielnię. Spółdzielnia ostrzegała również mieszkańców o baczne zwracanie uwagi na tzw. "domokrądców", którzy próbowali wyłudzić pieniądze oferując różnego rodzaju usługi, podszywając się pod pracowników spółdzielni, Urzędu Miasta lub PGKiM, jak również zwracała się do Policji o objęcie nadzorem miejsc szczególnie zagrożonych.

4) **Hufiec ZHP Sandomierz** zrzesza w swoich szeregach instruktorów, zuchy i harcerzy z Pisar, Gościeradowa, Annapola, Koprzywnicy, Liśnika, Gór Wysokich, Dwikóz, Chobrzan, Kleczanowa, Grabówki i Sandomierza. Zuchy i harcerze uczestniczą we wszystkich ważnych uroczystościach organizowanych na terenie powiatu sandomierskiego. W ciągu roku podejmują szereg akcji charytatywnych, organizują spotkania, biwaki oraz rajdy. Reprezentują hufiec również w licznych konkursach. Już od wielu lat organizują Harcerską Akcję Letnią oraz od tego roku w Harcerską Akcję Zimową. Systematycznie także udają się do Zakopanego po Betlejemskie Świąteczne Świeciło Pokoju.

Rok 2021 okazał się dla większości z nas dużym zaskoczeniem. Rozprzestrzeniająca się pandemia COVID-19 od początku marca wprowadziła wiele zmian i utrudnień we właściwej pracy drużyn i gromad. Wprowadzona zdalna praca utrudniła fizyczne spotkania zuchów i harcerzy, jednak w większości założoną tematykę i część wyzwań udało się zrealizować w formie on-line.

Instruktorzy z Komendy Hufca ZHP w Sandomierzu cały czas utrzymywali wirtualny kontakt z zuchami i harcerzami. To jedyny sposób w epidemii, aby utrzymać integrację środowiska. Przygotowywane zostały propozycje wspólnych zajęć w sieci.

Już po raz kolejny przedstawiciele naszego hufca dołączyli do "wielkiego grania" – 29 finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W niedzielę 31 stycznia 2021 r. wolontariusze prowadzili na terenie miasta zbiórkę pieniędzy na zakup nowoczesnego sprzętu medycznego dla specjalistycznych szpitali dziecięcych.

W miesiącu lutym ubiegłego roku członkowie drużyny harcerskiej „Szare Szeregi” wzięli udział i zdobyli I Wyróżnienie w Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Harcerskiej i Turystycznej „Śpiewograniec” w Tarnobrzegu.

Organizacja Dnia Myśli Braterskiej w 2021 r. ze względu na sytuację epidemiologiczną musiała przybrać formę on - line. Z okazji DMB Komenda Hufca ZHP Sandomierz zachęciła do podjęcia wyzwania „Osobno, a jednak razem – POŁĄCZENI MYŚLAMI”. Wyzwanie polegało na stworzeniu krótkiej animacji składającej się z życzeń – myśli każdego z członków drużyny lub gromady. Nagrane życzenia, zostały zamieszczone na portalach społecznościowych.

W Narodowym Dniu Pamięci Żołnierzy Wyklętych, 1 marca przywołujemy pamięć tych, którzy mieli być wymazani z kart historii, skazani na zapomnienie. Żołnierze antykomunistycznego podziemia po II wojnie światowej nie złożyli broni, nie godząc się na sowietyzację Polski. Torturowani, wystawieni na nieludzkie cierpienie, straceni za wolną Polskę. Grobów wielu z nich nie odnaleziono do dzisiaj. Proces przywracania pamięci Żołnierzy Wyklętych rozpoczął się w 1995 roku. Z tej okazji przedstawiciele DH Szare Szeregi z Gościeradowa odbyli z Marsz Pamięci "Żołnierzy Wyklętych".

Akcja charytatywna „Dla Laury” - 19.03.2021 r. zuchy i harcerze z Gościeradowa wzięli udział w Harcerskiej Akcji Charytatywnej „Dla Laury”. W ramach akcji Harcerze przygotowali wielkanocne zajęcia. Zebrano kwotę 351 zł.

Akcja charytatywna „Dla Bartusia” - W niedzielę 21 marca 2021 r. harcerze z DH Zawisza Czarny z Dwikóz prowadzili zbiórkę pieniędzy na leczenie małego Bartusia chorego na SMA. Zebrano kwotę 3077,10 zł.

Zuchy, którym czystość naszej planety Ziemi nie jest obojętna, po raz kolejny wykazali się aktywnością i przystąpili do Akcji "Sprzątanie Świata 2021". W wyniku ich działań posprzątanym został m.in teren wokół pomnika Bohaterów Chłopskich w Sobótce, przystanki w Prusach, okolice parku dworskiego w Pisarach, przydrożne tereny w miejscowościach Wyspa, Sobótka, Prusy i Pisary.

Harcerze z DH „Białe Wilki” z Liśnika uczestniczyli w ogólnopolskiej akcji „Czuwam dla ziemi”. Celem akcji były działania na rzecz przyrody poprzez kształtowanie proekologicznych postawy w myśl zasady less waste. Finał akcji to działania terenowe harcerzy skupione na sprzątaniu śmieci. Członkowie drużyny we własnym zakresie sprzątały teren w pobliżu miejsca zamieszkania.

Kształtowanie postaw patriotycznych to zawsze bardzo ważny cel w działalności zuchów i harcerzy. Nasze zuchy w upamiętnieniu świąt majowych: Święta Flagi i Święta Konstytucji 3 Maja z dużym zaangażowaniem wzięły udział w akcji "Zuchy i harcerze dla Ojczyzny". Przygotowały w tym celu w swoich domach wiersze, piosenki, symbole narodowe i zaprezentowały je na swoich facebookowych profilach oraz robiły sobie zdjęcia, jak świętowali tę rocznicę, czym są dla nich wartości patriotyczne. Z tych fotografii instruktorzy wykonali kolaż.

W maju i czerwcu gromada „Ekołudki” z Pisar zaangażowała się w zbiórkę żywności, koców, ręczników dla zwierząt ze schroniska „Przytulisko na Wiśniowej” w Sandomierzu. Przyłączyli się także do akcji charytatywnej na rzecz chorego Bartusia Przychodzkiego i przekazali plastikowe nakrętki.

Związek Harcerstwa Polskiego jest również organizatorem wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. W roku 2021 z wypoczynku skorzystało 368 osób. Komendanci wypoczynku realizują własne autorskie programy wakacyjnego wypoczynku. Szczególny nacisk położony był na profilaktykę uzależnień, ekologię i ochronę środowiska, na wychowanie w wartościach i duchu harcerskich ideałów. Często uczestnicy kolonii i obozów przenoszą się w krainę bajek i historii literackich. Tym sposobem dzieci zachęcane są do czytania i pracy z książką. Temat uświadamiania zagrożeń związanych z uzależnieniami był stałym punktem na obozach i kolonii.

- kolonia zuchowa „Młody Naukowiec” w Małym Cichym – 17.07. – 27.07.2021 r. – 54 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- obóz w Przebrnie 3 turnusy – 05.07. – 15.08.2021 r. 264 zuchów, harcerzy i instruktorów;
- zloty w Przebrnie 4 turnusy – 20.07. – 15.08.2021 r. 50 zuchów, harcerzy i instruktorów;

W ramach organizowanych obozów harcerskich i kolonii zuchowych uczestnicy poszerzali swą wiedzę i umiejętności o informacje z zakresu: ochrony środowiska, kultury i sztuki, dziedzictwa narodowego, pomocy medycznej i wielu innych dziedzin.

Na zajęciach prowadzonych na turnusach obozowych w Przebrnie, kolonii, zlotach, wycieczkach, zrealizowano ciekawe programy ekologiczne. Ich realizacja odbywała się poprzez przybliżenie i poznanie ojczystego kraju – jego historii, czynną turystykę, odkrywanie piękna przyrody, kultury, tradycji i przez żywy z nią kontakt. Wielką pomocą w osiągnięciu pozytywnych rezultatów obozu w Przebrnie, jest usytuowanie bazy wypoczynku na terenie Parku Krajobrazowego „Mierzei Wiślanej” w lesie sosnowym w oazie ciszy i spokoju z dala od aglomeracji miejskich.

Dzięki zorganizowaniu i przeprowadzeniu wyżej wymienionych zadań uczestnicy mogli aktywnie wypocząć oraz aktywnie spędzić wakacje, jak również czas wolny od zajęć lekcyjnych. Na zajęciach prowadzonych na turnusach obozowych w Przebrnie, kolonii w Małym Cichym, zlotach, rajdach, wycieczkach, zrealizowano ciekawe programy sportowo-rekreacyjne, ekologiczne i profilaktyczne. Wszystkie te formy uwzględniają zamierzone cele zadania. Ich realizacja odbywała się poprzez przybliżenie i poznanie przez uczestników zasad zdrowego trybu życia, poznanie ojczystego kraju – jego historii, czynną turystykę, odkrywanie piękna przyrody, kultury, tradycji i przez żywy z nią kontakt.

01.08.2021 r. Harcerze wspólnie ze strażakami OSP w Wólce Gościeradowskiej, rodzicami oddali cześć bohaterom Powstania Warszawskiego.

4 sierpnia 2021 r. Zuchy i Harcerze m.in. 17 Gromada Zuchowa „Leśne Sokoły” i Szare Szeregi pokonali dystans ponad 6 km, by uczcić bohaterów Powstania Warszawskiego, którzy dla nas wszystkich 1 sierpnia 1944 roku wystąpili zbrojnie przeciwko okupującym Warszawę wojskom niemieckim.

Peregrynacja symboli Świątowych Dni Młodzieży - 26.08.2021r. delegacja harcerzy z GH Zawisza Czarny z harcerzami z 8DH "Watra" z Gór Wysokich uczestniczyła w peregrynacji symboli Świątowych Dni Młodzieży. Krzyż i ikona Matki Bożej dotarły do Sandomierza. Harcerze dzielnie nieśli ikonę ważącą 40 kg. Dziękujemy za piękną służbę!

82 rocznica wybuchu II wojny światowej - 01.09.2021r. harcerze z GH Szare Szeregi z Gościeradowa o godzinie 4.45 wzięli udział w obchodach 82 rocznicy wybuchu II wojny światowej.

BohaterON w Twojej Szkole - We wrześniu 2021 r. 20 ŚDH "Nadwiślańskie Trampy" działająca przy Publicznej Szkole Podstawowej w Annopolu zakwalifikowana została do udziału w projekcie BohaterON w Twojej Szkole. Jest to jedna z największych polskich kampanii o tematyce historycznej. W ramach akcji zgłoszona grupa uczniów będzie miała okazję uczestniczyć w zajęciach dotyczących Powstania Warszawskiego z wykorzystaniem specjalnie przygotowanych materiałów edukacyjnych oraz złożyć indywidualne życzenia dla Powstańców w formie kartki lub listu.

Organizatorem Akcji są Fundacja Rosa i Fundacja Sensoria. Współorganizatorem tegorocznej edycji akcji jest Fundacja Pokolenia Kolumbów. Projekt realizowany jest pod patronatami: Ministra Edukacji i Nauki, Pełnomocnika Rządu ds. Polityki Młodzieżowej oraz Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem.

Akcja charytatywna - 26.09.2021 r. harcerze z GH „Szare Szeregi” pomagali przy kiermaszu zorganizowanym przez Przewodniczącą Komitetu Społecznego "Zostać Aniołem". Kiermasz - Pomoc dla Moniki odbył się przy Kościele pw. Św. Stanisława BiM oraz Św. Jana Chrzciciela w Gościeradowie.

Sprzątanie Świata - 28 września 2021 r. odbyła się kolejna edycja akcji "Sprzątanie Świata" z udziałem zuchów z 11 Gromady Zuchowej "Ekoludki" z Pisar.

Wycieczka do Muzeum Sił Powietrznych i Muzeum Nietypowych Rowerów - 1 października 2021 Harcerze swoją przygodę rozpoczęli od lekcji historii z "Nietypowym Rowerem". Następnie zwiedzili Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie. Wysłuchali opowieści o historii lotnictwa, znaczeniu naszych barw narodowych i hymnu. Podczas wycieczki mogli usłyszeć o Franciszku Żwirce i Stanisławie Wigurze, obejrzeć domek pilota, zobaczyć mundury i odznaki lotnicze, a także wojskowe, silniki, kokpity, mechanizmy samolotów, podziwiać z zewnątrz śmigłowce, samoloty szkolne, myśliwskie i bombowe, a także stacje radiolokacyjne, czyli radary. Odwiedzili również wnętrza samolotów: pasażerskiego Jak-40 i Mi-6 „Jagiello”.

Marsz Szlakiem Legionów - 2 października 2021 r. odbył się XIX Marsz Szlakiem Legionów z udziałem zuchów z 11 Gromady Zuchowej "Ekoludki", przedstawiciele Klubu Seniora w Pisarach oraz Rodziców.

„Duży czyta małemu” - w październiku GZ „Ekoludki” z Pisar brały udział w akcji „Duży czyta małemu”.

Pielgrzymka na Jasną Górę - 16.10.2021 r. harcerze DH Szare Szeregi wraz z dh Iwoną Młynarczyk i p. dyrektorem Beatą Sajecą oraz księdzem Pawłem Antoniukiem pojechali na Jasną Górę, by podziękować za

pontyfikat Jana Pawła II oraz za beatyfikację Prymasa Tysiąclecia. Hasłem Pielgrzymki były słowa kardynała Wyszyńskiego „Warto służyć”.

Obchody Dnia Papieskiego ŚDH Nadwiślańskie Trampy - 10.10.2021 r. w ramach obchodów XXI Dnia Papieskiego, przebiegającego w tym roku pod hasłem „Nie lękajcie się”, drużny i druhowie prowadzili zbiórkę do puszek na rzecz uzdolnionej młodzieży z mniej zamożnych rodzin. Kwesta odbyła się po Mszach św. przy kościele parafialnym w Anopolu.

Akcja „Znicz pamięci” - W piątek, 29 października 2021 r. 20 ŚDH „Nadwiślańskie Trampy” - w ramach corocznej akcji ZNICZ PAMIĘCI - przeprowadzili zbiórkę zniczy, które w listopadowych dniach harcerze zapalą na mogiłach żołnierskich i powstańczych w naszej gminie oraz zapomnianych grobach na miejscowym cmentarzu.

28.10.2021 r. roku Harcerze z 27 Drużyny Harcerskiej Gościeradów "Szare Szeregi" złożyli wiązanki i zapalili znicze na mogiłach żołnierzy armii austro - węgierskiej i rosyjskiej poległych w walkach pod Gościeradowem w sierpniu 1914 roku.

DH Białe Wilki z Liśnika w ramach akcji uprzątnęli mogiłę pomordowanych w czasie II WŚ w lesie koło Liśnika, oraz złożyli wiązankę i zapalili znicze

#SzkołaPamięta - 29 października 2021 r. w ramach akcji MEN #SzkołaPamięta, GZ „Ekołudki” uczestniczyła w pieszej wycieczce do miejsca pamięci narodowej znajdującego się przy Bibliotece Publicznej w Jakubowicach. Zuchy oddały hołd marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, przed jego popiersiem, jak również uczestniczyli w lekcji historii. Obejrzeliby prezentację multimedialną, poświęconą historii walk o wolność, którą cieszymy się dzięki Józefowi Piłsudskiemu.

1 listopada Święto Zmarłych (wcześniejsze odwiedzenie zapomnianych grobów, miejsc pamięci, porządkowanie ich i zaświecenie zniczy a także włączenie się w akcję „Szkoła Pamięta”.

„Marsz dla Niepodległej 2021” - w dniu 6 listopada 2021 r. harcerze z 28 DH ZHP „Zawisza Czarny” Dwikozy, ŚDH Nadwiślańskie Trampy z Annapola, DH Watra z Gór Wysokich oraz GZ „Leśne Sokoły” wzięli udział w historycznej grze terenowej pod hasłem „Patriotyzm — nasz region” przygotowanej przez Hufiec ZHP Sandomierz.

Zadaniem uczestników było przede wszystkim odnalezienie historycznych miejsc Sandomierza (na podstawie załączonej mapy), zebranie i zapamiętanie jak największej informacji. Harcerze podczas gry mieli również przygotować wiadomości na temat wybranego bohatera związanego z regionem oraz wybrać po pięć pozytywnych i negatywnych cech rycerza. Ostatnim zadaniem było naszkicowanie kredą na brystolu ostatniego punktu trasy. Na zakończenie spotkania w Parku Piszczele na wszystkich czekał poczęstunek, rozdanie pamiątkowych dyplomów oraz wspólna integracja z innymi środowiskami harcerskimi.

Konkurs plastyczno – techniczny „Symbole Niepodległej”, którego celem było uczczenie święta 103. Rocznicy Odzyskania Niepodległości, kształtowanie poczucia świadomości narodowej i szacunku wobec Ojczyzny, wyrażenie ekspresji twórczej poprzez stwarzanie okazji dla twórczości artystycznej związanej z tematyką narodową, pielęgnowanie tradycji związanych z upamiętnianiem szczególnych momentów historycznych, ważnych dla naszego Narodu, pogłębianie wiedzy na temat historii Polski, budowanie więzi łączącej wszystkich Polaków.

Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu rzeźby wykonanej z dowolnych materiałów (wysokość od 30 cm do 50 cm) będącej symbolem niepodległej Polski.

W przededniu Narodowego Święta Niepodległości delegacja 20 Środowiskowej Drużyny Harcerskiej "Nadwiślańskie Trampy" oraz 17 Gromada Zuchowa „Leśne Sokoły” zapaliła Znicz Pamięci na Mogile Żołnierskiej z 1914 roku oraz Bohaterów i Ofiar II wojny światowej zlokalizowanych na annopolskim cmentarzu. Wcześniej drużny uporządkowały wspomniane groby z wypalonych zniczy, które licznie zapłonęły 1 listopada.

11.11.2021 r. Delegacja Harcerzy 8 DH Watra z Gór Wysokich uczestniczyła we Mszy Świętej w intencji Ojczyzny. O godzinie 10.30 przy pomniku pamięci narodowej oddała hołd poległym za Ojczyznę, zapaliła znicze i odśpiewała Mazurka Dąbrowskiego.

Betlejemskie Świątelnko Pokoju - kilkudziesięciu harcerzy wzięło udział w przekazaniu biskupowi sandomierskiemu Krzysztofowi Nitkiewiczowi oraz władzom samorządowym miasta i powiatu Betlejemskiego Świątelnka Pokoju. Tegoroczne hasło towarzyszące przekazaniu Betlejemskiego Świątelnka brzmi „Światło Nadziei”. Betlejemskie Świątelnko Pokoju zostało przekazane w kościele seminaryjnym pod wezwaniem świętego Michała Archanioła biskupowi, staroście sandomierskiemu Marcinowi Piwnikowi, burmistrzowi miasta Marcinowi Marcowi .

W tym roku ze względu na pandemię przedstawiciele sandomierskiego hufca Związku Harcerstwa Polskiego nie uczestniczyli w przekazaniu świątelnka od słowackich skautów w Zakopanem. - Na Łysej Polanie byli przedstawiciele chorągwi kieleckiej. Płomień został odebrany przez przedstawicieli sandomierskiego hufca w Kielcach. W tym roku Betlejemskie Światło Pokoju dotarło do Polski już po raz trzydziesty pierwszy. W sandomierskim spotkaniu wzięli udział harcerze i zuchy z Annopola, Gościeradowa, Dwikóz, Kleczanowa, Liśnika Dużego, Samborca, Chobrzan, Gór Wysokich oraz Sandomierza.

Hufiec ZHP Sandomierz działa w oparciu o kierunki programowe wyznaczone przez Główną Kwaterę ZHP, Chorągiew Kielecką oraz uchwalony przez Komendę Hufca Plan Pracy. Ponadto podejmujemy działania na rzecz społeczności lokalnej służąc pomocą władzom samorządowym, stowarzyszeniom oraz innym organizacjom pozarządowym w organizacji imprez o charakterze patriotycznym, religijnym i historycznym. Ponadto hufiec i jego członkowie zawsze służą pomocą w organizacji imprez lokalnych innym stowarzyszeniom, organizacjom oraz wszystkim tym, którzy się o taką pomoc do nas zwrócą.

Program pracy hufca realizowany jest przez wolontariuszy, instruktorów i młodzież harcerską. Są w naszym hufcu drużyny, których praca jest bardzo aktywna i w swoich społecznościach lokalnych pełnią docenianą i ważną rolę, samodzielnie organizują biwaki, rajdy i wycieczki, uczestniczą także w ogólnopolskich programach skutecznie realizując misję ZHP. Praca gromad, drużyn i komendy jest doceniana w środowisku. Bardzo dobrze układa się współpraca z władzami samorządowymi, szkołami oraz organizacjami i stowarzyszeniami.

5) Na terenie **Gminy Koprzywnica** funkcjonują n/w placówki, dla których organem prowadzącym jest Gmina :

- Zespół Placówek Oświatowych w skład którego wchodzi Brązowa Szkoła I stopnia, Liceum Ogólnokształcące, Szkoła Podstawowa, Przedszkole „Pod Sosnami”,
- Żłobek Gminny,
- Szkoła Podstawowa w Niedźwicach,
- Szkoła Podstawowa w Gnieszowicach i Punkt Przedszkolny prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gnieszowice „SAMI SWOI”,
- Szkoła Podstawowa w Postronnej i Przedszkole prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi
Postronna Byszów Kępie,
- Niepubliczne Przedszkole Naukowe „Akademia Twórczych Przedszkolaków” w Sośniczanach prowadzone przez Stowarzyszenie „Człowiek Człowiekowi”.

Bezpieczeństwo w szkole — uczniów, kadry nauczycielskiej i innych pracowników, stanowi kluczowe i centralne zagadnienie polityki oświatowej. Jego zapewnienie należy do najważniejszych obowiązków organu prowadzącego, dyrektorów, nauczycieli i opiekunów. Wobec powyższego placówki oświatowe w porozumieniu z Gminą Koprzywnica podejmowały działania mające na celu podnoszenie poziomu bezpieczeństwa w szkołach jak i ich otoczeniu. Szkoła, poza funkcją edukacyjną, pełni również funkcję opiekuńczo-wychowawczą. Ważnym zagadnieniem w tym obszarze są wszystkie działania dotyczące profilaktyki przestępczości rozumianej szeroko w kontekście możliwych zachowań uczniów. Szkoła działa w tym zakresie wg procedur zawartych w dokumencie: „Procedury postępowania nauczycieli i pracowników szkoły w sytuacjach kryzysowych” wobec uczniów przejawiających negatywne zachowania. Dokument zawiera opis metod współpracy szkoły

z Policją w sytuacjach zagrożenia przestępczością, demoralizacją, w szczególności narkomanią, alkoholizmem. Określa zadania nauczycieli, rodziców, pracowników szkoły. Zapisy te zostały zrealizowane w ostatnim roku poprzez systematyczne, comiesięczne spotkania poszczególnych klas z policjantem i udział w pogadankach na temat cyberprzemocy, przestępstw popełnianych w internecie, (Nie pal przy mnie proszę) bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły i ze szkoły. Nauczyciele zorganizowali na ten temat gazetki i poprzez wycieczki na skrzyżowanie praktycznie uczyli uczniów, jak bezpiecznie poruszać się na drodze.

W ramach przygotowania do egzaminu na kartę rowerową uczniowie klas V i VI uczestniczyli w zajęciach z ruchu drogowego.

W ostatnim roku odbyły się również 2 spotkania uczniów i rodziców z policją na temat odpowiedzialności karnej nieletnich za popełnione czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości, cyberprzemocy, sposobów unikania zachowań ryzykownych.

Szkoła promuje zdrowy styl życia poprzez zorganizowanie klasowych akcji: „Zdrowe śniadanie”, „Piramida zdrowia”, „Śniadanie daje moc”, „EKO – logiczny sposób na życie”, „Ciśniemy moc”, „Warsztaty kulinarne”.

W ostatnim roku w szkole zostały zorganizowane cykliczne dyżury psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sandomierzu z rodzicami mającymi problemy wychowawcze z dziećmi i potrzebującymi wsparcia w tym zakresie oraz porady specjalisty. Pani psycholog pełniła również dyżur pod telefonem. Podobnej pomocy rodzicom i uczniom udzielała również pani pedagog. Skorzystało z niej wielu uczniów i rodziców. Działania te służyły niwelowaniu stresu wywołanego pandemią i innymi problemami rodzinnymi uczniów i ograniczeniu jego skutków.

Na stronie internetowej szkoły są dostępne linki z materiałami do nauki radzenia sobie

z negatywnymi emocjami. Ponadto szkoła umożliwiła stały kontakt telefoniczny i mailowy pedagoga szkolnego/wychowawców z instytucjami wspierającymi rozwój i prawidłowe funkcjonowanie dzieci, z asystentami rodzin, kuratorami rodzin oraz pracownikami poradni psychologiczno- pedagogicznych w celu zapewnienia niezbędnego wsparcia dzieciom i ich rodzicom.

Szkoła wspierała również rodziców w motywowaniu ucznia do regularnej pracy poprzez wymienione wcześniej sposoby komunikacji (regularność kontaktów).

Organizowane były akcje charytatywne i akcje wsparcia np.: „Pieluszka dla Maluszka”, „Zbiórka dla Bartusia Przychodzkiego”, „Góra grosza” miały na celu naukę empatii i budzenie wrażliwości na los drugiego człowieka.

Rokrocznie w szkole odbywają się spotkania z ratownikiem medycznym i szkolną pielęgniarką.

Mając szczególnie na uwadze poprawę bezpieczeństwa drogowego i jego usprawnianie w minionym roku wykonano w tym zakresie szereg prac. Drogi uzyskały nowe nawierzchnie asfaltowe, zastosowano oznakowanie pionowe i poziome, wykonano bariery ochronne, uzupełniono znaki drogowe, wyznaczono miejsca przystankowe, zmodernizowano sieć wodociągową, wymieniono hydranty przeciwpożarowe. Przeprowadzenie inwestycji drogowych zarówno w zakresie remontu jak i przebudowy stało się możliwe głównie za sprawą pozyskania środków zewnętrznych pochodzących m.in. z Funduszu Inwestycji Samorządowych, z budżetu Województwa Świętokrzyskiego w zakresie zadań o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Dzięki którym została wykonana:

- Przebudowa odcinka drogi gminnej nr 334080T w miejscowości Koprzywnica, ul. Rynek.

Inwestycja jest dwuletnia. Całkowita wartość 1 313 164,15 zł;

- Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Koprzywnica (dz. nr 3808) Całkowita wartość 104 489,01 zł;

- Remont drogi w Gnieszowicach, dz. nr 468 odcinek I. Całkowita wartość zadania 10 000,00 zł. 4. Remont odcinka drogi wewnętrznej w miejscowości Gnieszowice, zlokalizowanej na działce nr 455". Całkowita wartość 6 939,16 zł;
- Zakup i montaż lustra drogowego na ul. Słonecznej w Koprzywnicy.

Infrastruktura publiczna:

- „Budowa budynku "Domu Ludowego" w miejscowości Błonie” – Inwestycja rozpoczęta w czerwcu 2021 roku na terenie dawnego parku podworskiego w miejscowości Błonie dla mieszkańców sołectwa Błonie. Powierzchnia zabudowy to ponad 140 m² natomiast powierzchnia użytkowa budynku to 121,50 m². Pomieszczenia które zostaną oddane do użytku mieszkańców to, dwie łazienki, kotłownia, pomieszczenie gospodarcze, kuchnia oraz bardzo przestronna sala główna o powierzchni ponad 60 m². Prace zakończono w grudniu 2021 roku, oddanie do użytku zaplanowane jest na wiosnę 2022 roku. Wykonawcą robót jest PROF-BUD PROFESJONALNE BUDOWNICTWO SZYMON MIERZWA. Wartość robót brutto to 558 000,00 zł.
- „Rewitalizacja Centrum Miasta Koprzywnica wraz z Przebudową ulicy Rynek” - Inwestycja rozpoczęła się w czerwcu 2021 roku, pierwszymi pracami jakie zostały wykonane to wymiana oświetlenia na lampy parkowe świecące w nowej technologii LED. Dokonano wymiany starego bruku na kostkę granitową z utworzeniem mozaiki z jasnej i ciemnej kostki oraz poszerzenie głównej płyty rynku. Na nowej płycie wybudowano piękne i masywne drewniane altany, jedna pełni funkcję zadaszania zabytkowej pompy strażackiej, druga zaś będzie pełniła rolę turystyczno-rekreacyjną. Przy południowym brzegu płyty wymurowano postument na którym zostaną zamontowane dwie duże tablice w kształcie gotyckich smukłych okien. Na jednej z nich wypalono tekst „Z dziejów Koprzywnicy” zawierający kalendarium ważnych wydarzeń od czasów przedchrześcijańskich do współczesności oraz umieszczono herb miasta. Druga tablica przedstawia postać księcia Bolesława V Wstydlivego, który nadał Koprzywnicy prawa miejskie. Wszystkie obiekty małej architektury będą oświetlane po zmroku. W zachodnio-północnym rogu rynku zamontowano trzy nowe maszty flagowe na których będzie można celebrować barwy narodowe i gminne. Wokół głównej płyty rynku zaprojektowano długie wąskie rabaty z różami, niskim żywopłotem i inną wieloletnią roślinnością oraz roślinami jednorocznymi, które mogą się zmieniać wraz z porami roku. Rewitalizacji terenów rynku głównego towarzyszy także inwestycja przebudowy ul. Rynek obejmująca wymianę wodociągu, przebudowę parkingów wokół rynku oraz wymianę nawierzchni asfaltowej. Projekt obejmuje przebudowę drogi na odcinku 207m, wykonaniu nowej nawierzchni jezdni oraz nowej nawierzchni miejsc postojowych, zjazdów i chodników z kostki brukowej w miejsce istniejących płyt chodnikowych i kostki brukowej. Rynek Główny pełni w mieście głównie funkcję reprezentacyjną i jest jego wizytówką, w ramach przedsięwzięcia przeprowadzone zostaną prace porządkowe, utworzenie nawierzchni utwardzonych, a przede wszystkim prace związane z urządzeniem zieleni, wraz z system automatycznego nawadniania, zasilającym planowane rabaty i trawniki. Projekt nie przewiduje wycinki dużych drzew, zachowana zostanie obszerna powierzchnia biologicznie czynna, uzyskując przy tym teren spójny, reprezentacyjny i dobrze adoptujący się w danym otoczeniu. Planowany term in zakończenia prac budowlanych i oddanie do użytku to maj 2022 roku. Wartość inwestycji ogółem brutto to 1 818 971,33 zł.
- „Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Koprzywnica, zlokalizowanej przy ulicy Władysława Jasińskiego na działce nr 569.” W ramach prac wykonano 127 mb drogi asfaltowej o szerokości 3 m z obustronnymi utwardzonymi poboczami. Wykonawcą robót było Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów z Mińska Mazowieckiego, Oddział Kielce. Wartość robót brutto to 73 800,00 zł.
- „Remont odcinka drogi dojazdowej do pól w obrębie Koprzywnica, zlokalizowanej na działce nr 3811/1 i 3811”. W ramach prac remontowych wykonano 430 mb utwardzonej jezdni o szerokości 2,5 m, z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie o grubości 17 cm po zagęszczeniu. Wykonawcą robót była firma USŁUGI TRANSPORTOWE Tomasz Strużyk z siedzibą przy ul. Żeromskiego 30, 27-660 Koprzywnica. Wartość robót brutto to 33 849,60 zł.

Oświetlenie uliczne to nieodłączny element każdej metropolii miasta i wsi. W tym roku na terenie Gminy w miejscowości Koprzywnica przy ul. Armii Krajowej zamontowano 2 szt. lamp ledowego oświetlenia ulicznego. Zamontowane lampy wpłynęły na poprawę poziomu bezpieczeństwa, zwiększenie komfortu mieszkańców i płynności ruchu. Dobrze doświetlone ciągi komunikacyjne dały poczucie bezpieczeństwa przede wszystkim na ulicy, mieszkańcy czują się chronieni przed drobnymi napadami, przestępcami, którym zawsze lepiej jest działać w mroku lub po ciemku. Do tego oświetlenie uliczne podniosło także walory estetyczne okolicy. Nie bez znaczenia pozostaje zastosowanie oświetlenia ledowego, które ograniczyło emisję zanieczyszczeń do powietrza w szczególności poprzez zmniejszenie emisji tlenu azotu i dwutlenku węgla.

Gmina za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej zajmuje się osobami starszymi, schorowanymi, samotnymi, nieporadnymi życiowo. Pomoc, jaką świadczy OPS polega na podejmowaniu działań, których celem jest zadbanie o zdrowie i życie osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Pomoc taka obejmuje również rodziny dysfunkcyjne, gdzie głównym czynnikiem szkodliwym jest alkohol. W tym aspekcie szczególną rolę odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do której 2021 roku wpłynęło 8 wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu. Osoby te zostały zaproszone na posiedzenie komisji. Ostatecznie zgłosiły się 4 osoby, z którymi przeprowadzono rozmowy motywacyjne. 2 z nich podjęły terapię w Poradni Uzależnień w Sandomierzu. Wobec pozostałych osób, które nie stawily się na posiedzenie Komisji w najbliższym czasie podjęte zostaną działania w celu skierowania ich na przymusowe leczenie odwykowe.

W ramach działań GKRPA na terenie gminy funkcjonuje Punkt konsultacyjno - edukacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, który w 2021 r. świadczył nieodpłatną pomoc terapeutyczną. Udzielono 101 porad, w tym 87 porad dla osób uzależnionych od alkoholu i 7 porad dla osób współuzależnionych, oraz 7 porad dotyczących problemu przemocy (ofiary i sprawcy). Osoby, które skorzystały z pomocy w punkcie edukacyjno - konsultacyjnym otrzymali niezbędną wiedzę i motywację w celu poprawy swojej sytuacji życiowej i przezwyciężenia kryzysów życiowych.

Na terenie Gminy działa również Zespół Interdyscyplinarny, którego głównym celem jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz wyeliminowanie zjawiska przemocy ze środowiska lokalnego.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. zostało wszczętych 29 procedur „Niebieskie Karty — A” w 20 rodzinach. W poszczególnych miesiącach kształtowało się to następująco:

LP.	MIESIĄC	LICZBA PROCEDUR „NIEBIESKIE KARTY”
1	Styczeń	0
2	Luty	1
3	Marzec	1
4	Kwiecień	1
5	Maj	1
6	Czerwiec	2
7	Lipiec	5
8	Sierpień	2
9	Wrzesień	7
10	Październik	0
11	Listopad	9
12	Grudzień	0

Od stycznia do grudnia odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego i 7 posiedzeń grup roboczych, które były prowadzone w zależności od zgłaszanych potrzeb i wynikały z problemów w indywidualnych przypadkach. Na posiedzenia Zespołu, jak i grup roboczych zapraszane były ofiary przemocy oraz wzywani sprawcy. Podczas tych spotkań diagnozowana

była sytuacja w poszczególnych rodzinach, a każdy z członków w ramach swych kompetencji udzielał fachowych porad.

W ciągu roku zostało wypełnionych 15 formularzy „NK — C” oraz 4 formularze „NK — D”. W 22 przypadkach zakończono procedurę Niebieskiej Karty zgodnie z 18 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, tj. rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowanych działań.

Na terenie Gminy Koprzywnica w miejscowości Postronna, Gnieszowice, Krzcin oraz Ciszycy powstały świetlice środowiskowe w ramach wniosku o dofinansowanie projektu Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014 -2020 Europejski Fundusz Społeczny. z Osi priorytetowej 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych (projekty konkursowe).

Głównym założeniem tego przedsięwzięcia jest przygotowanie dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi.

Z zajęć mogą skorzystać dzieci i młodzież od 6 do 16 roku życia. Oferta obejmuje wachlarz interesujących warsztatów, które pozwolą wychowankom rozwinąć swoje pasje, zainteresowania oraz talenty. Organizowane są specjalistyczne zajęcia z języka angielskiego, matematyki, robotyki, informatyki, zajęcia kulinarne oraz artystyczno – muzyczne. Rodzice oraz dzieci mogą korzystać z usług psychologa oraz pedagoga, natomiast wychowawcy zapewnią codzienną opiekę, pomoc w odrabianiu lekcji oraz zorganizują atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego.

W ramach projektu organizowany jest Punkt Wsparcia Rodziny obejmujący wsparcie psychologa i pedagoga w miarę potrzeb w ten sposób nastąpi poszerzenie dotychczasowego zakresu działań profilaktycznych wspierających rodzinę w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Projekt skierowany jest wyłącznie do mieszkańców obszarów wiejskich gm. Koprzywnica.

W ramach otrzymanych środków finansowych budynki przeznaczone na świetlice zostały wyremontowane oraz wyposażone w niezbędny sprzęt komputerowy, multimedialny, meble, sprzęt AGD, gry, pomoce naukowe, materiały plastyczne i wiele innych.

Prace remontowe w Postronnej objęły wykonanie nowej łazienki, montaż zbiornika bezodpływowego instalacji kanalizacyjnej oraz wydzielenie pomieszczenia na kotłownię. W Ciszycy zainstalowano centralne ogrzewanie wraz z kotłownią gazową, nowe łazienki dostosowane dla osób niepełnosprawnych, położono glazurę, przeprowadzono reprofilację ubytków na ścianach oraz malowanie pomieszczeń. W Budynku świetlicy w Gnieszowicach prace objęły ocieplenie stropu na całości budynku, reprofilację ścian i malowanie na pierwszym piętrze, zamontowano nowe oprawy oświetleniowe oraz dokonano naprawy instalacji elektrycznej. W Krzcinie prace dotyczyły remontu kuchni, położenia glazury, reprofilacji ścian wraz z malowaniem w czterech pomieszczeniach, wymieniono stolarkę okienną na parterze budynku, zamontowano instalację centralnego ogrzewania wraz z wykonaniem kotłowni gazowej.

Całkowita wartość projektu wyniosła 2 092 395,33 zł. Gmina otrzymała dofinansowanie na kwotę 1 880 715,33 zł.

Świetlice będą otwarte od poniedziałku do piątku w godz. od 15.00 do 19.00. Projekt będzie realizowany do czerwca 2023 roku.

Miejsko — Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Koprzywnicy, jako samorządowa instytucja kultury organizuje życie społeczno - kulturalne na obszarze Miasta i Gminy Koprzywnica. Zakres i cele działania placówki określa statut MGOKiS, nadany mu przez Radę Miejską. MGOKiS w Koprzywnicy prowadzi dwie świetlice w Beszycach oraz w Dmosicach, ponadto Ośrodek korzysta nieodpłatnie ze świetlic wiejskich przy remizach OSP na terenie gminy. W ramach działalności statutowej MGOKiS w Koprzywnicy organizuje zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży. System prowadzenia zajęć jest cykliczny, zaś nad bezpieczeństwem

i edukacją dzieci czuwa wykwalifikowana kadra. Zajęcia proponowane na rok artystyczny 2022 to: studio rysunku dla dzieci, studio rysunku dla dorosłych, spotkania Zespołu Ludowego Powiślanie, zajęcia wzmacniające mięśnie ciała z elementami jogi (Kobieta Aktywna 55+), zajęcia taneczne z elementami ćwiczeń akrobatycznych, spotkania młodzieżowej grypy szachowej, studio wokalne, treningi karate, grupa eksploracyjna, treningi jogi, aerobik, Latino Solo dla pań, spotkania Młodzieżowej Orkiestry Dętej i nowo utworzonej grupy Mali Powiślanie.

W domu kultury od października 2019 roku w ramach funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemom Alkoholowym funkcjonuje świetlica o charakterze socjoterapeutycznym, która jest czynna w każdy piątek od 15.00 do 18.00. Na zajęcia uczęszczają dzieci w wieku 13-14 lat, zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Koprzywnica, zajęcia prowadzi socjoterapeutka. W 2021 r. w ramach funkcjonowania świetlicy środowiskowej dostosowano toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W związku z utrzymującym się zagrożeniem epidemiologicznym, ryzykiem zakażenia i w celu ograniczenia możliwości rozprzestrzeniania się koronawirusa Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Koprzywnicy przestrzega wszystkich rządowych wytycznych wprowadzonych przez rząd. Zajęcia, imprezy oraz wydarzenia plenerowe odbywają się w ścisłym reżimie sanitarnym. Z powodu rozprzestrzeniającej się pandemii koronawirusa i rosnącej 3 fali zachorowań rząd wprowadził kolejne obostrzenia obowiązujące w całym kraju. W Związku z tym MGOKiS w Koprzywnicy od 20 marca 2021 do 10 maja 2021 zostały wstrzymane wszystkie stacjonarne zajęcia i próby przygotowujące dzieci i młodzież do wydarzeń organizowanych w domu kultury. Treningi karate w związku z nadchodzącym turniejem i posiadaniem karty zawodnika, odbywały się bez zmian.

Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Koprzywnicy w celu zapewnienia działań profilaktycznych współpracuje z Teatrem Edukacji i Profilaktyki Maska w Krakowie. W 2021r. aktorzy teatru zagrali dla najmłodszych 2 razy, podczas Dnia Dziecka ze spektaklem „Kto w bibliotece gości i kradnie mądrości ? oraz podczas Gminnego Mikołaja dla dzieci ze spektaklem „Zimowa afera - ktoś ukradł renifera?”.

Przy organizacji imprez, wszystkich wydarzeń plenerowych oraz spotkań MGOKiS w Koprzywnicy współpracuje z agencją ochrony Gospodarczyk, Komisariatem Policji w Koprzywnicy. Informacje o wydarzeniach zgłaszane są także do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Sandomierzu.

W związku z epidemią COVID — 19 MGOKiS postawił również na organizację wydarzeń w plenerze, w ten sposób zaproponowano mieszkańcom Miasta i Gminy Koprzywnica szereg aktywności na świeżym powietrzu, były to między innymi:

- Konkurs na rzeźbę śniegową. Każdy uczestnik konkursu miał za zadanie wykonanie rzeźby ze śniegu, sfotografowanie jej i umieszczenie w komentarzu do konkursowego posta. Każde dziecko, które wzięło udział w konkursie otrzymało nagrodę w postaci zimowych ślizgów (jabłuszek) i słodczyz;
- Udział w ogólnopolskiej akcji Operacja Rzeka. Do udziału w akcji zgłosiło się 23 wolontariuszy (mieszkańców miasta i gminy Koprzywnica) wraz z dziećmi. W Koprzywnicy utworzono sztab Operacja Koprzywianka, dzięki akcji wolontariuszy został wysprzątny teren wokół Koprzywianki;
- Konkurs na Wielkanocna Pisanekę. Konkurs skierowany był do dzieci szkolnych i przedszkolnych z terenu miast i gminy Koprzywnica;
- Gminny Dzień Dziecka. Na terenie rekreacyjno-wypoczynkowym nad zalewem aktorzy Teatru Profilaktyki MASKA zagrali sztukę pn. „Kto w bibliotece gości i kradnie mądrości?”, były animacje, zabawy, dmuchańce, poszukiwanie skarbów, lody;
- Rozpoczęcie wakacji. Impreza z okazji rozpoczęcia wakacji zlokalizowana była na stadionie w Koprzywnicy przeznaczona była dla dzieci ze szkół i przedszkoli na terenie Miasta i Gminy Koprzywnica;
- Kino plenerowe. To kolejna aktywność przeznaczona dla mieszkańców Miasta i Gminy Koprzywnica oraz turystów i wczasowiczów przebywających w Koprzywnicy podczas wakacji. Mieszkańcy mogli obejrzeć m.in. film pt. „Podróż Fakira, który utknął w szafie”. Tematyka filmów jest zawsze dobierana do wieku, filmy typowane w taki sposób, aby były uniwersalne i odpowiednie dla różnych grup wiekowych;

- Wakacyjne zajęcia na świetlicach Dmosice, Beszyce. Podczas wakacji w świetlicach administrowanych przez MGOKiS w Koprzywnicy odbyły się warsztaty rękodzielnicze i zabawy dla dzieci i młodzieży;
- II Koprzywnicki Piknik Eksploracyjny. Wakacyjne poszukiwanie skarbów, czyli „Akcja eksploracja” pod takim hasłem zorganizowano w Koprzywnicy akcję poszukiwania skarbów. W wydarzeniu udział wzięło rotacyjnie ok. 100 osób. O tym, że koprzywnicka ziemia kryje wiele pozostałości z dawnych lat przekonali się uczestnicy plenerowego pikniku;
- II Marsz Nordic Walking – zasięg powiatowy. W ramach projektu "Z kijami maszerujemy Powiat Sandomierski" turystycznie poznajemy na terenie Miasta i Gminy Koprzywnica wyznaczono 2 szlaki Nordic Walking. Ze szlaków mogą korzystać wszyscy mieszkańcy miasteczka oraz turyści, trasa jest też odpowiednia dla dzieci i młodzieży maszerujących pod opieką opiekunów;
- Gminne Mikołajki. W MGOKiS na Sali widowiskowej w świątecznej atmosferze przebiegało spotkanie z Mikołajem. Dzieci obejrzały również spektakl Teatru Profilaktyki maska pt. „Zimowa afera – ktoś ukradł renifera”.

W zakresie zmniejszenia zagrożenia pożarowego:

- Wykonano remont generalny dwóch aparatów powietrznych typu AIRGO;
- Zakupiono dwa nowe aparaty powietrzne typu AIRGO FIX. Aparaty te stanowią wyposażenie OSP Ciszycza, która jest w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym;
- Zakupiono dwa agregaty oddymiające;
- Zakupiono motopompę TOHATSU o wydajności 1600 litr na minutę o wartości 50 tys. zł w tym: kwota 25 tys. pochodziła z otrzymania dofinansowania z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, kwota 5 tys. ze Starostwa Powiatowego w Sandomierzu, pozostała kwota 20 tys. zł stanowiła wkład własny gminy;
- Włączono jednostki OSP do zadań związanych z dostarczaniem pakietów żywnościowych dla osób starszych, oraz osób przebywających w izolacji z powodu pandemii;
- Członkowie OSP z terenu naszej gminy zostali przeszkoleni na okoliczność udziału w akcjach, podczas których istnieje możliwość kontaktu z ludźmi zakażonymi wirusem;
- Zakupiono nowy samochód strażacki typu lekkiego - ratownictwa technicznego dla jednostki OSP Koprzywnica na kwotę 327 426,00 zł.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym - Patrole policji z Komisariatu Policji w Koprzywnicy oraz Wydział Ruchu Drogowego KPP w Sandomierzu prowadziły częste kontrole w miejscach występowania zagrożeń w ruchu drogowym. Podczas kontroli drogowych badany był stan techniczny pojazdów oraz były prowadzone kontrole prędkości z użyciem videorejestratora, ze szczególnym uwzględnieniem drogi krajowej nr 79. Gmina partycypowała w kosztach zakupu nowego auta typu KIA CEEDM dla Komisariatu Policji w Koprzywnicy, dzięki któremu poprawi się bezpieczeństwo naszych mieszkańców.

Gmina Koprzywnica wspiera działania profilaktyczne służące bezpieczeństwu obywateli. Rada Miejska w Koprzywnicy podjęła uchwałę w dniu 4 maja 2021r. nr XXXVII/179/2021 w sprawie przyjęcia Gminnego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Koprzywnica w 2021 r. Zgodnie z tą uchwałą oraz ww. programem Gmina Koprzywnica zapewnia między innymi bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku. Bezdomne zwierzęta odławiane były przez podmiot prowadzący schronisko dla zwierząt na podstawie zawartej umowy tj. Pan Marcin Komorowicz - Gabinet Weterynaryjny MEDWET, ul. G. Zapolskiej 7, 25-435 Kielce, prowadzącym schronisko dla bezdomnych zwierząt w Nowinach ul. Przemysłowa 89. Gmina prowadzi poszukiwania nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt poprzez prowadzenie akcji adopcyjnej bezdomnych zwierząt odłowionych z terenu Gminy poprzez stworzenie elektronicznej bazy danych na stronie internetowej, umieszczanie zdjęć i informacji dotyczących odłowionych zwierząt na stronie internetowej oraz na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Koprzywnicy, prowadzenie przy pomocy mediów akcji edukacyjnych zachęcających do zaopiekowania się bezdomnymi zwierzętami oraz promowanie adopcji zwierząt bezdomnych ze schroniska.

Mieszkańcy Gminy Koprzywnica informowani są nieustannie o sytuacji epidemiologicznej oraz o akcjach masowych szczepień zwierząt dziko żyjących przeciwko wściekliźnie. Informacje o akcji

szczeplenia lisów oraz wyznaczeniu ogniska choroby – wścieklizny w miejscowości Zajeziórze w następstwie wystąpienia wścieklizny u lisa zostały wywieszone zarówno na tablicy ogłoszeń w UMiG w Koprzywnicy jak też na stronie internetowej gminy.

Na terenie Gminy od połowy 2019 roku uruchomiona została aplikacja Blisko – bezpłatny system mobilnego ostrzegania i informowania o zagrożeniach. W ramach aplikacji dostępne są:

- Komunikaty i ogłoszenia – informacje bieżące o prowadzonych inwestycjach, planowanych spotkaniach z mieszkańcami, konsultacjach społecznych i innych ważnych dla mieszkańców wydarzeniach dotyczących Gminy Koprzywnica;
- Zarządzanie kryzysowe – informacje o zbliżających się nawałnicach, gradobicjach lub innych groźnych zjawiskach pogodowych, o ewakuacji z powodu nadchodzącej powodzi, bieżące komunikaty np. poziomu wód, zmiany organizacji ruchu, rozkłady jazdy autobusów, awarii sieci wodociągowych itp.;
- Sport, rekreacja, kultura - informacje kulturalne, sportowe związane z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Koprzywnicy;
- Opłaty, i podatki lokalne – komunikaty o nadchodzących terminach opłat podatkowych oraz opłatach różnych.

W roku 2021 na terenie **Gminy Klimontów** prowadzono przede wszystkim wszelkie działania w zakresie walki z pandemią COVID-19 i przeciwdziałania jej skutkom. W tym zakresie podjęto działania we współpracy z administracją na szczeblu państwowym, wojewódzkim, powiatowym oraz międzygminnym. Ścisłe współpracowano z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu, udzielono wsparcia i pomocy dla mieszkańców Gminy poprzez zakup materiałów ochrony osobistej (maseczki, środki odkażające) – kwota 5 887,60zł, a także wspierano wszelkie działania na terenie Gminy podejmowane przez stowarzyszenia lub inne organizacje działające na rzecz walki z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 (np. Koła Gospodyń Wiejskich aktywnie pomagały w organizacji punktów szczepień w terenie).

Oprócz powyższego przeanalizowano oraz ponownie wyznaczono miejsca zagrożone przestępczością i wykroczeniami na terenie Gminy Klimontów, dostosowując zadania, a także dyslokację służb porządkowych i policyjnych:

- Targowisko Gminne przy ul. Sandomierskiej (tzw. Tenczynopol);
- Zalew w Szymanowicach Dolnych;
- odcinki dróg: droga krajowa nr 9 (od m. Goźlice do m. Borek Klimontowski), droga wojewódzka nr 758 (od m. Byszów do m. Konary – Kolonia);
- Stacja Paliw przy drodze krajowej nr 9;
- Szkół Podstawowych i Liceum oraz Szkoły Specjalnej Fundacji „Szlachetne Anioły”;
- rejony sklepów, barów i restauracji posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu;
- rejon cmentarzy parafialnych: w Klimontowie, Olbierzowicach oraz Goźlicach;
- okolice kościołów oraz budynku synagogi;
- rejon Stadionu Sportowego LKS „KLIMONTOWIANKA”;
- obszar rzek i cieków wodnych z zagrożeniem powodziowym na terenie gminy Klimontów.

Na terenie gminy Klimontów – szczególnie na obszarach wiejskich wspierano działania sołectkie (wzajemna pomoc sąsiedzka), organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, Kół Gospodyń Wiejskich działających prospołecznie na rzecz bezpieczeństwa.

W czasie akcji społecznych (w okresie pandemii COVID-19 prowadzonych on-line) Policja prowadziła prelekcje w obszarze przeciwdziałania patologiom społecznym, cyberprzestępstwom, przestępczości narkotykowej oraz o charakterze profilaktycznym - wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi – z uwzględnieniem wniosków z analizy zagrożeń społecznych (mapa zagrożeń).

W minionym roku ujawniono przypadki przemocy w 19 rodzinach, zostały one objęte Programem Niebieskiej Karty i pomocą w zakresie prawnym i psychologicznym.

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Klimontów aktywnie i praktycznie działały w zakresie bezpieczeństwa oraz profilaktyki (czujki czadu i dymu oraz informacje on-line).

Burmistrz Miasta i Gminy Klimontów „Porozumieniem” dotyczącym włączenia jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego odpowiada za gotowość bojową Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Klimontowie. Jednostki OSP Klimontów oraz OSP Krobielice i OSP Konary posiadają zestaw sprzętu ratownictwa drogowego – zestaw narzędzi hydraulicznych Holmatro oraz Vebera, a także wykwalifikowanych strażaków z ratownictwa drogowego w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej (w roku 2021 Straż wyjeżdżała do 86 zagrożeń - w tym 60 miejscowych zagrożeń, pożarów – 23, fałszywe alarmy - 3, udział w zabezpieczaniu Powiatu).

Gmina Klimontów współfinansowała dla jednostek OSP na terenie objętym zasięgiem działania zakup umundurowań osobistych oraz remonty świetlic i remiz OSP.

Jednostki OSP działające na terenie gminy systematycznie uczestniczyły w szkoleniach branżowych, uzupełniały wyposażenie sprzętu i umundurowania:

- OSP Klimontów - zakup ciężkiego samochodu ratowniczo – gaśniczego, zakup elementów toru MDP, zakup zestawu ratownictwa medycznego wraz z respiratorem, zakup butli kompozytowych i podpory stabilizacyjnej,
- OSP Zakrzów - zakup aparatów powietrznych, zakup aparatu AIRGO PRO, zakup pompy szlamowej,
- OSP Krobielice – remont pomieszczenia garażowego,
- OSP Konary – zakup radiotelefonów, zakup węży tłoczonych,
- OSP Goźlice – zakup pilarki STIHL MS i rękawic strażackich specjalnych), zakup pompy pływającej Niagara2, zakup radiotelefonu nasobnego Hytera PD565,
- OSP Byszów – zakup agregatu FH 8000,
- OSP Nawodzice – zakup sprzętu pożarniczego specjalistycznego – buty gumowe, ubrania specjalne, rękawice specjalne, hełm strażacki.

Zainstalowany monitoring wizyjny na terenie Klimontowa jest systematycznie doglądany i sprawdzany – w wielu przypadkach nagrania przyczyniają się do wyjaśnienia przez Policję kontrowersyjnych zdarzeń (np. przebieg wypadków drogowych lub nieodpowiednie zachowania mieszkańców).

W wielu sołectwach przeprowadzono remont przystanków autobusowych i uprzątnięto teren przyległy do przystanków.

Poprawiono infrastrukturę drogową poprzez remont i budowę nowych nawierzchni dróg: rozbudowa drogi gminnej nr 331036 T Górki Klimontowskie, rozbudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Krobielice, rozbudowa drogi gminnej nr 331019 T Szymanowice Górne przez wieś, Rozbudowa drogi gminnej nr 331041 T Byszów - Węgrce Szlacheckie, rozbudowa drogi gminnej Śniekozy – Boisko, rozbudowa drogi wewnętrznej Górki - Nowa Wieś w miejscowości Górki, przebudowa drogi gminnej nr 331022 T Nowa Wieś – Julianów, przebudowa drogi gminnej nr 331030 T Pęczów przez wieś, Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Goźlice, rozbudowa drogi gminnej Pęczów-Kolonia Pęczów, budowa drogi gminnej Zakrzów-Nowa Wieś, przebudowa – zabezpieczenie dna wąwozu lessowego w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 61 w miejscowości Góry Pęczowskie od km 0+000 do km 0+270, przebudowa drogi do gruntów rolnych w miejscowości Dziewków - łącznie wykonano 9,230 km dróg na kwotę: 5 523 264,94 zł - co wydatnie przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wyremontowane i całkowicie doposażone Targowisko Gminne w Klimontowie (place, dojazdy, budynki, wiaty, boksy, oświetlenie) stanowi bardzo dobrą bazę dla handlu na skalę województwa świętokrzyskiego i podkarpacia.

Ogólny stan bezpieczeństwa mieszkańców na terenie naszej gminy uważa się za zadowalający, jednak nieprzerwanie podejmuje się szereg przedsięwzięć i działań mających na celu zapobieganie ewentualnym zagrożeniom.

W 2021 r. **Gmina Zawichost** realizowała program pierwszorzędowej profilaktyki narkotykowej „Weekend i wieczór bez uzależnień” w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który był skierowany do wszystkich młodych mieszkańców Gminy. Program ten objął organizację różnorodnych zajęć aktywizujących – dających dzieciom i młodzieży alternatywne formy działania, będące naturalną przeciwagą dla zachowań ryzykownych. W ramach tych działań trzy razy w tygodniu organizowano zajęcia w siłowni sportowej, zlokalizowanej w budynku komunalnym w Zawichoście.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzony był Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin.

Zatrudniony psycholog systematycznie współpracował z GKPiRPA, udzielał konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych od alkoholu w zakresie leczenia odwykowego. Motywował osoby uzależnione do podjęcia terapii odwykowej. Kształtował umiejętności w zakresie zachowania się w sytuacjach kryzysowych. Edukował ofiary przemocy domowej.

GKPiRPA stale współpracowała z Komisariatem Policji w Dwikozach w zakresie przeciwdziałania przestępczości.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom ruchu drogowego w 2021 r. Gmina Zawichost wykonała:

- Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Dziurów (działka o nr ewid. 1124);
- Przebudowę drogi w miejscowości Zawichost, ul. Szkolna (działka ewid. 200).

W zakresie zmniejszenia zagrożenia pożarowego:

- Gmina Zawichost dofinansowała OSP Zawichost kwotą 3 100, 00 zł;
- Gmina Zawichost dofinansowała OSP Dziurów kwotą 9 500,00 zł;
- Gmina Zawichost sfinansowała zakup paliwa do samochodów i sprzętu dla OSP Zawichost na kwotę 10 000 zł;
- Gmina Zawichost wypłaciła ekwiwalent dla strażaków z OSP Zawichost na kwotę 7 881,00 zł;
- Gmina Zawichost sfinansowała inne zakupy na potrzeby zagrożenia pożarowego dla OSP Zawichost na kwotę 19 800,00 zł;
- Gmina Zawichost sfinansowała naprawę samochodu Fiat Ducato dla OSP w Linowie na kwotę 8 900,00 zł;
- Gmina Zawichost ekwiwalent dla OSP w Linowie na kwotę 2 400,00 zł;
- Gmina Zawichost sfinansowała zakup paliwa do samochodów i sprzętu dla OSP Dziurów na kwotę 1 600,00 zł;
- Gmina Zawichost zakupiła dwa akumulatory do samochodu Star 200 będącego w dyspozycji OSP Dziurów za kwotę 1 180,00 zł;
- Gmina Zawichost sfinansowała inne zakupy na potrzeby przeciwdziałania zagrożeniom pożarowym dla OSP Dziurów za kwotę 4 164, 00 zł;
- Gmina Zawichost wypłaciła ekwiwalent dla strażaków z OSP Dziurów na kwotę 1 195,00 zł;
- Gmina Zawichost sfinansowała zakup 1 szt. drzwi do budynku remizy OSP Wygoda za kwotę 2 820,00 zł;
- Gmina Zawichost dofinansowała jednostkę OSP Wygoda kwotą 30 000,00 zł.

Jednostka OSP Zawichost będąca w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym uczestniczyła w 46 zdarzeniach (akcjach ratowniczo-gaśniczych). Jednostka OSP Dziurów będąca w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym uczestniczyła w 37 zdarzeniach (akcjach ratowniczo-gaśniczych).

Na terenie **Gminy Dwikozy** prowadzony jest punkt konsultacyjny przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2021 roku udzielono 79 porad dla osób uzależnionych od alkoholu, 15 porad dla osób współuzależnionych, 9 dla ofiar przemocy domowej. Policja na terenie gminy Dwikozy odnotowała 13 nietrzeźwych kierowców, 3 przypadki znęcania się, 1 przypadek posiadania narkotyków, 1 nietrzeźwego rowerzystę, 1 przypadek zakłócania ładu i porządku publicznego, 2 wypadki drogowe, 4 kradzieże oraz 1 naruszenie nietykalności cielesnej.

Na terenie gminy działa 11 jednostek OSP na wyposażenia strażaków ochotników znajduje się 14 samochodów ratowniczo gaśniczych. 5 jednostek funkcjonuje w ramach KSRG. W 2021 roku została zarejestrowana dodatkowa jednostka OSP Gierlachów jako 11 jednostka OSP w gminie. W szeregach OSP skupia się około 200 strażaków w tym 115 bierze aktywnie udział w działaniach ratowniczo - gaśniczych. W listopadzie przeprowadzono dla dzieci i młodzieży Turniej wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” w formie on-line. W miesiącu wrzesniu Komendant Gminy ZOSP RP w Dwikożach przeprowadził pogadanki w szkołach na temat bezpieczeństwa pożarowego.

W ramach poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym możliwa była:

- Przebudowa – zabezpieczenie dna wąwozu lessowego przed erozją w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 498 w miejscowości Winiary w mb - 450;
- Przebudowa – zabezpieczenie dna wąwozu lessowego przed erozją w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 166 w miejscowości Kamień Łukawski w kierunku zabudowań na długości 550 mb;
- Przebudowa – zabezpieczenie dna wąwozu lessowego przed erozją w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 268 w miejscowości Góry Wysokie kierunek ujęcie wody w mb. 300;
- Przebudowa drogi wewnętrznej nr ewid. dz. 497 w miejscowości Winiary o długości 100 mb;
- Przebudowa drogi wewnętrznej – transportu rolnego na dz. nr 515 w miejscowości Winiary o długości 214 mb;
- Przebudowa drogi do gruntów rolnych w miejscowości Stare Kichary na dz. nr 2149 o długości 330 mb;
- Przebudowa drogi gminnej dz. nr ewid. 262/1 w miejscowości Bożydar o długości 87 mb;
- Przebudowa rowu odwadniającego w ciągu drogi gminnej nr ewid. 2894 Nowe Kichary o długości 160 mb.

Ponadto wykonano:

- Remont drogi gminnej Nr 320039T Mściów – Stara Wieś o długości 770 mb;
- Remont drogi gminnej Nr 320003T Dwikozy, ul. Ogrodowa o długości 560 mb;
- Remont drogi gminnej Nr 320044T Rzeczyca Sucha – kierunek Sandomierz szpital o długości 920 mb;

W ramach inwestycji wspólnych z powiatem sandomierskim wykonano:

- Remont drogi powiatowej nr 0756T Rzeczyca Mokra – Mściów – Sandomierz w miejscowości Mściów na długości 710 mb;
- Remont drogi powiatowej nr 0749 Wyspa – Słupcza w miejscowości Słupcza na długości 613 mb.

W ramach inwestycji wspólnych z Świętokrzyskim Zarządem Dróg Wojewódzkich wykonano przebudowę drogi wojewódzkiej nr 777 na terenie Gminy Dwikozy w miejscowości Słupcza na odcinku - 235 mb.

W Szkole Podstawowej w Dwikożach prowadzono działania profilaktyczne zmierzające do poprawy stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży zawartych w następujących dokumentach:

Zasady zachowania w szkole,

Procedury postępowania w przypadkach szczególnych.

- Programy naprawcze dla uczniów i zespołów klasowych wymagających wsparcia.
- Innowacje pedagogiczne.
- Plany pracy szkolnych organizacji młodzieżowych.
- Program działań zaradczych i wspierających uczniów w powrocie po nauce zdalnej.
- Program Myśl pozytywnie - działaj kreatywnie.

W ramach powyższych programów wykonywano następujące działania:

- oddziaływania na ogół uczniów poprzez akcje popularyzacyjne zdrowy styl życia, wolontariat, uczulanie na problemy ludzi niepełnosprawnych, uczulanie na zagrożenia hejtem w internecie,

- stosowanie zasad zachowania w celu niwelowania negatywnych zachowań i postaw młodzieży,
- współpraca z instytucjami pomocniczymi : policją, GKRPA, PPP w Sandomierzu,
- propagowanie pozytywnych postaw wśród dzieci i młodzieży poprzez akcje na najsympatyczniejszą klasę w szkole, pomoc uczniowską , zbiórki charytatywne.

Oddziaływanie na poszczególne zespoły klasowego:

- prowadzenie zajęć lekcyjnych dotyczących różnych rodzaju przemocy w tym cyberprzemocy, zagrożeń środkami psychoaktywnymi w tym program antynikotynowy, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Proszę nie pal przy mnie”, lekcje na temat radzenia sobie z emocjami,
- realizowanie programu innowacyjnego w klasie V Jesteśmy tacy sami a jednak różni.
- współpraca z psychologiem w ramach realizacji programu naprawczego w klasach szóstych,
- współpraca z Świętokrzyskim Centrum Profilaktyki i Edukacji w Kielcach.

Oddziaływanie na ucznia indywidualnie:

- rozmowy wspierające,
- łagodzenie konfliktów, mediacje,
- rozmowy z rodzicami uczniów wykazujących potrzeby edukacyjne i wychowawcze, emocjonalne,
- współpraca ze specjalistami, konsultacje z wychowawcami i kierowanie do określonych instytucji pomocowych,
- prowadzenie zajęć o charakterze socjoterapeutycznym.

Na terenie **Gminy Łoniów** w 2021 roku w zakresie przeciwdziałania przestępczości, demoralizacji nieletnich, przemocy w rodzinie i patologii wśród młodzieży:

- odbyła się kontrola placówek handlowych, miejsc zagrożonych, miejsc naniesionych na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa pod kątem przestrzegania Ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi, Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii,
- kontynuowana była współpraca z GKRPA i szkołami w zakresie pogłębiania wiedzy dotyczącej szkodliwości zażywania środków odurzających, spożywania alkoholu. Prowadzenie planu działania priorytetowego w ostatnim półroczu w rejonie sklepu spożywczego w Łoniowie dot. ograniczenia łamania przepisów UWTPiA,
- w ramach służb patrolowych oraz obchodu dzielnicowego kontrola placówek handlowych, lokali gastronomicznych z uwagą na przestrzeganie przepisów Ustawy o Wychowaniu Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi, rozmowy profilaktyczne z właścicielami i personelem dot. ww. zagadnienia, represjonowanie sprawców popełnionych wykroczeń i przestępstw,
- odbyły się spotkania profilaktyczne w szkołach podstawowych na terenie gminy Łoniów, spotkania z rodzinami w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego z rodzinami dotkniętymi przemocą- udzielenie informacji,
- kontynuowane były wspólne działania i współpraca z GKRPA, Zespołem Interdyscyplinarnym, dyrekcją, pedagogami i wychowawcami szkół podstawowych i Domów dla Dzieci i Młodzieży w Łoniowie, kuratorami społecznymi i sądowymi. Ujawnienie nieletnich sprawców czynów karalnych- pismo do Sądu Rejonowego,
- GKRPA przy współpracy z policją dokonała kontroli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajdujących się na terenie gminy w miejscu do spożycia i poza miejscem do spożycia,
- w szkołach przeprowadzono ankietę dot. używania narkotyków przez młodzież,
- kontynuowana była współpraca w organizowaniu różnych form spędzania wolnego czasu dla młodzieży w tym również dla dzieci z rodzin patologicznych, dofinansowanie przez GKRPA akcji organizowanych przez szkoły i GOK oraz Koła Gospodyń Wiejskich,

Ponadto zorganizowano:

- kolonię letnią z GOK dla dzieci z terenu Gminy, podczas pobytu realizowano program profilaktyczny, zakupiono sprzęt sportowy na świetlice wiejskie,
- widowisko artystyczne o tematyce profilaktycznej skierowanej dla uczniów klas I-III szkół z terenu Gminy,
- teatrzyki, konkursy, pogadanki, warsztaty, programy dla dzieci i młodzieży szkolnej - on line,
- gmina po raz czternasty przystąpiła do ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej pt. „Zachowaj trzeźwy umysł”,

W miejscach skupisk młodzieży rozplakatowano plakaty, ulotki, informatory nt. „Przemoc boli”, „SMART, to znaczy mądrze”, „Narkotyki? to mnie nie kręci!”, zakupiono materiały profilaktyczno – edukacyjne przeznaczone dla komisji oraz przeprowadzono kampanię „Postaw na rodzinę”.

W zakresie przeciwdziałania przestępstwom przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu:

- kontynuowana była współpraca ze społeczeństwem dot. potencjalnych zagrożeń w rejonie;
- odbyły się spotkania profilaktyczne, pogadanki ze społeczeństwem gm. Łoniów, uczniami szkół podstawowych, mające na celu uświadomienie o zagrożeniach (oszustwa m.in. „na wnuczka”, „na policjanta itp., używki (dopalacze, narkotyki), bezpieczeństwo w trakcie wakacji, ferii, itp.);
- odbyła się kontrola placówek handlowych, myjni samochodowych pod kątem niedopuszczenia do włamań i kradzieży, patrol w rejonach zagrożonych, legitymowanie osób podejrzanych, ujawnienie i zatrzymanie sprawców czynów zabronionych;
- kontrola miejsc naniesionych na KMZB – weryfikacja, eliminowanie nieprawidłowości (wystąpienia do GKRPA, dyrekcji dróg, UG),
- ujawniono sprawców przestępstw i wykroczeń- represjonowanie za popełnione czyny karalne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- do GKRPA wpłynęły wnioski o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego wobec powyższego przeprowadzono rozmowy i dialogi motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym gmina zgłaszała odpowiednim zarządom dróg zauważone braki lub uszkodzenia oznakowania na drogach oraz uszkodzenia dróg oraz wspiera w ramach swych kompetencji wdrażane programy modernizacji dróg.

W zakresie zmniejszenia zagrożenia pożarowego:

- corocznie oznakowywana i usprawniana jest sieć hydrantowa przez pracowników referatu gospodarki komunalnej,
- w okresie wiosny rozwieszono Plakaty nt. „Nie wypalaj traw”,
- w roku 2021 szkoły podstawowe brały udział w Turnieju Wiedzy Pożarniczej w formie on-line.

Na terenie **Gminy Obrazów** w 2021 roku w celu poprawy komunikacji lokalnej pokryto nawierzchnią asfaltową 2,88 km dróg gminnych, wykonano remont nawierzchni dróg kruszywem w msc. Rożki na dł. 2,0 km, utwardzono pobocza wzdłuż drogi gminnej w msc. Węgrce Panieńskie na dł. 150 mb. Wykonano odwodnienie drogi gminnej w msc. Chwałki na dł. 100 mb. Wykonano oświetlenie budynków świetlic i terenu wokół świetlicy w msc. Chwałki, a w świetlicach w msc. Komorna, Węgrce Panieńskie zamontowano monitoring wewnętrzny i zewnętrzny.

Zabezpieczono zbiorniki wodne poprzez wykonanie nowego ogrodzenia w msc, Zdanów i Malice.

W celu poprawy bezpieczeństwa na terenie gminy zmodernizowano oświetlenie uliczne poprzez montaż dodatkowych lamp w miejscowościach:

- Chwałki – 3 szt.,
- Obrazów – 4 szt.,
- Lenareczyce – 2 szt.,
- Kleczanów - 3 szt.,
- Rożki - 2 szt.,

- Jugoszów – 2 szt.,
- Komorna – 3 szt.,
- Głazów – 3 szt.,
- Świątniki - 2 szt.,
- Wierzbiny – 3 szt.,
- Sucharzów - 4 szt.,
- Święcica – 3 szt.,
- Żurawica – 2 szt..

W celu lepszego organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy działa 17 świetlic wiejskich. W 2021 r. ze względu na obostrzenia związane z pandemią koronawirusa świetlice oraz siłownie w nich zlokalizowane działały w ograniczonym zakresie.

Gminna Biblioteka Publiczna w Obrazowie w okresie wakacyjnym zorganizowała dla dzieci i młodzieży szereg zajęć rozwijających zainteresowania oraz zapewniających bezpieczne zagospodarowanie czasu wolnego.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkańców, Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się pomocą dla osób będących w trudnej sytuacji materialnej. Łącznie w 2021 r. z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrazowie skorzystało 455 osób. OPS udzielił pomocy w postaci dotacji na zakup opału 45 rodzinom, a 3 osobom przyznano zasiłek celowy na zakup opału. Zasiłek celowy i specjalny z OPS otrzymało 15 rodzin. Bezpłatnym dożywianiem w szkołach objętych było 91 dzieci.

Przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin.

W 2021 r. do punktu zostało wezwanych 8 osób nadużywających alkoholu i z tymi osobami prowadzona była terapia. Na terapię z Pedagogiem ds. Profilaktyki Uzależnień, który prowadzi Punkt Konsultacyjny uczęszczają nie tylko osoby wezwane, ale także potrzebujące motywacji w walce z uzależnieniem alkoholowym własnym lub współmałżonka. Głównym celem i zadaniem jest motywowanie takich osób, do ograniczenia spożycia alkoholu, a przede wszystkim dotarcie do nich, aby pod jego wpływem nie prowadzili pojazdów i maszyn lub w inny sposób zagrażali zdrowiu i bezpieczeństwu swoim najbliższym i innym mieszkańcom gminy. O skierowanie na leczenie przymusowe złożony został do sądu 1 wniosek.

Osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej udzielana jest pomoc rzeczowa

w postaci produktów żywnościowych pozyskiwanych z Banku Żywności. W 2021 roku w 4 transzach pozyskano ogółem ponad 20 ton żywności, którą rozdysponowano wśród 473 najbardziej potrzebujących osób.

W Gminie Obrazów opracowany jest program szkolenia ludności w zakresie powszechnej samoobrony oraz prowadzono szkolenie dla ludności z zakresu powszechnej samoobrony wg. przyjętego harmonogramu.

Na terenie **Gminy Samborzec** poprzez panującą pandemię działania pracowników samorządowych i strażaków OSP były bardzo ograniczone w propagowaniu zasad bezpieczeństwa wśród młodzieży ze szkół z terenu gminy, jednak wszelkie zachowania społeczne zgłaszane przez mieszkańców do urzędu, dotyczące głównie złych zachowań na placach rekreacyjnych i dotyczące dewastacji tych placów były niezwłocznie przekazywane dzielnicowemu celem zwiększenia patroli w tych miejscach.

W roku 2021 w związku z panującą pandemią nie został zorganizowany Gminny Dzień Dziecka oraz turniej wiedzy pożarniczej.

W reżimie sanitarnym udostępnione były świetlice w remizach strażackich.

W 2021 roku w dalszym ciągu zaobserwowaną negatywną sprawą na terenie gminy jest zwiększona ilość pożarów traw na nieużytkach rolniczych w okresie wiosenno-letnim. W porównaniu z rokiem ubiegłym dał się zauważyć ich znaczący wzrost. Niestety prowadzone na szeroką skalę kampanie informacyjne i propagandowe pn. „Stop wypalaniu traw” nie przynoszą oczekiwanego skutku.

W roku 2021 gmina Samborzec kierowała druhowi OSP na szkolenia podstawowe strażaków-ratowników, a także na szkolenia specjalistyczne organizowane przez Państwową Straż Pożarną. Jednostki OSP na bieżąco wyposażane były w potrzebny sprzęt i umundurowanie. Na koniec roku przygotowane do podjęcia działań ratowniczo-gaśniczych jest 9 jednostek OSP. Strażacy z tych jednostek są wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz w specjalistyczny sprzęt, który pozwala im na podjęcie samodzielnych działań ratowniczo-gaśniczych.

W roku 2021 jednostka OSP w Samborcu zakupiła nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy, a jednostka OSP w Bogorii Skotnickiej używany średni samochód ratowniczo-gaśniczy.

Gmina Samborzec wyremontowała w 2021 roku 4,0 kilometry dróg asfaltowych i około 6,0 kilometrów dróg tłuczniowych.

Podjęte powyżej działania zwiększyły bezpieczeństwo na terenie gminy Samborzec.

Na terenie **Gminy Wilczyce** funkcjonują: Szkoła Podstawowa w Wilczycach, której organem prowadzącym jest Gmina oraz Szkoły Podstawowe w Darominie i Łukawie, których organami założycielskimi i prowadzącymi są stowarzyszenia.

Samorząd Gminny wspólnie z placówkami oświaty działa aktywnie w kwestii podniesienia poziomu bezpieczeństwa w samych szkołach oraz ich otoczeniu. Remonty wymagające szybkiego działania w związku z zagrożeniem zdrowia i życia uczniów zawsze zgłaszane są przez dyrekcję szkoły do Urzędu Gminy w Wilczycach i nadawany jest bieg sprawie polegający na natychmiastowym usunięciu zagrożenia.

W bieżącym roku zrealizowano budowę placu zabaw przy szkole w Łukawie - Wójt Gminy Wilczyce we współpracy ze Stowarzyszeniem na rzecz wsparcia sołectwa Łukawa „Wspólnota Wiejska” oraz Panią Dyrektorką Szkoły Podstawowej w Łukawie pomógł pozyskać dofinansowanie i zrealizować zadanie pn. „Budowa ogólnodostępnego placu zabaw i ogólnodostępnej siłowni zewnętrznej w msc. Łukawa”. Obiekt cieszy nie tylko dzieci, ale także i młodzież.

Dla zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły, jak również drogi ze szkoły do domów większość dzieci i młodzieży jest dowożona, co minimalizuje wypadki z udziałem pieszych i rowerzystów.

W 2021 r. zrealizowano następujące inwestycje:

- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. W ramach tej inwestycji wykonano u mieszkańców przydomowe oczyszczalnie ścieków, w celu poprawy gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy. Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu dla operacji pt. „Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Wilczyce” objętej PROW 2014-2020 w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” oraz środkom z budżetu Gminy, mieszkaniec pokrywał jedynie 15% wartości inwestycji. Biorąc pod uwagę korzyści płynące z w/w zadania, zarówno te z zakresu ochrony środowiska, jak i finansowe, Gmina Wilczyce w przyszłości będzie starała się o kolejne dofinansowania na tego typu operacje.
- Projekt „świetlica środowiskowo-profilaktyczna wraz z filiami w gminie Wilczyce”. Gmina Wilczyce pozyskała dofinansowanie ze środków: Oś 9 – Włączenie społeczne i walka z ubóstwem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 dla Europejskiego Funduszu Społecznego Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych. Dzięki temu w ramach zadania został wykonany remont/adaptacja budynku remizy OSP/świetlicy wiejskiej w Pielaszowie oraz budynku remizy OSP/świetlicy wiejskiej w Tułkowicach. Zakres prac obejmował między innymi budowę instalacji C.O. wraz z wydzieleniem kotłowni, położenie nowych płytek i podłóg, częściową wymianę okien i drzwi, modernizację instalacji elektrycznej wraz z wymianą opraw oświetleniowych, pomalowanie ścian i sufitów. Dodatkowo w ramach projektu zakupiono urządzenia i sprzęt sportowy, sprzęt komputerowy i audiowizualny, gry stolikowe, cymbergaj i piłkarzyki, materiały plastyczne i piśmiennicze, pomoce do zajęć teatralno-artystycznych, pomoce do zajęć z robotyki/informatyki, sprzęt, wyposażenie i akcesoria kuchenne, meble. Dzieci w ramach projektu uczestniczyć będą w zajęciach świetlicowych, w tym: zajęciach informatycznych/robotyka, zajęciach kulinarnych, zajęciach szachowych, zajęciach sportowych, zajęciach artystyczno-muzycznych. Ponadto uczestnicy projektu będą mieli zapewniony bezpłatny dojazd do świetlic oraz wyżywienie.

- Projekt pn. „razem dla dobra seniorów – program wsparcia osób niesamodzielnych w gminie wilczyce” realizowany przez gminę wilczyce nr wniosku rpsw.09.02.01-26-0019/19. To już kolejny rok funkcjonowania projektu skierowanego do Seniorów pod nazwą „Razem dla dobra SENIORÓW - program wsparcia dla osób niesamodzielnych w Gminie Wilczyce”. Dzięki temu Seniorzy mile spędzają czas a także uczestniczą w ciekawych i rozwijających zajęciach, obejmujących między innymi zajęcia szachowe, zajęcia kulinarne, zajęcia z rękodzieła/artystyczne, zajęcia komputerowe oraz bezpieczeństwa w sieci, zajęcia z muzykoterapii, zajęcia psychologiczne, zajęcia gimnastyczne. W 2021 roku udało się także zorganizować dwie wycieczki oraz wyjazd do teatru.
- Świetlica wiejska w Dacharzowie. W 2021 roku udało się zagospodarować teren wokół świetlicy poprzez wykonanie chodników, położenie płytek na tarasie oraz wykonanie tynku mozaikowego. Dodatkowo wykonano wewnątrz budynku aneks kuchenny. Dzięki temu teren świetlicy zyskał nowy, przyzwoity wygląd oraz zwiększyła się funkcjonalność świetlicy.
- Oświetlenie uliczne. W 2021 roku Gmina Wilczyce uzupełniła oświetlenie uliczne w następujących miejscowościach: Daromin, Wysiadłów, Przezwoły, Pielaszów, Dobrocice, Gałkowice Ocin. W kolejnych latach Gmina Wilczyce planuje sukcesywnie uzupełniać oświetlenie uliczne.
- Remont przystanków. Gmina Wilczyce tak jak w poprzednim roku kontynuowała remont wiat przystankowych na terenie Gminy Wilczyce. W tym roku wyremontowano kolejne dwa przystanki w Łukawie zlokalizowane wzdłuż drogi krajowej. Remont obejmował wymianę pokrycia dachowego, wykonanie elewacji zewnętrznej wraz z tynkiem strukturalnym, pomalowanie ścian wewnętrznych i montaż ławek. Ponadto zakupiono także gotowe wiaty przystankowe, które zamontowano na przystankach autobusowych w następujących miejscowościach: Wysiadłów, Radoszki, Dacharzewo, Wilczyce i Daromin.
- Remont dróg. W 2021 roku Gmina Wilczyce w ramach Funduszu Odnowy Gruntów Rolnych wykonała modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Wilczyce na odcinku 221 metrów. W ramach zadania położona została nawierzchnia asfaltowa wraz z poboczami utwardzonymi emulsją. Ponadto w ramach dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wykonano „Remont drogi gminnej nr 395003T w msc. Pielaszów na odcinku od km 0+000 do km 1+120”. W ramach zadania wykonano nową nawierzchnię asfaltową wraz z poboczami.
- W ramach współpracy z Zarządkiem Dróg Powiatowych w Sandomierzu wykonała remont odcinka drogi powiatowej w miejscowości Pęczyny oraz Przezwoły. Udział Gminy wyniósł 50 % wkładu własnego zadań.
- Budowa instalacji c.o. w budynku świetlicy wiejskiej/remizy OSP w Wysiadłowie wykonano prace polegające na budowie centralnego ogrzewania wraz z wydzieleniem kotłowni, rozproszaniem ciepłej wody. Dzięki temu budynek stanie się bardziej funkcjonalny co przyczyni się do umacniania więzi społecznej mieszkańców sołectwa Wysiadłów i Ocinek.
- „Własna woda” - drugie ujęcie wody - Wójt Gminy Wilczyce pozyskał dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na zadanie: „Modernizacja istniejącej przepompowni wody wraz z budową studni głębinowej w msc. Gałkowice Ocin”. W tym roku zrealizowano pierwszy etap tj.: wybudowano studnię głębinową oraz zlecono wykonanie dokumentacji projektowej na modernizację budynku, natomiast w kolejnym roku nastąpią prace modernizacyjne budynku wraz z wymianą zbiorników wodnych i aparatury.
- Prace porządkowe i drogowe. Zakupiony w poprzednich latach sprzęt tj. (dwa ciągniki, ramię hydrauliczne wraz z głowicą do koszenia trawy i do cięcia gałęzi, koparko-ładowarka, przyczepa, rozdrabniacz do gałęzi, posypywarka oraz pług śnieżny), pozwala na skuteczne i systematyczne wykonywanie prac gospodarczych w Naszej Gminie. Przykładem może być ostatni okres zimowy, w którym efektywna praca pługu śnieżnego i posypywarki utrzymywała nasze drogi w dobrym stanie. Ponadto były wykonywane prace takie jak zbieranie poboczy, kopanie rowów, równanie dróg i wąwozów, utwardzanie kamieniem dróg, łatanie dziur w drogach poprzez usługę „remonter” oraz częściowe nadlewki asfaltowe, koszenie poboczy, usuwanie zakrzaceń.

- Inne planowane inwestycje. Gmina otrzymała również dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na „Remont drogi gminnej nr 395007T w miejscowości Tułkowice i Wilczyce od km 0+000 do km 0+718 i od km 1+305 do km 2+300”. Umowa z Wykonawcą została podpisana, natomiast z racji okresu zimowego, wykonanie nastąpi wiosną 2022 roku. Z programu „Polski Ład” na „Remont dróg w ramach modernizacji infrastruktury drogowej na terenie Gminy Wilczyce”. Dzięki temu w latach 2022 i 2023 wyremontujemy/zmodernizujemy aż 19 dróg o łącznej długości prawie 25 kilometrów. Ponadto Gmina otrzymała również środki na gospodarkę wodno-kanalizacyjną, które zostaną przeznaczone na rozwój sieci wodociągowej oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

W ramach organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Wilczyce, w miarę potrzeb dokonywane jest cykliczne doposażenie świetlic w nowoczesny sprzęt sportowy. Każda z świetlic funkcjonujących na terenie gminy wyposażona jest w stolik, krzesła, telewizor oraz gry zręcznościowe.

Na terenie gminy funkcjonują place zabaw oraz siłownia zewnętrzna, które służą dzieciom, młodzieży i nie tylko. Są to miejsca bezpiecznej zabawy, gdzie również rodzice mogą się zrelaksować i odpocząć bez obaw o bezpieczeństwo swoich dzieci, ponieważ tereny placów zabaw są ogrodzone. Place znajdują się w centrach wsi, aby dostęp do nich był ułatwiony dla wszystkich mieszkańców. Ważna i istotna jest modernizacja budynków świetlic/remiz na terenie gminy, która stwarza bezpieczne miejsce spotkań dzieci, młodzieży i dorosłym.

Dzięki tym inwestycjom stworzone zostały możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu oraz został zapewniony wszechstronny rozwój dzieci. Zabawa to istotny element w procesie rozwoju dziecka. Podczas zabawy dzieci poznają siebie i zdobywają wiedzę na temat otaczającego ich świata. Zapewnienie im jak najlepszych warunków do zabawy, nabywania umiejętności społecznych i zdolności komunikacji, rozwijania osobowości i sprawności psychomotorycznej, pobudzenia wyobraźni i poczucia przestrzeni jest kwestią priorytetową w rozwoju i integracji społeczeństwa.

W trosce o sportowców wspólnie ze Stowarzyszeniem Ludowy Klub Sportowy „HURAGAN” wspierany jest rozwój piłki nożnej. Gry z piłką są niewątpliwie środkiem stymulującym wszechstronny rozwój osobowości (w tym kształtowanie postaw prospołecznych) oraz pozytywnego emocjonalnego i intelektualnego stosunku do aktywności ruchowej.

Celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Wilczycach jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ośrodek Pomocy Społecznej pomaga osobom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu ubóstwa, bezrobocia, bezdomności niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania z zakresu ustalania uprawnień

i wypłaty świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zasiłków opiekuńczych oraz przyjmowaniem wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Ośrodek prowadzi, także działania aktywizujące lokalną społeczność m. in. poprzez prowadzenie projektów socjalnych, np. „Bezstresowy powrót do nauki stacjonarnej – Rodzina w czasie pandemii”, „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży”, a także spotkanie z Mikołajem, uczestniczy w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa, posiłek w szkole i w domu, wspieranie seniora.

Dodatkowo pracownicy OPS wykonywali zadania związane z pomocą osobom przebywającym w kwarantannie/izolacji.

Pomoc jaką świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej, jak zauważyć można opiera

się w szczególności na wielorakich działaniach mających na celu zadbanie o zdrowie i życie osób będących w trudnej sytuacji. Pomoc taka obejmuje rodziny patologiczne, gdzie głównym czynnikiem szkodliwym jest alkohol. W sytuacjach, gdy ktoś w znaczącym stopniu nadużywa alkoholu sprawa zostaje skierowana do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na terenie gminy działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu

i Ich Rodzin, który stanowi „organ” pomocniczy dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wilczycach w 2021 r. Na terenie Gminy Wilczyce funkcjonuje również Zespół Interdyscyplinarny, którego głównym celem jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz wyeliminowanie zjawiska przemocy ze środowiska lokalnego.

W ramach poprawy bezpieczeństwa w roku 2021:

- przeprowadzono warsztaty w szkołach w ramach projektu pt. „Bezstresowy powrót do nauki stacjonarnej – Rodzina w czasie pandemii”;
- w ramach kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży” przekazano do szkół z terenu Gminy Wilczyce plakaty przeciwdziałania przemocy rodzinie, a także przeprowadzono prelekcje w Klubie Seniora w Wilczycach dla seniorów na temat zjawiska przemocy w rodzinie, obowiązujących przepisów oraz właściwych relacji na linii dziadkowie – wnuczka;
- zorganizowano konkurs plastyczny pt. „Wnuczka i dziadkowie spokój i bezpieczeństwo” skierowanego do dzieci i młodzieży z terenu Gminy Wilczyce;
- przeprowadzono gminne eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pt. „Młodzież Zabiega Pożarom”;
- w każdy czwartek w godz. 9:00 – 11:00 działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Ich Rodzin;
- informowano przedsiębiorców i sprzedawców nt. warunków sprzedaży napojów alkoholowych;
- współpracowano z mieszkańcami, sołtysami i radnymi przy organizowaniu spotkań o tematyce bezpieczeństwa, a także sytuacji epidemiologicznej związanej z pandemią COVID-19.

W 2021 roku **Powiat Sandomierski** dofinansował:

- w kwocie 20 000 zł OSP Samborzec do zakupu średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego,
- w kwocie 20 000 zł OSP Koprzywnica do zakupu lekkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego,
- w kwocie 20 000 zł OSP Bogoria Skotnicka do zakupu średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego,
- w kwocie 6 000 zł OSP Łoniów na doposażenie lekkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego,
- w kwocie 5000 zł OSP Gorzyczany na zakup hełmów dla strażaków,
- w kwocie 20 000 zł Komendę Powiatową Policji w Sandomierzu do zakupu 3 radiowozów i 2 rowerów elektrycznych,
- w kwocie 10 000 zł Komendę Powiatową PSP do zakupu lekkiego samochodu,

W dniu 8.09.2021 roku odbyły się ćwiczenia Powiatowego i Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego pod kryptonimem "ZAWICHOST 2021". Celem ćwiczenia było doskonalenie umiejętności współdziałania służb ratowniczych, sprawdzenie procedur postępowania w wypadkach zagrożenia życia i zdrowia oraz doskonalenie współpracy członków Powiatowego i Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W zorganizowanym ćwiczeniu udział wzięli: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej i jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, Miejsko - Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, Siły i środki Wojewódzkiego i Powiatowego Odwołu Operacyjnego, Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego, Grupa Ratownictwa PCK Sandomierz, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Zawichoście.

Ćwiczenia obejmowały trzy epizody:

- Działania ratowniczo – gaśnicze w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Zawichoście,
- Działania z zakresu ratownictwa wodnego w stopniu podstawowym i specjalistycznym na Wiśle,
- Działania ratownicze podczas wypadku drogowego.

Powiat sfinansował wyżywienie dla uczestników ćwiczenia w kwocie 1350 zł.

W 2021 roku Powiat Sandomierski na rzecz Szpitala Specjalistycznego Ducha Świętego w Sandomierzu przekazał:

- 15 000 zł na doposażenie oddziału ginekologiczno-położniczego,
- 1 000 000 zł na modernizację i ucyfrowienie pracowni RTG,
- 27 000 zł na zakup mebli i klimatyzatora na oddział urologii,
- 20 000 zł na aparat do znieczulania.

W ramach poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym Starostwo Powiatowe w Sandomierzu wspólnie z Funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu brali udział w akcji profilaktycznej z zakresu ruchu drogowego "Bądź bezpieczny na drodze. Włącz myślenie". Policjanci przypominali kierującym zasady bezpiecznego w ruchu drogowym.

Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu pod patronatem Starosty Sandomierskiego organizowała konkurs plastyczny dla uczniów klas I-III szkół podstawowych z terenu powiatu sandomierskiego pod nazwą „Bądź bezpieczny na wakacjach!”

Celem konkursu jest edukowanie i uwrażliwienie najmłodszych na właściwe zachowania w codziennych sytuacjach w okresie wakacji. Tematyka prac dotyczyła szeroko rozumianego bezpieczeństwa tj. bezpieczeństwo nad wodą w górach.

W ramach profilaktyki zdrowotnej w roku 2021 Starostwo Powiatowe w Sandomierzu, po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, przydzieliło środki na realizację działań w zakresie:

- „Promocja i ochrona zdrowia” Oddział Rejonowy PCK w Sandomierzu na pozyskiwanie osób poprzez reklamę i zachęcanie do honorowego oddawania krwi prowadziło kampanię „Wakacyjna Kropla Krwi;
- Zdrowego stylu życia poprzez udział w projekcie stowarzyszenia Koło Gospodyń Wiejskich Chwałowianki w Chwałkach pt. „Nadchodzi jesień i zima – dzięki ćwiczeniom i zdrowej diecie mieszkańiec Chwałek formę utrzyma”. Była to druga edycja, która przybiera formę cyklicznego działania, ponieważ, cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców.
- „Edukacja profilaktyczna młodzieży szkolnej i społeczności lokalnej” przygotowana przez Sandomierski Klub Amazonki, była prowadzona wśród wszystkich szkół powiatu sandomierskiego. W zorganizowanym przez Amazonki konkursie rysunkowym wzięło udział 70 uczniów. Konkurs o tematyce z zakresu nowotworu piersi poprzedziły wykłady i zajęcia z samokontroli. Prace zostały wystawione w sali Muzeum Okręgowego w Sandomierzu.
- Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Uśmiech Seniora” przygotował ofertę dla podopiecznych Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu, która uwzględniała pomoc psychiczną w indywidualnych zajęciach z psychologiem i relaks poprzez ćwiczenia w sali rehabilitacyjnej znajdującej się w budynku DPS w Sandomierzu. Skutek koronawirusa bardzo szczególnie odbił się na psychice pensjonariuszy, którzy zamknięci i odcięci od świata wymagali zainteresowania i pomocy fachowych osób.

Sytuacja epidemiologiczna ograniczyła działania w zakresie profilaktyki zdrowotnej. Wprowadzone obostrzenia utrudniały kontakt z mieszkańcami.

Mimo to II liceum Ogólnokształcące w Sandomierzu, w dniach 22-27 września 2021 r. przygotowało i przeprowadziło wydarzenie o charakterze interdyscyplinarnym, obejmujące pomoc psychologiczną, zagadnienia zdrowego stylu żywienia i stylu życia w praktyce, efektywne uczenie się i prawną pomoc ze strony szkoły wspomagając uczniów w obszarze wychowawczym i profilaktycznym po czasie nauki i w pandemii.

Wykłady specjalistów powiązane z warsztatami z zakresu określonych dziedzin życia, zakończone i podsumowane konkursem zostały pozytywnie odebrane przez uczestników klas pierwszych tej szkoły.

W roku 2021 Starostwo Powiatowe w Sandomierzu zadeklarowało swój udział w programie Studenckiego Koła Naukowego ONKOMA przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie przy Państwowym Instytucie Badawczym, pod nazwą ogólnopolski program profilaktyki czerniaka w edycji 2021/2022.

Na prośbę Dyrektora Bursy Szkolnej sfinansowano zajęcia w zakresie profilaktyki psychoterapii wśród młodzieży liczącej 20 osób, zakwaterowanej w Bursie na pobyt czasowy. Problemy z młodzieżą wymagały fachowej pomocy, oceny i wskazówek dalszego postępowania. Cykl spotkań dotyczący

rozmów z zakresu „jak dbać o własne zdrowie psychiczne, jak uczyć się efektywnie” miał zakończyć się indywidualnymi rozmowami z osobami biorącymi udział w warsztatach.

W ramach Światowego Obchodu Dni HIV/AIDS II Liceum Ogólnokształcące w Sandomierzu podjęło działania w zakresie profilaktyki i edukacji prozdrowotnej wśród uczniów tej szkoły. Działania zakończyły się konkursem i wręczeniem nagród sponsorowanych przez Starostę Sandomierskiego.

3. Zarząd Dróg Powiatowych w Sandomierzu z siedzibą w Samborcu w 2021 r. podjął następujące działania w zakresie inwestycji i modernizacji:

W ramach dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych przebudowano drogi:

- droga powiatowa Nr 0749 T w miejscowości Słupcza (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 613 mb),
- droga powiatowa Nr 0796 T w miejscowości Przybysławice (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 1292 mb),
- droga powiatowa Nr 0756 T w miejscowości Mściów (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 1110 mb),
- droga powiatowa Nr 0805 T w miejscowości Koprzywnica (wykonanie chodnika, ułożenie masy bitumicznej na odcinku 440 mb),
- droga powiatowa Nr 0808 T w miejscowości Krowia Góra (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 1410 mb),
- droga powiatowa Nr 0737 T w miejscowości Zdanów (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 1163 mb),
- droga powiatowa Nr 0738 T w miejscowościach Głazów, Węgrce Szlacheckie (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 1340 mb),
- droga powiatowa Nr 0802 T w miejscowościach Kobierniki, Milczany (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 1420 mb),
- droga powiatowa Nr 0736 T w miejscowości Pęczyny (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 896 mb),
- droga powiatowa Nr 0745 T w miejscowości Chrapanów (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 968 mb),
- droga powiatowa Nr 0747 T w miejscowościach Dąbie, Dziurów (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 766 mb),
- rondo na skrzyżowaniu ulic Mickiewicza i Armii Krajowej w Sandomierzu.

Łączna wartość zadań to: 7 039 750,04 zł, w tym udział Powiatu to: 746 199,04 zł.

Dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji:

- przebudowano drogę powiatową Nr 0739 T w miejscowościach Święcica, Zdanów (ułożenie masy bitumicznej na odcinku 1713 mb),
- zabezpieczono wąwozy lessowe w ciągu dróg powiatowych; Nr 0736 T w miejscowości Przewody na długości 350 mb, Nr 0799 T w miejscowości Wielogóra na długości 500 mb.

Wartość zadań : 1 138 339,63 zł w tym udział powiatu : 113 834,83 zł.

W ramach inwestycji wspólnych z udziałem gmin wykonano zadania :

z udziałem Gminy Dwikozy :

- wykonano odwodnienie oraz montaż oznakowania w ciągu drogi powiatowej Nr 0756 T w miejscowości Mściów,
- wykonano obrzegowanie krawędzi wąwozu w ciągu drogi powiatowej Nr 0749 T w miejscowości Słupcza.

z udziałem Gminy Koprzywnica :

- wykonano montaż barier ochronnych w ciągu drogi powiatowej Nr 0853 T w miejscowości Świężyce,
- z udziałem Gminy Obrazów:

- wykonano odwodnienie drogi powiatowej Nr 0738 T w miejscowościach Głazów, Węgrce Panieńskie
- z udziałem Gminy Samborzec:

- wykonano remont zjazdów - droga powiatowa Nr 0802 T w miejscowościach Kobierniki, Milczany,
z udziałem Gminy Sandomierz:
- wykonano dokumentację projektową na przebudowę dróg powiatowych Nr 1052 T ul. Mickiewicza, Nr 1053 T ul. Kosęły,
- wykonano ułożenie masy bitumicznej na długości 60 mb w ciągu drogi powiatowej Nr 1052 T ul. Mickiewicza,
z udziałem Gminy Wilczyce:
- utwardzono pobocza betonem asfaltowym drogi powiatowej Nr 0736 T w miejscowości Pęczyny,;

Wartość zadań 312 664,41 zł udział powiatu : 156 331,43 zł

Wykonano również :

- remont nawierzchni tłuczniowej drogi powiatowej Nr 0799 T w miejscowościach Bilcza, Świątniki,
- utwardzenie poboczy drogi powiatowej Nr 0736 T w miejscowości Pęczyny

Wartość zadań : 41 274,00 zł

W trakcie wykonania są dokumentacje projektowe na przebudowę dróg powiatowych. Inwestycje te zostaną zgłoszone do dofinansowania:

- wykonano dokumentację projektową na przebudowę dróg powiatowych Nr 0751 T i 0769 T w miejscowości Góry Wysokie,
- wykonano dokumentację projektową na przebudowę drogi powiatowej Nr 0807 T w miejscowościach Trzykosy, Gnieszowice,
- wykonano dokumentację projektową na przebudowę drogi powiatowej Nr 0805 T w miejscowościach Chodków Stary, Chodków Nowy,
- wykonano dokumentację projektową na przebudowę drogi powiatowej Nr 0740 T w miejscowości Obrazów,
- wykonano dokumentację projektową na przebudowę drogi powiatowej Nr 0777 T w miejscowości Świątniki,
- wykonano dokumentację projektową na przebudowę drogi powiatowej Nr 0741 T w miejscowościach Wielogóra, Śmiechowice, Żuków,
- wykonano dokumentację projektową na przebudowę drogi powiatowej Nr 0743 T w miejscowościach Wygoda, Dąbie, Dziurów.

Wartość zadań : 333 650,00 zł

Ponadto:

- opracowano dokumentację projektową na przebudowę 14 szt. przejść dla pieszych – **wartość zadania: 77 490,00 zł,**
- zakupiono oznakowanie pionowe o wartości **13 646,50 zł.**

W 2021 r. wykonano odtworzenie oznakowanie poziome ulic powiatowych; Armii Krajowej, Kosęły, Zawichojskiej, Wojska Polskiego, Żeromskiego, Mickiewicza, Ożarowskiej, Różanej na terenie miasta Sandomierza oraz odtworzenie oznakowania poziomego w ciągu dróg powiatowych w miejscowościach; Wilczyce, Zawichost, Dziurów, Stary Garbów, Góry Wysokie, Gałkowiec, Kleczanów, Klimontów, Sulisławice, Chobrzany, Gorzyczany, Ryłowice, Skotniki, Zawierzbie, Niedźwice, Świniary Stare, Debiany, Gierlachów, Koprzywnica, Chodków.

Wartość zadania – 25 424,08 zł

Przeprowadzono remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych dróg powiatowych z użyciem:

- emulsji asfaltowej i grysów dolomitowych w ilości – 603,68 ton,
- mieszanki mineralno – bitumiczną wytwarzanej i wbudowanej „na gorąco” w ilości – 441,32 m²,

- masy mineralno – bitumicznej z recyklera w ilości – 100 m².

Wartość zadania – 421 279,43 zł

Zarząd Dróg Powiatowych wykonał:

- ścinkę poboczy,
- zebranie nadmiaru ziemi z poboczy dróg,
- udrożnienie przepustów,
- odtworzenie rowów odwadniających,
- uzupełnienie oznakowania pionowego,
- wycinkę gałęzi, krzewów w miejscach, które stwarzają zagrożenie dla ruchu drogowego.

W celu właściwego zabezpieczenia stanu nawierzchni dróg w okresie zimowym, Zarząd Dróg Powiatowych zlecił firmom zewnętrznym odśnieżanie i zwalczanie śliskości na terenie powiatu sandomierskiego. Do zwalczania śliskości w sezonie 2021/2022 zgromadzono 2405 ton 30% mieszanki piaskowo – solnej.

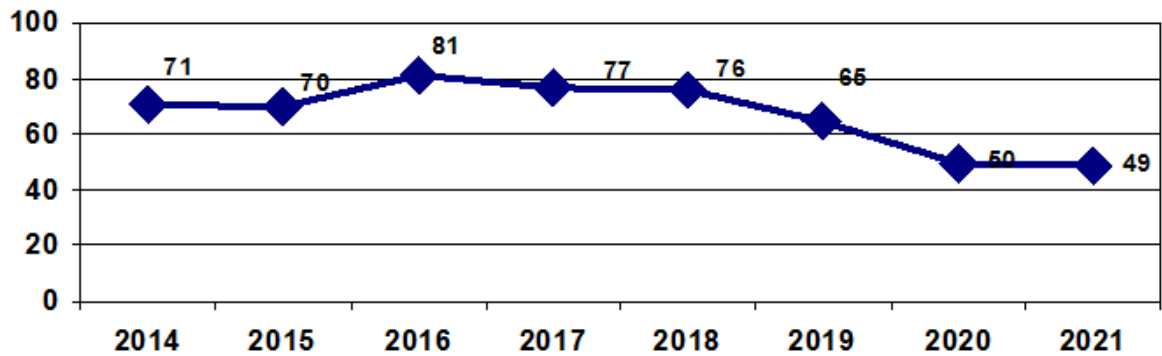
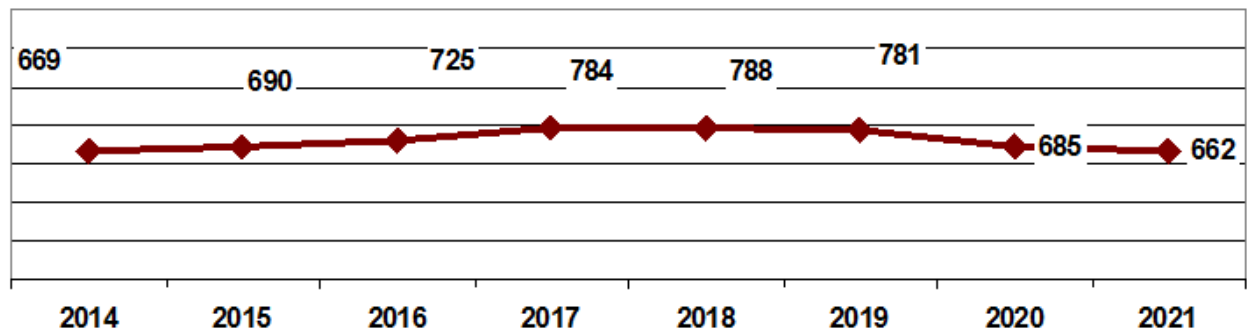
W celu poprawy stanu bezpieczeństwa drogowego, Zarząd Dróg Powiatowych ściśle współdziała z policją, przeprowadzając objazdy dróg powiatowych pod kątem:

- oznakowania dróg,
- określenia miejsc niebezpiecznych,
- ograniczenia prędkości,
- ograniczenia tonażu.

Niemniej jednak w roku 2021 na terenie działania **KPP Sandomierz** odnotowano łącznie **711 zdarzeń drogowych**, w tym **49 wypadków drogowych**, w których śmierć poniosło

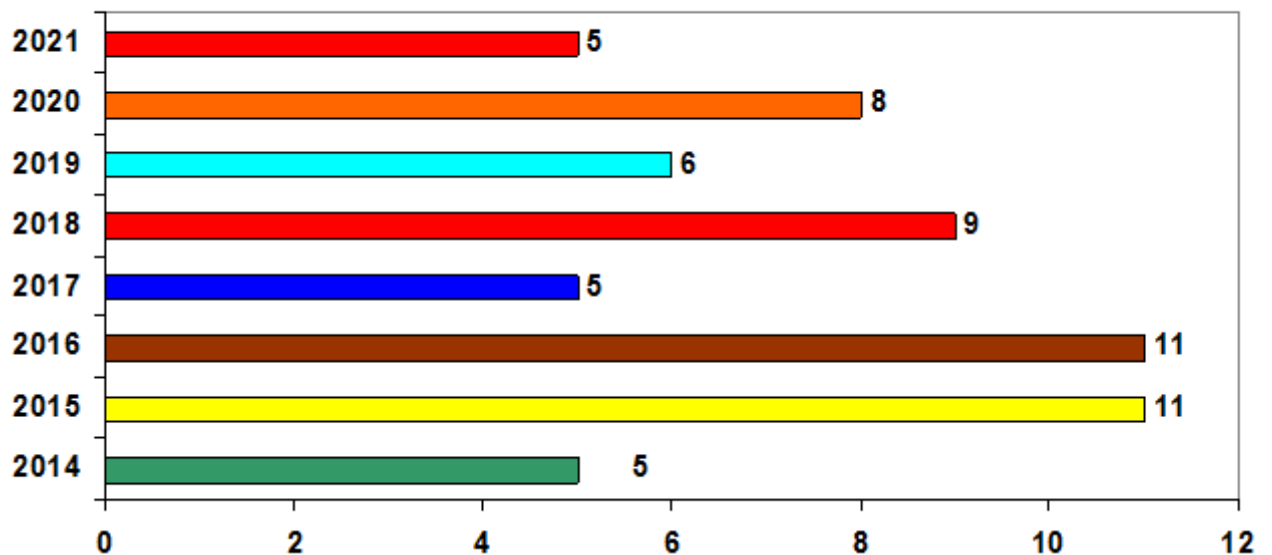
5 osób, a 67 doznało obrażeń ciała. Doszło również do 662 kolizji drogowych.

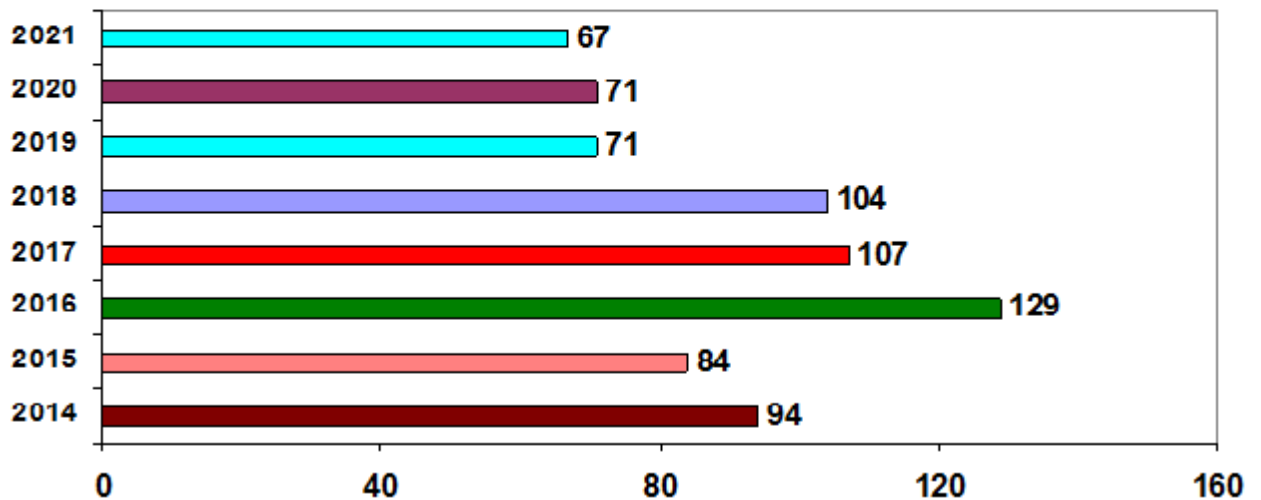
W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, kiedy to zaistniało 735 zdarzeń drogowych, w związku z czym odnotowano spadek ogólnej liczby o 24, tj. o 3 %.

LICZBA WYPADKÓW DROGOWYCH**LICZBA KOLIZJI DROGOWYCH**

Ponadto odnotowano:

- spadek wypadków drogowych o 1 tj. o 2 % do 2020 r.,
- spadek liczby osób zabitych o 3 tj. o 37 % do 2020 r.,
- spadek liczby osób rannych o 4 tj. o 5,6 % do 2020 r.,
- spadek kolizji drogowych o 23 tj. o 3 % do 2020 r.

LICZBA OFIAR ŚMIERTELNYCH

LICZBA RANNYCH**ROZMIESZCZENIE ZDARZEŃ DROGOWYCH NA POSZCZEGÓLNE GMINY****POWIATU SANDOMIERSKIEGO**

JEDNOSTKA	2020r.				2021r.			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Sandomierz	22	1	36	344	13	0	17	333
Dwikozy	5	1	8	44	6	1	5	51
Klimontów	7	4	8	32	5	1	9	37
Koprzywnica	2	1	2	35	1	0	1	35
Łonów	4	0	8	53	4	0	5	67
Obrazów	4	0	4	47	5	1	10	35
Samborzec	1	1	0	60	8	0	10	52
Wilczyce	3	0	3	25	5	1	9	29
Zawichost	2	0	1	8	2	1	1	23
Razem	49	8	71	685	49	5	67	662

**ROZMIESZCZENIE ZDARZEŃ DROGOWYCH NA TERENIE
MIASTA SANDOMIERZA**

SANDOMIERZ ULICE	2020r.				2021r.			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Mickiewicza	4	0	4	35	0	0	0	31
Ż.W/Zawichojska	1	0	2	68	4	0	7	59
Kwiatkowskiego	8	1	12	36	3	0	4	44
Lwowska	3	0	3	30	3	0	3	46
Lubelska	1	0	8	12	1	0	1	5
Ożarowska	0	0	0	5	0	0	0	3
Trzeźniowska	1	0	1	14	0	0	0	4
Krakowska/JP	0	0	0	12	0	0	0	8
Armii Krajowej	0	0	0	11	0	0	0	11
Kosely	1	0	1	6	0	0	0	9
Przemysłowa	0	0	0	9	0	0	0	10
Razem	19	1	31	238	11	0	15	230

ZAGROŻENIE WYPADKAMI ZE WZGLĘDU NA GMINY:

- gm. Sandomierz - liczba wypadków 13, spadek o 9 tj. o 40 % do 2020 r.,

- gm. Dwikozy – liczba wypadków 6, spadek o 1 tj. o 20 % do 2020 r.,
- gm. Klimontów – liczba wypadków 5, spadek o 2 tj. 28 % do 2020 r.,
- gm. Koprzywnica – liczba wypadków 1, spadek o 1 tj. o 50 % do 2020 r.,
- gm. Łoniów – liczba wypadków 4, poziom równy do 2020 r.,
- gm. Obrazów – liczba wypadków 5, wzrost o 1 tj. o 25 % do 2020 r.,
- gm. Samborzec – liczba wypadków 8, wzrost o 7 tj. o 700 % do 2020 r.,
- gm. Wilczyce – liczba wypadków 5, wzrost o 2 tj. o 66 % do 2020 r.,
- gm. Zawichost – liczba wypadków 2, poziom równy do 2020 r.

NIETRZEŻWI KIERUJĄCY WEDŁUG MIEJSCA UJAWNIECIA

Jednostka	2020 r.					2021 r.				
	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem
Sandomierz	26	5	8	2	41	38	17	11	2	68
Dwikozy	8	34	0	5	47	14	30	2	6	52
Klimontów	4	10	1	1	16	14	8	1	1	24
Koprzywnica	5	11	1	1	18	4	23	1	2	30
Łoniów	6	18	4	5	33	9	18	0	2	29
Obrazów	3	2	2	0	7	7	1	4	1	13
Samborzec	3	12	1	1	17	7	7	2	0	16
Wilczyce	4	4	0	1	9	5	6	2	0	13
Zawichost	4	8	0	0	12	5	9	0	2	16
Ogółem	63	104	17	16	200	1-3	119	23	16	261

W zakresie ruchu drogowego odnotowano spadek w kategoriach: liczby wypadków drogowych, liczby osób zabitych liczby osób rannych oraz liczby kolizji drogowych. Znacząco wzrosła ujawnialność nietrzeźwych kierujących pojazdami.

4. Operacyjny nadzór nad bezpieczeństwem w powiecie sandomierskim sprawowany jest przez **Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu** poprzez:

- współpracę ze służbami ratowniczymi, tj. Policją, Pogotowiem Ratunkowym, Pogotowiem Gazowym, Pogotowiem Energetycznym, Jednostką Wojskową, Pomocą Drogową i innymi;
- bieżącą kontrolę stanu zaopatrzenia wodnego miejscowości;
- kontrolę stanu dróg dojazdowych do obiektów mieszkalnych, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów sakralnych;
- organizowanie ćwiczeń i szkoleń na obiektach na terenie miasta Sandomierza: szkolenia, ćwiczenia prowadzone są na wybranych obiektach, które stwarzają duże zagrożenie pod względem pożarowym, gdzie występują utrudnienia w ewakuacji ludzi i mienia;
- opracowywanie i wdrażanie planów zabezpieczenia miejscowości i miast w oparciu o analizy stanu zagrożenia pożarowego;
- wypracowanie skutecznych sposobów (algorytmów) postępowania Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej PSP w zdarzeniach na terenie własnego obszaru chronionego w tym na terenie miasta Sandomierz (pożary, wypadki, awarie, utonięcia, zagrożenia chemiczne, ekologiczne);
- przedkładanie własnych opracowań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego władzom gmin i miast;
- organizowanie ćwiczeń i pokazów, udział w imprezach na terenie miejscowości;
- współpracę służb KP PSP z przedsiębiorstwami i zakładami na terenie miast i gmin w zakresie poprawy bezpieczeństwa pożarowego;

- kierowanie i dowodzenie związkami taktycznymi tj. jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych i zastępami Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej biorącymi udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych na terenie powiatu.

W 2021 r. na terenie miasta oraz powiatu sandomierskiego jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych wyjeżdżały **1138** razy.

Ilość powstałych zdarzeń w w/w okresie 2020 r. w odniesieniu do całego 2021 r. przedstawia poniższa tabela:

Rok	Požary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Falszywe	RAZEM
2020	574	1048	31	1653
2021	474	645	19	1138

Analizując sytuację w 2021 r. należy stwierdzić, że w porównaniu do roku 2020 znacznie spadła liczba interwencji. W pożarach o 100, a w miejscowych zagrożeniach o 403 i alarmy fałszywe o 12 interwencji.

Ilość wyjazdów do zdarzeń w rozbiciu na miesiące za rok 2021 przedstawia poniższa tabela:

Miesiąc	Požary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Falszywe	Razem
Styczeń	10	27	0	37
Luty	20	42	0	62
Marzec	106	46	4	156
Kwiecień	169	61	6	236
Maj	26	58	0	84
Czerwiec	54	67	2	123
Lipiec	23	93	2	118
Sierpień	21	114	2	137
Wrzesień	9	57	0	66
Październik	18	28	2	48
Listopad	9	19	1	29
Grudzień	9	33	0	42
RAZEM:	474	645	19	1138

Najwięcej zdarzeń powstało w kwietniu w związku z corocznymi pożarami traw, oraz pożarami w rolnictwie, natomiast najwięcej miejscowych zagrożeń wystąpiło w lipcu i sierpniu co było związane z gwałtownymi burzami, które wystąpiły na terenie miasta oraz powiatu sandomierskiego oraz dużej aktywności owadów błonkoskrzydłych.

W opisanym okresie 2021 roku zanotowano 474 pożary, to jest 41,65 % wszystkich wyjazdów do zdarzeń.

W opisanym okresie 2021 roku największą liczbę pożarów 117 odnotowano na terenie M i G Koprzywnica, co stanowi około 24,68 % wszystkich pożarów.

Sytuację pożarową wg rodzaju obiektu przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Miasto/Gmina	Rodzaj obiektów							
		Użyt. publicznej	Mieszkalne	Produkcyjne	Magazynowe	Środki transportu	Lasy	Uprawy, rolnictwo	Inne
1.	Dwikozy	0	6	0	0	0	0	40	10
2.	Klimontów	0	10	0	0	5	0	7	1
3.	Koprzywnica	0	2	0	0	1	24	63	27
4.	Obrazów	0	6	0	0	1	0	14	7
5.	Samborzec	0	9	1	0	1	0	56	16
6.	m. Sandomierz	1	10	1	0	6	0	11	22
7.	Wilczyce	0	0	1	0	0	0	4	0
8.	Zawichost	1	4	0	0	1	0	13	4
9.	Łonów	0	11	0	0	2	7	59	9
	RAZEM:	2	58	3	0	17	31	267	96

W opisywanym okresie 2021 r. największą liczbę pożarów odnotowano w dziale **uprawy rolnictwo** – 267 zdarzeń, co stanowi 56,33 % wszystkich pożarów, na drugim miejscu znalazły się pożary obiektów zakwalifikowanych jako inne – 96 zdarzeń stanowiące ponad 20,25 % wszystkich pożarów.

Przyczyny powstawania pożarów na terenie powiatu w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Miasto/Gmina	Przyczyna pożaru							
		nieostrożność z otwartym ogniem	Wady środków transportu	Wady urządzeń	Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych-paliwo stałe	Podpalenie	Nieprawidłowa eksploatacja konstr. budowlanych	Inne przyczyny	Wyładow. atmosfer
1.	Dwikozy	0	0	1	1	48	4	0	0
2.	Klimontów	0	3	1	1	6	6	0	1
3.	Koprzywnica	0	1	0	1	110	1	1	0
4.	Obrazów	0	1	0	0	21	6	0	0
5.	Samborzec	2	0	1	1	70	6	0	0
6.	m. Sandomierz	1	6	2	0	30	5	0	0
7.	Wilczyce	0	0	1	0	3	0	0	0
8.	Zawichost	3	0	0	0	15	1	0	0
9.	Łonów	1	1	1	0	72	7	1	1
10.	RAZEM:	7	12	7	4	375	36	2	2

W 2021 r. **podpalenie** było najczęstszą przyczyną powstania pożarów. Następnie jest to **nieprawidłowa eksploatacja konstrukcji budowlanych** i wady środków transportu.

Na ogólną liczbę **645** miejscowych zagrożeń do 31.12.2021 roku na terenie miasta Sandomierza odnotowano największą ilość - **217**, co stanowi **33,64 %** wszystkich miejscowych zagrożeń na terenie powiatu sandomierskiego. Znaczny wzrost tego typu zdarzeń w tym roku oraz na terenie miasta Sandomierza jest związany z wyjazdami w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa COVID-19.

Ilość miejscowych zagrożeń w poszczególnych gminach, w rozbiciu na rodzaje przedstawiono w tabeli:

Lp.	Miasto/Gmina	Małe	Lokalne	Średnie	Duże	Razem
1	Dwikozy	3	69	0	0	72
2	Klimontów	1	57	2	0	60

3	Koprzywnica	1	40	1	0	42
4	Obrazów	1	36	2	0	39
5	Samborzec	1	82	2	0	85
6	Sandomierz	16	201	0	0	217
7	Wilczyce	0	45	2	0	47
8	Zawichost	2	31	1	0	34
9	Łoniów	1	47	1	0	49
	RAZEM:	26	608	11	0	645

Ilość poszkodowanych w rozbiciu na gminy oraz obrażenia podczas działań w roku 2021 przedstawia poniższa tabela:

Lp.	GMINA	POŻARY						M Z			
		Ogółem		Ratownicy		Inne osoby		Ratownicy		Inne osoby	
		Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*
1	Dwikozy	2	5	0	0	0	0	0	0	2	5
2	Klimontów	1	9	0	0	0	0	0	0	1	9
3	Koprzywnica	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3
4	Obrazów	3	8	0	0	0	0	0	0	3	10
5	Samborzec	1	11	0	0	0	0	0	0	1	11
6	Sandomierz	4	28	0	0	0	0	0	0	4	28
7	Wilczyce	2	13	0	0	0	0	0	0	2	13
8	Zawichost	2	4	0	0	2	2	0	0	0	2
9	Łoniów	1	12	0	0	0	0	0	0	1	12
	RAZEM:	16	95	0	0	2	2	0	0	14	93

*Ś – śmiertelne *R - ranne

Najwięcej osób poszkodowanych podczas zdarzeń było na terenie miasta Sandomierz (28) oraz na gminie Wilczyce (13).

Udział samochodów i osób przy zdarzeniach w 2021 r. wg gmin przedstawia poniższa tabela:

Gmina	JRG Sam	JRG Osoby	OSP w KSRG Sam	OSP w KSRG Osoby	OSP inne Sam	OSP inne Osoby
Dwikozy	57	202	108	519	13	33
Klimontów	45	166	105	492	4	18
Koprzywnica	76	266	154	802	49	204
Obrazów	60	216	50	237	7	33
Samborzec	115	400	112	523	79	424
m. Sandomierz	391	1329	20	69	2	4
Wilczyce	42	144	33	108	12	50
Zawichost	39	119	60	322	2	4
Łoniów	93	310	156	683	25	120
RAZEM:	918	3152	797	3755	193	890

Przy zdarzeniach na terenie powiatu sandomierskiego w 2021 r. najwięcej strażaków JRG brało udział na terenie miasta Sandomierza i gminy Samborzec co wiąże się również z największą ilością samochodów, które brały udział w zdarzeniach.

Ilość osób, którym udzielono pomocy medycznej podczas działań ratowniczo – gaśniczych:

Lp.	Gmina	Udzielono pomocy medycznej przy			
		pożarach		miejscowych zagrożeniach	
		ogółem	przez strażaków	ogółem	przez strażaków
1.	Dwikozy	0	0	11	7

2.	Klimontów	3	0	13	7
3.	Koprzywnica	1	1	5	0
4.	Obrazów	0	0	14	13
5.	Samborzec	3	3	16	7
6.	m. Sandomierz	4	3	61	31
7.	Wilczyce	0	0	21	20
8.	Zawichost	4	2	6	0
9.	Łonów	2	2	18	2
	RAZEM:	17	11	165	87

W 2021 r. najczęściej razy strażacy udzielali pomocy medycznej podczas zdarzeń na terenie miasta Sandomierz (34) oraz w gminach Wilczyce (20).

Ilościowy udział jednostek ochrony przeciwpożarowej spoza gminy i powiatu podczas działań ratowniczo-gaśniczych w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Gmina	Udział jednostek ochrony ppoż.			
		pożary		miejscowe zagrożenia	
		PSP spoza powiatu	OSP spoza gminy	PSP spoza powiatu	OSP spoza gminy
1.	Dwikozy	0	0	0	0
2.	Klimontów	0	0	2	1
3.	Koprzywnica	0	6	1	0
4.	Obrazów	0	0	0	0
5.	Samborzec	0	1	0	1
6.	Sandomierz	0	3	0	19
7.	Wilczyce	0	0	0	0
8.	Zawichost	2	4	0	3
9.	Łonów	4	3	2	1
	RAZEM:	6	17	5	25

W 2021 r. najczęściej jednostek OSP spoza gminy dysponowane było do zdarzeń na terenie miasta Sandomierz oraz gmin Koprzywnica i Zawichost.

Orientacyjne straty oraz orientacyjna wartość mienia uratowanego w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	GMINA	POŻARY OGÓLEM			MIEJSCOWE ZAGROŻENIA OGÓLEM		
		Straty tyś. PLN	W tym budynek	Uratowane mienie	Straty tyś. PLN	W tym budynek	Uratowane mienie
1.	Dwikozy	125,1	64	925	38,3	16,6	0
2.	Klimontów	67	10	1157	88	4,4	10
3.	Koprzywnica	90,5	37	816	40,7	0	0
4.	Obrazów	33,1	16	1040	252,8	1,4	5
5.	Samborzec	210,8	128,2	1352	244,8	81	10
6.	m. Sandomierz	173,9	42,8	2299	388,2	5,6	0
7.	Wilczyce	20	15	500	281,4	0	200
8.	Zawichost	107	53	1010	42,2	10	0
9.	Łonów	488,5	400,3	1935	309,5	1,3	0

	RAZEM:	1315,9	766,3	9574	1685,9	120,3	225
--	---------------	--------	-------	------	--------	-------	-----

1) Czasy dysponowania i przybycia na miejsce zdarzenia przez jednostki z KSRG:

- a) Na terenie powiatu sandomierskiego działa 25 jednostek OSP włączonych do KSRG.
- b) Wszystkie jednostki KSRG posiadają system DSP 50.
- c) Czas alarmu i zadysponowania OSP włączonych do KSRG zgodnie z przepisami nie powinien przekroczyć 5 min.
- d) Analizując czasy dysponowania i przybycia na miejsce zdarzenia w przedziale 8 do 15 minut nasuwają się następujące wnioski:
 - czas dysponowania i przybycia w ciągu 8 minut przy założonej prędkości 60 km/h z uwzględnieniem warunków atmosferycznych, pory roku, pory dnia oraz czasu zbiórki każda jednostka OSP z KSRG jest w stanie w tym czasie pokonać ok. 3 km. od miejsca siedziby. W tym czasie żadna z jednostek nie jest w stanie zabezpieczyć chronionego obszaru własnej gminy a jedynie zabezpieczy teren własnej miejscowości i jej obrzeża. Najmniej chronionym terenem jest obszar Miasta i Gminy Zawichost, ze względu na funkcjonowanie tylko dwóch jednostek OSP mogących brać udział w działaniach ratowniczo gaśniczych, są to jednostki włączone do KSRG,
 - czas dysponowania i alarmu w ciągu 15 min w przedziale czasowym 15 min jednostki OSP mogą zabezpieczyć teren własnej miejscowości i większość (80-90%) terenu gminy. Ze względu na zabezpieczanie terenu Miasta i Gminy Zawichost przez dwie jednostki OSP z KSRG nie jest w pełni zabezpieczany teren tej jednostki administracyjnej. Uwzględniając czasy dojazdu jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG nie jest w ciągu 15 minut zabezpieczyć 50% terenu tych gmin. Ze względu, że na terenie Miasta i Gminy Zawichost do działań operacyjnych przygotowana są tylko dwie jednostki OSP, nie są w stanie w ciągu 15 minut zabezpieczyć 100% terenu tej gminy.

2) Ratownictwo specjalistyczne w stopniu podstawowym

Każda jednostka KSRG samodzielnie podejmująca działalność ratowniczą, powinna docelowo posiadać zdolność do przeprowadzenia podstawowego zakresu działań specjalistycznych przez okres czasu niezbędny do usunięcia zagrożenia lub niezbędny do podjęcia działań przez specjalistyczny podmiot ratowniczy. W chwili obecnej tylko Jednostka Ratowniczo Gaśnicza

w Sandomierzu jest przygotowana do prowadzenia działań w każdej dziedzinie ratownictwa w stopniu podstawowym. Po opracowaniu poziomu zagrożenia powiatu został opracowany plan rozwoju dziedzin ratownictwa w stopniu podstawowy.

Poziom zagrożenia powiatu z zakresu wodnego jest wysoki, w związku z tym 16 jednostek OSP włączonych do KSRG wytypowano do prowadzenia specjalistki z zakresu ratownictwa wodnego, powinny one być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wodnego, aby w ciągu 15 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 56%, zamieszkały przez 83% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia powiatu w ruchu drogowym i kolejowym jest średni, w związku z tym 8 jednostek OSP włączonych do KSRG (OSP Łoniów, OSP Sulisławice, OSP Koprzywnica, OSP Klimontów, OSP Samborzec, OSP Winiary, OSP Łukawa, OSP Obrazów) powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa technicznego, aby w ciągu 20 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 78%, zamieszkały przez 92% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia wysokościowego powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wysokościowego, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkały przez 90% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia katastrofą budowlaną powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań poszukiwawczo - ratowniczych, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkały przez 90% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia chemicznego powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowana do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa chemiczno - ekologicznego, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkały przez 90% mieszkańców powiatu.

3) Rozmieszczenie sprzętu

W oparciu o analizę wyposażenia jednostek OSP z KSRG oraz OSP typu „S” oraz ich lokalizację, należy stwierdzić, że na terenie powiatu sandomierskiego istnieją obszary, w których czas dotarcia ze sprzętem specjalistycznym przekracza 15 minut.

Występuje konieczność wyposażenia w sprzęt specjalistyczny wymagany w jednostkach OSP z KSRG. W okresie przejściowym na terenie każdej gminy powinna być minimum jedna jednostka OSP, która takowy sprzęt posiada. Jednocześnie należy doposażyć jednostki OSP z KSRG, które znalazły się w planie rozwoju dziedzin ratownictwa.

Analizując zagrożenia oraz rozmieszczenie sprzętu w poszczególnych gminach należy stwierdzić, że:

- Na terenie powiatu sandomierskiego są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt ochrony dróg oddechowych.
- Na terenie 8 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt hydrauliczny.
- Na terenie 7 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt pływający. Na terenie Gminy Wilczyce ze względu na brak w/w sprzętu, w sytuacji konieczności jego wykorzystania czas dotarcia jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadających sprzęt pływający przekracza 15 minut.
- Na terenie 8 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt medyczny umożliwiający udzielenie pomocy medycznej. Należy podkreślić, że wśród jednostek OSP nadal są braki w ilości wyszkolonych ratowników KPP.
- Na terenie powiatu sandomierskiego wszystkie jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG są wyposażone w pompy szlamowe.
- Analizując ilość wyjazdów do zdarzeń zastępów Jednostki Ratowniczo Gaśniczej w Sandomierzu poza teren Miasta Sandomierza oraz ilość dysponowania jednostek OSP z KSRG na teren miasta należy stwierdzić, że wobec braku zlokalizowanych w Sandomierzu innych jednostek ochrony przeciwpożarowej czasu dotarcia do 15 minut jest czysto teoretyczny.

4) Zabezpieczenie operacyjne na poszczególnych gminach powiatu sandomierskiego

- Na terenie Gminy Łoniów działa 9 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 4 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Miasta i Gminy Koprzywnica działa 5 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 3 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Klimontów działa 5 jednostki OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 3 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Samborzec działa 9 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 4 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Obrazów działa 3 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 2 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie miasta Sandomierza nie działa żadna jednostka OSP przygotowana do prowadzenia działań ratowniczych. W związku z rozpoczęciem działalności przez OSP Sandomierz należy podjąć działania, aby mogła ona uczestniczyć w działaniach ratowniczych.
- Na terenie Gminy Dwikozy działa 9 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 5 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Wilczyce działa 3 jednostki OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 2 z nich są włączone do KSRG. Żadna z jednostek OSP nie dysponuje sprzętem pływającym.

- Na terenie Miasta i Gminy Zawichost działa 2 jednostki OSP przygotowane do prowadzenia działań ratowniczych, w tym obie są włączone do KSRG.

5) Specjalistyczna Grupa Wodno-Nurkowa

Funkcjonariusze KP PSP w Sandomierzu wchodzi w skład SGRW-N „Świętokrzyskie”, grupa funkcjonująca w KP PSP Sandomierz liczy 10 ratowników w tym 2 kierowników robót podwodnych. Grupa wyposażona jest w dostateczną ilość sprzętu ratowniczego. Z uwagi na duży zakres działania grupy sprzęt i urządzenia które używa grupa podlegają stałej wymianie lub doposażeniu. Grupa wyposażona jest w specjalistyczny sprzęt niezbędny do samodzielnego podejmowania działań w zakresie specjalistycznym, który ze względu na wiek i zużycie jest sukcesywnie wymieniany i modernizowany. Kierownictwo komendy spotyka się z życzliwością i przychylnością władz samorządowych które partycypują w zakupach tego sprzętu.

6) Funkcjonowanie OSP

Rozległy teren powiatu sandomierskiego chroniony jest 60 jednostkami OSP typu S. W większości są to jednostki posiadające samochody lekkie, średnie i ciężkie. Z analiz i statystyk wynika, że około 50% zdarzeń jest likwidowana przez jednostki OSP, w szczególności jednostki włączone do KSRG. Ma to duże znaczenie dla bezpieczeństwa mieszkańców poszczególnych miejscowości, ponieważ mogą liczyć na szybką i skuteczną pomoc.

Na terenie powiatu sandomierskiego działają łącznie 86 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, lecz w związku z brakiem posiadania wyposażenia osobistego, badań lekarskich oraz wymaganego przeszkolenia 40 z nich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nie może być dysponowane do działań ratowniczych.

W ramach rozbudowy planu sieci jednostek ochotniczych straży pożarnych przewidzianych do włączenia do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego, na terenie powiatu sandomierskiego przewidziano do włączenia do systemu w latach 2021 – 2024 następujące jednostki: OSP Zakrzów gm. Klimontów i Gnieszowice gm. Koprzywnica.

7) Dotacje dla KPP PSP i OSP

W 2021 r. KP PSP w Sandomierzu pozyskała nowego quada i mikrobus marki Ford

W roku 2020 na wyposażenie Komendy trafiły również m.in.:

- namiot pneumatyczny z wyposażeniem (użyczenie z KW PSP w Kielcach);
- generator ozonu (użyczenie z KW PSP w Kielcach),

W 2021 r. jednostki OSP z powiatu sandomierskiego otrzymały:

- dotację KG PSP na zadanie pt. „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego” – 24 umowy na kwotę 109 800 zł,
- dotację MSWiA na zadanie pt. „Przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczo-gaśniczych” – 27 umów na kwotę 79 365 zł,
- dotację z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 polegające na zakupie
- wyposażenia wykorzystywanego do udzielania pomocy w transporcie osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS CoV 2 – 73 umowy na kwotę 365 000 zł,
- dofinansowanie na zakupy inwestycyjne wg art. 38 ustawy o ochronie przeciwpożarowej (2 samochody pożarnicze i 1 łódź ratownicza) – 575 000 zł.

W 2021 r. środki z przyznanych dotacji pozwoliły na zakup m.in.:

- 1 ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego (w trakcie realizacji),
- 1 lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego z funkcją ratownictwa technicznego (w trakcie realizacji),
- 1 łodzi ratowniczej z silnikiem zaburtowym i przyczepą podłodziową,
- radiotelefonów,

- pilarek do drewna,
- armatury wodno-pianowej i sprzętu pożarniczego,
- przedmiotów ochrony osobistej strażaka.

oraz:

- przeprowadzenie remontów w 7 strażnicach OSP.

Powyższe zadania zrealizowano ze znaczącym udziałem środków finansowych pochodzących z jednostek samorządowych.

Ze względu na położenie powiatu sandomierskiego nad rzeką Wisłą i zmianami klimatycznymi powodującymi anomalie pogodowe należy dbać, aby jednostki ochrony przeciwpożarowej powiatu były wyposażone w odpowiednią ilość sprawnego sprzętu do usuwania skutków tego rodzaju zdarzeń. Wielokrotnie pokazały to powodzie oraz ulewne opady i wichury, podczas których działalność ratownicza jednostek OSP odegrała bardzo znaczącą rolę.

Nasilenie ruchu komunikacyjnego i stan polskich dróg powoduje ciągły wzrost liczby miejscowych zagrożeń na drogach i udziału jednostek PSP i OSP w ich usuwaniu. Ze względu na niski stan osobowy zmian służbowych JRG wskazane jest zapewnienie wymaganego wyposażenia jednostek OSP leżących przy głównych trasach komunikacyjnych w specjalistyczny sprzęt ratownictwa drogowego i medycznego oraz zapewnienia jego właściwego stanu i warunków przechowywania. Należy również położyć nacisk na szkolenia strażaków z jednostek OSP wyposażonych w specjalistyczny sprzęt ratowniczy.

Rok 2021 przyniósł nowy rodzaj zagrożenia, z którym musiała się zmierzyć straż pożarna – pandemia koronawirusa SARS-CoV-2. Konieczne było wyposażenie jednostek i strażaków w środki ochrony indywidualnej oraz sprzęt i środki do dezynfekcji. Konieczne było również opracowanie odpowiednich procedur i szkolenie strażaków PSP i OSP w zakresie prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych w sytuacji zagrożenia epidemicznego.

5. W Szpitalu Specjalistycznym Ducha Świętego w Sandomierzu w 2021 roku:

- Oddano do użytkowania budynek Centrum Diennej Opieki Psychiatrycznej wraz z zagospodarowanymi terenami zielonymi i parkingami;
- Powstała nowa pracownia rentgenowska wraz z nowym aparatem rentgenowskim;
- Wejście na oddziały wyposażono w zamki elektromagnetyczne z kontrolowanym dostępem, szczególnie ważne podczas trwania pandemii;
- Zamontowano nowe agregaty prądotwórcze w stacji transformatorowej ST2 stanowiące rezerwowe źródło zasilania w energię elektryczną;
- Przeprowadzono remont kapitalny kotła parowego typu EOG-4,5 jako źródło gorącej pary technologicznej;
- Wykonano remont kapitalny pokrycia dachowego stacji transformatorowo - rozdzielczej;
- Ułożono nowy kabel energetyczny o przekroju 4x240 mm², zasilający nowy tomograf komputerowy;
- Wymieniono aparaturę kontrolno-pomiarową w windzie osobowej zainstalowanej w budynku A;
- Przeprowadzono remont pokrycia dachowego na pralni zakładowej;
- Przeprowadzono remont kapitalny apteki szpitalnej oraz zamontowano nowe drzwi antywłamaniowe z kontrolą dostępu;
- Zakupiono ze środków PFRON wózek widłowy, którego wyposażenie będzie pozwalało min. na odśnieżanie dróg wewnętrznych i dojazdowych do szpitala.

Realizując zadania przyjęte w harmonogramie wykonawczym w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom epidemiologicznym społeczeństwa powiatu sandomierskiego **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2021 roku** szczególną uwagę zwracał na:

1) Zapobieganie zagrożeniom epidemiologicznym ludności powiatu sandomierskiego.

a) Nadzorowanie przestrzegania standardów higienicznych w zakładach pracy i obiektach użyteczności publicznej.

Działalność Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy prowadzona była w oparciu o sporządzone plany pracy oraz wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego. Jednym z głównym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wynikającym z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ograniczenie ryzyka zachorowania na choroby zawodowe.

W związku z tym w 2021 roku prowadzono w tym celu działania w zakresie:

- warunków zdrowotnych środowiska pracy,
- nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych,
- nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032”,
- wprowadzania oraz stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3,
- nadzoru nad produktami biobójczymi,
- nadzoru nad detergentami,
- warunków pracy i wypełniania przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego w zakresie zagrożeń biologicznych,
- występowania w zakładach czynników rakotwórczych lub mutagennych,
- nadzoru nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, zawierających w swoim składzie środki zastępcze.

Szczegółowe kontrole przeprowadzone w zakładach na terenie powiatu sandomierskiego wykazały, że zatrudnieni w nich pracownicy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku, zapoznani są z wynikami badań czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, z kartami charakterystyk stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz, z oceną ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, a także wyposażeni są w odzież roboczą, ochronną oraz środki ochrony indywidualnej w zależności od wykonywanej pracy. Państwowa Inspekcja Sanitarna w dalszym ciągu współuczestniczyła w rozpowszechnianiu informacji na temat bezpiecznych warunków pracy prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) w ramach kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao, oraz prowadzono działania wynikające z ustaleń Forum dotyczącego wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach

b) Kontrola urządzeń do zaopatrzenia w wodę i ocena jakości wody do spożycia przez ludzi.

Zadaniem priorytetowym organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2021 r. była, jak w roku poprzednim, kontrola urządzeń do zaopatrzenia w wodę i ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Zadanie to było prowadzone w ramach kontynuowanego monitoringu kontrolnego i przeglądowego, a uzyskane dane służyły jako źródło informacji o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Dla zachowania bezpieczeństwa ludności powiatu utrzymano na poziomie ubiegłego roku ilość wykonanych badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych wodociągach, które wykonywane były przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach prowadzonej kontroli urzędowej oraz przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej.

W roku 2021 badaniami jakości wody objęto 22 urządzeń wodnych (wodociągów), z których pobrano łącznie 107 próbek wody do badań laboratoryjnych, w tym 89 próbek w ramach monitoringu kontrolnego (analizy laboratoryjne wykonane przez Oddział Laboratoryjny Pracownia Badania Wody

Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu), 18 próbek w ramach monitoringu przeglądowego (analizy laboratoryjne wykonane przez Dział Laboratoryjny Oddział Badań Higieny Środowiska Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach).

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych urządzeń wodociągowych zwracano uwagę na prawidłowe funkcjonowanie wszystkich elementów systemu zaopatrzenia w wodę, począwszy od ujęcia poprzez urządzenia do uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody. Oceny stanu sanitarnego urządzeń wodociągowych kontynuowane były o zagrożenia w kontekście zagrożeń mogących mieć wpływ na jakość wody, tj.: nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa w strefach ochrony sanitarnej ujęć wody, usytuowanie wodociągu na terenach rolniczych i ewentualny wpływ nawożenia na jakość wody, prawidłowość zabezpieczenia ujęć wody przed dostępem osób postronnych w warunkach pokojowych oraz w przypadku zagrożenia bioterroryzmem bądź powodzią, prawidłowość eksploatacji urządzeń wodnych.

W 2021 r. badania wody przeznaczonej do spożycia przeprowadzane były w wyznaczonych 72 punktach monitoringowych, rozmieszczonych równomiernie na całym obszarze zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. W 1 wodociągu stwierdzono wahania w składzie fizykochemicznym wody, ze względu na podwyższoną wartość mętności i żelaza.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 7 decyzji administracyjnych na poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym - wszystkie zostały wyegzekwowane w ustalonych terminach. W/w pogorszenie jakości wody do spożycia spowodowane było niewłaściwą eksploatacją urządzeń wodociągowych, stagnacją wody w instalacji wewnętrznej obiektów na skutek przerw związanych z sytuacją epidemiologiczną w powiecie sandomierskim (dot. placówek oświatowych, obiektów użyteczności publicznej).

W 2021 r. kontynuowano badania wody ciepłej użytkowej w kierunku wykrywania obecności bakterii z rodzaju Legionella sp.. Ze względu na zagrożenie jakie niesie dla zdrowia skażenie wody bakteriami Legionella sp., zwraca się obecnie dużą uwagę na występowanie tych bakterii w instalacjach ciepłej wody i możliwość infekcji spowodowanej korzystaniem z pryszniców, perlatorów itp.

W związku z powyższym nadzorem sanitarnym objęto 10 obiektów użyteczności publicznej, w których dokonano 18 badań laboratoryjnych na obecność bakterii Legionella sp. Obiekty objęte kontrolą to: 2 hotele, 1 inny obiekt, w którym świadczone są usługi hotelarskie, 1 internat, 1 bursa szkolna, 1 zakład opiekuńczo-leczniczy, 1 zakład opieki zdrowotnej, 2 domy pomocy społecznej, 2 baseny (dot. natrysków).

W 2 obiektach stwierdzono ponadnormatywną ilość pałeczek Legionella sp., przy czym skażenie ciepłej wody użytkowej pałeczkami Legionella sp. oceniono jako średnie. Na poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym wydano 2 decyzje administracyjne, które zostały wyegzekwowane w ustalonym terminie.

c) Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych, warunków produkcji i obrotu oraz sposobu żywienia.

Do badań laboratoryjnych, w celu oceny jakości zdrowotnej produkowanych i znajdujących się w obrocie środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pobrano w 2021 roku 225 próbek, w tym 138 próbek do badań w zakresie parametrów mikrobiologicznych.

W zakresie parametrów chemicznych żywność badana była w następujących kierunkach:

- zanieczyszczenia metalami szkodliwymi dla zdrowia (wyroby cukiernicze, produkty na bazie ziaren, ziarna zbóż, przetwory rybne, desery nabiałowe, owoce i warzywa ogrodowe świeże, podroby zwierzęce, żywność dla niemowląt i małych dzieci, produkty nabiałowe, przetwory warzywne);
- pozostałości pestycydów (bakłażany, fasole ze strąkami, kapusta głowiasta czerwona, korzeń buraka, korzeń pietruszki, korzeń marchwi, ogórki, pory, rukola, sałata głowiasta, ziemniaki, maliny, gruszki, miód, truskawki, winogrona stołowe, śliwki);
- zanieczyszczenia azotanami (warzywa świeże - sałaty);

- poziom mikotoksyn (przetwory zbożowe, przyprawy-warzywa suszone sproszkowane, kawa mielona),
- zawartość substancji dodatkowych (owoce suszone, sałatka wielowarzywna, grzyby marynowane, produkty mięsne poddane obróbce cieplnej, wyroby cukiernicze);
- karbaminian: wyroby spirytusowe;
- WWA (przetwory rybne, produkty mięsne wędliniarskie wędzone, tłuszcze roślinne, owoce suszone, preparaty dla niemowląt i małych dzieci);
- MCPD (preparaty dla niemowląt i małych dzieci, tłuszcz roślinny);
- żywność wzbogacona: przetwory zbożowe – płatki zbożowe;
- zawartość kwasu erukowego: preparaty dla niemowląt;
- promieniowanie jonizujące: produkty nabiałowe z ziołami;
- obecność glutenu: produkty z mięsa ssaków;
- obecność organizmów modyfikowanych oraz identyfikacji modyfikacji genetycznej GMO (przetworzona żywność na bazie zbóż dla niemowląt i małych dzieci, galanteria ciastkarska);
- akryloamid: frytki smażone, gotowe do spożycia pobrane w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego;
- zawartość witamin i składników mineralnych w środkach spożywczych wzbogaconych (produkty zbożowe przetworzone);
- furan i jego pochodne: dania gotowe dla niemowląt i małych dzieci;
- oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych mięso bydła;
skażenia promieniotwórcze: Cs137: warzywa ogrodowe – pomidory;
- kaloryczność: całodzienny posiłek (śniadanie, obiad, kolacja) w zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego;
- parametry jeliczenia: tłuszcz roślinny;
- histamina: krewetki;
- zawartość jodu w soli kuchennej.

Ponadto oceniane były inne parametry, takie jak:

- znakowanie środków spożywczych, w tym środków spożywczych specjalnego przeznaczenia i suplementów diety, w tym pobranych do badań laboratoryjnych;
- zawartość związków polarnych w tłuszczach smaźalniczych;
- zawartość: błonnika, rutyny, i witamin – w suplementach diety;
- migracja ołowiu i kadmu z wyrobów ceramicznych i wyrobów szklanych zdobionych;
- migracja specyficzna: suma pierwszorzędowych amin aromatycznych - w wyrobach z nylonu;
- migracja globalna – w wyrobach z tworzyw sztucznych.

Próbki pobierane były do badań laboratoryjnych podczas kontroli sanitarnych nadzorowanych zakładów, głównie obrotu żywnością, a także w zakładach produkcji żywności, u producentów produkcji pierwotnej. Próbki suplementów diety pobierane były również w aptekach. W pierwszej kolejności podejmowano próby pobierania próbek w obiektach, gdzie sprzedaż przekłada się na największą liczbę kupujących. W przypadku niektórych produktów, jak np. wyroby do kontaktu z żywnością: z nylonu, wyroby ceramiczne zdobione, wyroby szklane, pobór próbek ukierunkowany był głównie na produkty importowane z krajów trzecich.

Na pobranych do badań laboratoryjnych 225 próbek, 10 uległo kwestionowaniu w tym:

- 5 próbek to „Lody z automatu o smaku śmietankowym” – pobrane do badania w jednym z automatów do produkcji lodów na terenie miasta Sandomierza, w ramach wzmożonego nadzoru sanitarnego. Zakwestionowane ze względu na stwierdzenie zanieczyszczeń mikrobiologicznych tj. Enterobacteriaceae w Ig. W efekcie podjętych działań przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu, właściciel zakładu zdecydował o natychmiastowym unieruchomieniu obiektu na czas wyeliminowania zagrożeń. Następnie wdrożył działania naprawcze, w ramach kontroli wewnętrznej powtórzył badanie lodów w kierunku kwestionowanego parametru, po uzyskaniu prawidłowych wyników oraz sprawozdań z badań, zgłosił ponowne uruchomienie zakładu;
- 2 z 5 próbek produktu (1 partia) pn. „Kraina Mięś Mięso mielone z kurczaka, świeże, schłodzone”, pobrane w jednym ze sklepów spożywczych sieci handlowej na terenie powiatu sandomierskiego, zbadane w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Kwestionowane ze względu na obecność Salmonella spp w 25 g. Wprowadzającego do obrotu kwestionowany produkt zobowiązano do poinformowania konsumentów o możliwości zwrotu kwestionowanego środka spożywczego. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu dokonał zgłoszenia powiadomienia w systemie alarmowym RASFF do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego;
- 1 próbka produktu pn. „Bobo Vita warzywa z delikatną wołowiną po 6 miesiącu”, pobrana w ramach monitoringu, w jednym ze sklepów spożywczych na terenie miasta Sandomierza, w kierunku badań poziomów obecności furanu. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu dokonał zgłoszenia powiadomienia w systemie informacyjnym RASFF do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego;
- 1 próbka produktu pn. „Kapusta czerwona świeża”, pobrana w ramach urzędowej kontroli w Hurtowni owoców i warzyw zlokalizowanej na terenie miasta Sandomierza, w kierunku pozostałości pestycydów. Kwestionowana z uwagi na stwierdzenie NDP pestycydu pn. tiofanat metylu. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu dokonał zgłoszenia powiadomienia w systemie informacyjnym RASFF do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego;
- 1 próbka produktu pn.: „Sitko do łyżek” wyrób do kontaktu z żywnością pobrany do badań laboratoryjnych w jednym ze sklepów na terenie miasta Sandomierza w kierunku badań: migracja specyficzna suma pierwszorzędowych amin aromatycznych. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu dokonał zgłoszenia powiadomienia w systemie alarmowym RASFF do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Statystycznie w roku 2020 liczba próbek kwestionowanych (ze względu na nieprawidłowe parametry mikrobiologiczne) to 12. Natomiast w 2021 stwierdzono 10 w tym: 7 zakwestionowanych ze względu na niewłaściwe parametry mikrobiologiczne, 2 ze względu na nieprawidłowe parametry chemiczne, oraz 1 na niewłaściwe parametry materiału użytego do produkcji wyrobu do kontaktu z żywnością.

Podkreślenia wymaga fakt, że w 2020 i 2021 roku kwestionowane były lody z automatu, produkowane przez przedsiębiorców w terenie powiatu sandomierskiego oraz drobiowe mięso surowe oferowane do sprzedaży w sieci sklepów spożywczych.

Na uwagę zasługuje fakt, że u producentów produkcji pierwotnej działających na terenie powiatu sandomierskiego, pobierano próbki w zakresie parametrów mikrobiologicznych i chemicznych, nie uległy kwestionowaniu. Oprócz ujętych w planie rocznym badane były:

- w ramach realizacji „Monitoringu jakości mikrobiologicznej owoców miękkich na terenie województwa świętokrzyskiego - truskawki, w kierunku bakterii Escherichia coli”. Próbki pobrane były u producenta produkcji pierwotnej;
- w ramach realizacji planu nadzoru nad produkcją pierwotną pobrano do badań laboratoryjnych 12 próbek owoców i warzyw, w tym: 10 w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych (truskawki, pomidory), 1 próbka w kierunku zanieczyszczeń azotanami/azotynami - sałata, 1 próbka w kierunku zanieczyszczeń metalami ciężkimi dla zdrowia – porzeczki czarne, zbadane próbki nie uległy zakwestionowaniu.

W zakładach żywności i żywienia przeprowadzono 240 kontroli sanitarnych i sprawdzających, w tym 2 związane z kontrolą graniczną, podczas których nałożono 24 mandaty karne na kwotę 4400 zł. (w ruchomych punktach sprzedaży: mięsa i przetworów mięsnych, jajek na targowiskach, sklepach spożywczych, restauracjach, zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, piekarni), głównie za nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu, niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych, wprowadzanie do obrotu przeterminowanych artykułów spożywczych, nieprzestrzeganie zasad higieny przy sprzedaży środków spożywczych, co wskazywało na brak funkcjonowania prawidłowej kontroli wewnętrznej w tych obiektach. Właściciele zakładów byli zobowiązani do usunięcia nieprawidłowości. Uchybienia miały najczęściej charakter krótkotrwały i były usuwane w ustalonych terminach. W ramach sprawowanego nadzoru nad obiektami żywności i żywienia w roku 2021 wydano 105 decyzji.

W letnim sezonie turystycznym nasilono działania kontrolne w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych, przy głównych drogach komunikacyjnych. Przeprowadzono również kontrole miejsc wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przypadków naruszenia obowiązujących wymogów sanitarnych.

Kontynuowane były działania mające na celu objęcie nadzorem i wpisanie do rejestru zakładów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną producentów produkcji pierwotnej. Na koniec 2021 roku w rejestrze widnieje 1163 gospodarstw rolnych, ogrodniczych i sadowniczych. W 2022 roku istnieje potrzeba kontynuowania tych działań, ponieważ ciągle zbyt mała liczba ww. podmiotów dopełnia wymaganego prawem obowiązku.

W ramach realizacji planu nadzoru nad produkcją pierwotną przeprowadzono we współpracy z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa 9 kontroli u producentów produkcji pierwotnej, podczas których pobierano próbki do badań laboratoryjnych. Stan sanitarno -higieniczny gospodarstw oceniono jako prawidłowy, a badane próbki nie uległy zakwestionowaniu.

Podczas kontroli przeprowadzanych u producentów produkcji pierwotnej szczególną uwagę zwracano na zapewnienie prawidłowych warunków higienicznych podczas zbioru owoców, głównie miękkich w związku z możliwością zakażenia ich drobnoustrojami patogennymi. Dotyczy to głównie upraw zlokalizowanych w miejscach oddalonych od zabudowań, gdzie nie ma zwykle zapewnionego dostępu do urządzeń higieniczno-sanitarnych. W zakresie tym (w dalszym ciągu) konieczne są działania udoskonalające, zmierzające do poprawy higieny zbioru, tj. zapewnienia toalet i warunków mycia rąk w miejscach zbioru owoców.

W ramach współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa wpływały informacje o stwierdzonych przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów i wykryciu substancji czynnych niedopuszczonych do stosowania w kontrolowanych uprawach, w próbkach: jabłek, sałaty, pobranych do badań laboratoryjnych w okresie wegetacyjnym u producentów z terenu powiatu sandomierskiego. Podejmowano działania, przeprowadzano kontrole sanitarne, producenci (w przypadku jabłek) oświadczyli, że owoce zostały sprzedane na placu targowym indywidualnym klientom. W przypadku sałaty, plantacja częściowo uległa zniszczeniu.

Ponadto, w związku z otrzymywanymi powiadomieniami w ramach systemu RASFF, podejmowano działania mające na celu kontrolę prawidłowości wycofywania z obrotu środków spożywczych o nieprawidłowej jakości zdrowotnej. Otrzymano 128 powiadomień alarmowych oraz 72 powiadomienia informacyjne. W obiektach na terenie powiatu sandomierskiego dotyczyły one:

- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – metylochlorpyryfosu w produkcie pn. „Grejfrut odmiana Starruby”;
- obecności kannabidiolu (CBD) i $\Delta 9$ -tetrahydrokannabinolu ($\Delta 9$ -THC) w produkcie pn. „Olejek CBD”;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów: chlorpiryfosu etylowego oraz dimetoatu w produkcie pn. „Pomarańcze” pochodzące z Egiptu;

- przekroczenia Σ 3-MCPD w produkcie pn. „Profesjonalna frytura palmowa Olej palmowy rafinowany”;
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w próbkach pn. „Skórki z szyi kurczaka”;
- wykrycia obecności Salmonella Typhimurium w próbkach pn. „Skóry z szyjek indyków oraz elementy z mięsa indyczego”;
- wykrycia obecności Salmonella z gr. C1 w pobranych próbkach produktu pn. „Sezam łuskany”, kraj pochodzenia Nigeria;
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Mięso drobiowe”;
- stwierdzenia Clostridium w produktach pn. „Woda źródłana Dla Mazowszanka” oraz „Mama i ja”;
- zanieczyszczenia tlenkiem etylenu mączki chleba świętojańskiego wykorzystywanej do produkcji środków spożywczych pn. „Szproty w sosie pomidorowym King Oskar”, „Filety z makreli w sosie pomidorowym King Oskar”, „Krem o smaku śmietankowym”;
- zanieczyszczenia tlenkiem etylenu mieszanki przyprawowej AMCOSOL SUPER 50 NI firmy Amco wykorzystanej do produkcji środka spożywczego pn. „Boczek wędzony”;
- wykrycia tlenu etylenu na poziomie przekraczającym najwyższy dopuszczalny poziom w substancji dodatkowej wykorzystywanej do produkcji lodów pn. „Milka”;
- w sprawie nieprawidłowo oznakowanych środków spożywczych pn. „Long Chips”;
- wykrycia tlenu etylenu w mączce chleba świętojańskiego wykorzystanej do produkcji różnych typów pączków pn. „Donut Truskawkowy” oraz „Donut z Białą Wanilią”;
- wykrycia obecności Listeria monocytogenes w irlandzkich serach marki Cahill’s;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu deoksyniwaleolu w produkcie pn. „Makaron razowy”;
- stwierdzenia tlenu etylenu w węglanie wapnia użytym do produkcji suplementu diety „Molekin Osteo”;
- stwierdzenia przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA) z wyrobów wykonanych z tworzywa sztucznego pn. „Chochla Florina” oraz „Sitko do łyżek”;
- wykrycia 2 – chloroetanolu w węglanie wapnia wykorzystywanym do produkcji suplementów diety pn. „Biowap Osteo D3” oraz „Biowap Osteo D3+K2”;
- wykrycia obecności Salmonella spp. w próbkach środka spożywczego pn. „Mięso mielone z kurczaka, świeże”;
- wykrycia obecności Salmonella Enteritidis w próbkach jaj wprowadzanych na targowisku w Koprzywnicy i Klimontowie;
- wykrycia tlenu etylenu w granulacie wykorzystywanym do produkcji suplementów diety pn. „Calcium z Witaminą C o smaku cytrynowym”, „Calcium Duo Allergo z Kwercetyną”, „Calcium z Witaminą C o smaku poziomkowym”, „DR VITA Med Multiwitamina + minerały”, „DR VITA Calcium Max”;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu Ochrotoksyny A w próbce produktu pn. „Rodzynki Sułtanki”;
- wykrycia tlenu etylenu w produkcie bambo shoot extract, który wykorzystany został do produkcji suplementu diety pn. „Kerabione”;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu glikolu propylenowego w napojach energetycznych pn. „Monster” oraz „Burn”;
- wykrycia furanu przekraczającego najwyższy dopuszczalny poziom w produkcie pn. „BoboVita warzywa z delikatną wołowiną po 6 miesiącu”;
- przekroczeniach najwyższego dopuszczalnego poziomu dla pestycydu – glifosatu w produkcie pn. „Kasza jaglana”;

- wycofania napoju alkoholowego pn. „Seagram’s Gin 0,7 litra” ze względu na zgłoszenia konsumenta dotyczące obecności kawałka szkła w butelce produktu;
- stwierdzenia niedozwolonego ekstraktu z konopi włóknistych w produkcie pn. „Olejek konopny”;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu, prochlorazu w produkcie pn. „Grejpfrut czerwony”;
- stwierdzenia najwyższego dopuszczalnego poziomu tiofanatu metylowego w produkcie pn. „Kapusta czerwona, świeża”;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – glifosatu w produkcie pn. „Kasza gryczana palona”;
- wycofania produktu pn. „Zestaw Naczyń Bambusowych BOCIOLAND” ze względu na zawartość w składzie sproszkowanego bambusa;
- obecności bakterii Salmonella spp. w próbkach produktu pn. „Ziele angielskie”;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu - etefonu w produkcie pn. „Papryka czerwona”;
- wykrycia pałeczek z rodzaju Salmonella na powierzchni skorupki jaj w próbce jaja kurzego z chowu klatkowego;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu pn. glifosatu w środku spożywczym pn. „Mąka jaglana”;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – linuronu w produkcie pn. „Marchew świeża”;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – linuronu w produkcie pn. „Seler korzeniowy”;
- wycofania z obrotu handlowego na terenie Polski suplementów diety pn. „Colon C proszek 200g + 50g” oraz „Colon C 250 g”, „Colon C 200g”;
- wycofania z obrotu handlowego suplementu pn. „Melatonina Forte”.

W obiektach handlowych nakazywano umieszczanie informacji dla klientów o możliwości zwrotu zakupionych, kwestionowanych środków spożywczych.

Powiadomienia w systemie RASFF dotyczyły również innych kwestionowanych środków spożywczych i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w odniesieniu do których nie podejmowano działań kontrolnych, ponieważ nie były dystrybuowane na terenie powiatu sandomierskiego.

Na przestrzeni roku rozpatrzono 17 interwencji klientów dotyczyły:

- produkcji wyrobów cukierniczych bez wymaganego wpisu do rejestru zakładów podlegających kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- sprzedaży środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia;
- nieprawidłowego stanu sanitarno - higienicznego w restauracji;
- sprzedaży nieoznakowanego pieczywa;
- obecności moli w ciastkach sprzedawanych na wagę;
- niewłaściwej jakości zdrowotnej mięsa oraz wyrobów wędliniarskich w sklepach spożywczych;
- wystąpienia dolegliwości żołądkowo -jelitowych po spożyciu posiłków w restauracjach;
- handlu na targowisku oraz niewłaściwych warunków sanitarno – higienicznych podczas sprzedaży: mięsa, wyrobów wędliniarskich, jajek;
- nieprawidłowego stanu sanitarnego w obiekcie hotelowym;

- nieprawidłowości związanych ze środkami zapobiegania zarażeniu wirusem SARS-CoV-2 w restauracji,
- wprowadzania do obrotu produktów spożywczych niewłaściwie oznakowanych;
- nieprawidłowego składowania odpadów na terenie przylegającym do sklepu;
- skażenia gleby i upraw w gospodarstwie.

W wyniku przeprowadzonych kontroli 7 interwencji zostało potwierdzonych. Na osoby winne zaniedbań nałożone zostały mandaty karne – wystawiono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 1 000 zł. Właściciele zakładów zobowiązano do usunięcia nieprawidłowości w krótkich terminach, a środki spożywcze nie spełniające wymagań zostały wycofane z obrotu.

W związku z interwencjami w jednym przypadku (dwukrotnie) skierowano sprawę do rozpatrzenia wg właściwości do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Kielcach, ul. Wapiennikowa 21a, 25-112 Kielce.

W 2021 roku nie wydawano decyzji wstrzymujących działalność lub produkcję w objętych nadzorem zakładach.

W zakładach żywności i żywienia nie wystąpiły również przypadki zbiorowych zatruc pokarmowych.

d) Nadzór nad uodpornieniem ludności przeciwko chorobom zakaźnym, realizacją programu szczepień ochronnych oraz propagowanie uodpornienia drogą szczepień.

W historii rozwoju medycyny szczepienia ochronne są jednym z największych osiągnięć, odkryciem, które uratowało życie milionom ludzi. Przyczyniło się to do eradykacji śmiertelnych chorób.

Obowiązujący w Polsce program szczepień ochronnych przewiduje poddawanie dzieci i młodzieży czynnemu uodpornieniu przeciwko jedenastu chorobom: gruźlicy, błonicy, tężcowi, krztuścowi, nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), hameophilus influenzae, streptococcus pneumoniae, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, odrze, śwince i różyczce.

W roku 2021 Inspekcja Sanitarna kontynuowała na terenie powiatu nadzór nad realizacją obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych.

W ramach bieżącego nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień:

- wydawano podmiotom leczniczym preparaty szczepionkowe niezbędne do realizacji szczepień obowiązkowych zgodnie PSO. W celu zapewnienia skuteczności szczepień jak również ich bezpieczeństwa zarówno przechowywanie jak i transport szczepionek powinien odbywać się przy zachowaniu tzw. „zimnego łańcucha”. Niezwykle ważnym jest stały całodobowy monitoring przechowywania preparatów szczepionkowych u świadczeniodawców realizujących szczepienia ochronne,
- dokonywano analizy dokumentacji szczepień tj. kart szczepień, rejestrów osób szczepionych, sprawozdań, rozliczeń z gospodarki preparatami szczepionkowymi.

Wykonawstwo szczepień ochronnych obowiązkowych wśród dzieci i młodzieży w 2021 roku na terenie powiatu sandomierskiego utrzymuje się niezmiennie na wysokim poziomie, zapewniającym odporność zbiorowiskową

Narastającym zagrożeniem dla realizacji szczepień ochronnych są jednak nasilające się w ostatnich latach działania ruchów antyszczepionkowych, w związku, z którymi wzrasta liczba rodziców odmawiających poddania swoich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Ta niepokojąca tendencja może w przyszłości niekorzystnie wpłynąć na sytuację epidemiologiczną i być powodem wzrostu zachorowań niektórych chorób zakaźnych objętych Programem Szczepień Ochronnych. Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest bowiem wysoki odsetek zaszczepionych osób (co najmniej ok. 95%). Obecnie do państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgłoszono 93 dzieci wobec których rodzice uchylają się od realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych. (w roku 2020 – 86, w roku 2019- 49).

W każdym przypadku uzyskania informacji o uchylaniu się rodziców (lub prawnych opiekunów) od wypełnienia ustawowego obowiązku szczepień dzieci Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu podejmuje stosowne działania, mające na celu przymuszenie osób zobowiązanych (tj. rodziców lub prawnych opiekunów dzieci) do wypełnienia tego obowiązku. W pierwszej kolejności prowadzone są działania edukacyjne. W przypadkach, kiedy działania edukacyjne prowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu nie przyniosą pożądanego efektu (tj. poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym), wdrażane są działania administracyjne.

W roku 2021 zarejestrowano 22 zgłoszenia niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W roku 2021 rozpoczęto na szeroką skalę szczepienia przeciwko wirusowi SARS-COV-2. Dzięki pojawieniu się szczepień, mamy szansę uzyskania kontroli nad wirusem SARS-CoV-2 i stopniowego powrotu do sposobu życia sprzed pandemii. W roku 2021 wprowadzono w Polsce Narodowy Program szczepień. Celem tego programu jest dostarczenie społeczeństwu szczepionek: bezpiecznych i skutecznych, w wystarczającej ilości, w najkrótszym czasie, darmowych, dobrowolnych, łatwo dostępnych. Poziom zaszczepienia p/covid mieszkańców powiatu sandomierskiego w poszczególnych gminach przedstawia się następująco: gm. Zawichost 59,3%, gm. Sandomierz 57,2%, gm. Wilczyce – 51,3 %, gm. Łoniów- 50,7%, gm. Dwikozy – 50,3%, gm. Samborzec – 50,0 % gm. Koprzywnica – 49,1%, gm. Klimontów – 48,8%, gm. Obrazów – 48,4 %

Pozytywne efekty zależą jednak w ogromnej mierze od masowości szczepień – osiągnięcia odpowiedniego poziomu wyszczepialności ogółu społeczeństwa – a więc od rozsądku, wiedzy i decyzji każdego człowieka.

e) **Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w celu ukierunkowania działań przeciwepidemicznych.**

Rok 2021 podobnie jak 2020 był zdominowany przez pandemię spowodowaną koronawirusem SARS-CoV-2.

Praca Inspekcji Sanitarnej w 2021 ukierunkowana była na walkę z epidemią SARS-COV-2 poprzez prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych:

- nadzór nad pojedynczymi przypadkami zakażenia oraz identyfikowanie większych ognisk,
- nakładanie obowiązku kwarantanny dla osób z bezpośredniego kontaktu z osobą zakażoną SARS-CoV-2,
- kierowaniem na badania, współpracę z zespołami wymazowymi,
- zlecanie testów,
- aktywne doradztwo w zakresie stosowania zasad sanitarnych dla osób prywatnych i instytucji takich jak szkoły, sklepy, punkty usługowe.

Zadania nałożone na Inspekcję Sanitarną wielokrotnie w ciągu roku były modyfikowane poprzez wydawane nowe wytyczne i rozporządzenia.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych objętych obowiązkiem zgłaszania monitorowano na podstawie zawiadomień o rozpoznaniu (podejrzeniu) zachorowań na chorobę zakaźną otrzymywanych od lekarzy, oraz zgłoszeń dodatkich wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych z ośrodków diagnostycznych.

W 2021 roku na terenie powiatu sandomierskiego wystąpiło jedno zbiorowe zatrucie pokarmowe (w domu prywatnym). Czynnikiem etiologicznym który spowodował w/w zatrucie była salmonella.

W porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się liczba osób zaszczepionych przeciwko wściekliźnie (pokąsanych przez zwierzęta) w roku 2021 zaszczepiono po narażeniu – 14 osób, w roku 2020 zaszczepiono – 22 osób.

W 2021 roku sytuacja epidemiologiczna gruźlicy była bez zmian. W 2021r odnotowano 4 przypadki, 2020- 3 przypadków. Gruźlica nadal stanowi poważny problem zdrowia publicznego. Wywoływana jest przez prątki gruźlicy i ma powinowactwo głównie do układu oddechowego, ale może dotyczyć również wszystkich tkanek i narządów. Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz

zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych chorzy na gruźlicę podlegają obowiązkowemu leczeniu, a osoby ze styczności z chorymi na gruźlicę w okresie prątkowania podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniom klinicznym i diagnostycznym.

Nie wystąpiły w 2021 r. na terenie powiatu sandomierskiego, szczególnie niebezpieczne odmiany grypy, ostre wirusowe zapalenia wątroby typu B i C oraz zachorowanie na odrę .

W roku 2021 podobnie jak w roku ubiegłym odnotowano gwałtowny wzrost zachorowań na COVID 19 i zakażeń Sars-CoV-2 w powiecie sandomierskim. W roku 2021 zarejestrowano 4825 przypadków zakażeń SARS CoV 2. Zachorowania w dużej liczbie stwierdzanych przypadków mają charakter rozproszony, co przy dużej liczbie stwierdzanych nowych przypadków utrudnia skuteczne i szybkie dotarcie do każdego pacjenta w celu przeprowadzenia wywiadu epidemiologicznego. Z tego powodu przyjęto, że decyzja o izolacji zapada automatycznie, z chwilą potwierdzenia dodatniego wyniku.

Globalna pandemia COVID-19, spowodowana rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, zmusiła społeczeństwo do zmian w każdej właściwie płaszczyźnie życia codziennego, od pracy czy nauki, po spędzanie czasu wolnego i życie rodzinne.

W ramach nadzoru nad wybranymi chorobami zakaźnymi i zakażeniami w Inspekcji Sanitarnej w Sandomierzu:

- prowadzono stałą ocenę i analizę zachorowań oraz zakażeń mającą na celu wykrywanie i zwalczanie szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych i zakażeń, wykrywanie chorób nie występujących naturalnie w Polsce, wykrywanie chorób które mogą potencjalnie zostać zawleczone na teren powiatu sandomierskiego przez osoby powracające z zagranicznych podróży,
- przeprowadzano na bieżąco dochodzenia epidemiologiczne mające na celu określenie, wykrycie i unieszkodliwienie: przyczyn, rezerwuarów, źródeł oraz dróg szerzenia się chorób zakaźnych i zakażeń,
- w celu wykrycia biologicznych czynników chorobotwórczych wykonywano badania sanitarno-epidemiologiczne osób, które były narażone na zakażenie przez styczność z osobami zakażonymi lub chorymi. W związku z tym zgodnie z obowiązującymi procedurami, od określonych osób zlecano pobór próby materiałów do badań laboratoryjnych,
- udzielano instruktażu dotyczącego postępowania przeciwepidemicznego: w środowiskach osób chorych na określone choroby zakaźne w celu zainicjowania zachorowań prozdrowotnych u mieszkańców naszego powiatu,
- kontynuowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie zapobiegania chorobom odzwierzęcym,
- przeprowadzano kontrole przestrzegania nakazów i zaleceń wydanych w związku ze zwalczaniem epidemii (kontrole covidowe) Ogółem przeprowadzono 2063 kontrole.

Opracowanie ogniska każdej choroby zakaźnej ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie tej choroby w otoczeniu osoby chorej lub zakażonej. W ognisku choroby zakaźnej przeprowadzane jest epidemiologiczne dochodzenie tj. ustalenie przyczyny, źródła, ewentualnych kontaktów oraz mechanizmu wystąpienia zachorowania w celu zapewnienia skutecznej likwidacji tego ogniska.

f) Organizowanie badań profilaktycznych w zakresie mikrobiologii i parazytologii.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Sandomierzu posiada Certyfikat Akredytacji przyznany przez Polskie Centrum Akredytacji w Warszawie. Jest on potwierdzeniem wdrożonego systemu zarządzania zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Dodatkowym potwierdzeniem kompetencji Oddziału Laboratoryjnego jest udział w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych, organizowanych przez referencyjne laboratoria w Polsce i na świecie.

Badania laboratoryjne wykonywane są zgodnie z polskimi normami, normami europejskimi i własnymi procedurami badawczymi.

W Oddziale Laboratoryjnym wykonuje się:

- badania jakości zdrowotnej środków spożywczych

W 2021 r. wykonano badania 134 próbek żywności w ramach kontroli urzędowej i monitoringu. Badano próbki mięsa i przetworów mięsnych, drobiu i produktów drobiarskich, jaj, ryb i owoców morza, mleka i przetworów mlecznych, wyrobów cukierniczych i ciastkarskich, owoców i ich przetworów, ziół, przypraw, wyrobów garmażeryjnych i kulinarnych, warzyw i ich przetworów,

Próbki badano w kierunku mikrobiologii na wykrywanie bakterii takich jak: Salmonella, Listeria monocytogenes, Bacillus cereus, Escherichia coli, Enterobacteriaceae, gronkowce koagulazododatnie.

Do badań pobierano próbki krajowe oraz próbki pochodzące z importu.

- badania bakteriologiczne wykrywające czynniki etiologiczne chorób zakaźnych oraz monitorujące skuteczność procesów sterylizacji

W ramach badań profilaktycznych do książeczki zdrowia w kierunku nosicielstwa Salmonella i Shigella przebadano 2304 od 768 osób.

Wykonano również badania 225 próbki od 75 osób ze styczności ze źródłem zakażenia, ozdrowieńców i nosicieli w kierunku Salmonella i Shigella.

W Pracowni Bakteriologii wykonano ponadto 319 badań skuteczności sterylizacji urządzeń sterylizujących stosowanych w obiektach służby zdrowia.

- badania fizykochemiczne i bakteriologiczne wody

Wykonano badania 126 próbek w ramach kontroli urzędowej: wody do spożycia, wody w basenach kąpielowych, naturalnych wód butelkowanych, ciepłej wody użytkowej. Badania prowadzono w zakresie analiz chemicznych (żelazo, azotany, mangan, utlenialność) oraz fizycznych (mętność, barwa, zapach, smak, pH, przewodność). Pod względem mikrobiologicznym sprawdzano parametry takie jak: ogólna liczba bakterii w 36°C i 22°C, bakterie z grupy coli, E. coli, Legionella, Pseudomonas aeruginosa, Clostridia, enterokoki kałowe, gronkowce).

g) Opracowywanie ognisk chorób zakaźnych w celu przerwania łańcucha zakażeń.

Opracowanie ogniska każdej choroby zakaźnej ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie tej choroby w otoczeniu osoby chorej lub zakażonej. W ognisku choroby zakaźnej przeprowadzane jest epidemiologiczne dochodzenie tj. ustalenie przyczyny, źródła, ewentualnych kontaktów oraz mechanizmu wystąpienia zachorowania w celu zapewnienia skutecznej likwidacji tego ogniska. W roku 2021 przeprowadzono 11383 dochodzenia epidemiologiczne przy opracowywaniu chorób zakaźnych.

Opracowanie ogniska choroby zakaźnej polega na:

- ustaleniu w trakcie przeprowadzanego wywiadu epidemiologicznego rezerwuaru zarazka, okresu wylęgania choroby, źródła zakażenia, drogi i mechanizmu szerzenia się, wrót zakażenia, okresu zaraźliwości (badania kontrolne po przeprowadzonym leczeniu),
- określeniu populacji osób zakażonych i podatnych na zakażenie z uwzględnieniem wieku oraz płci, występowania geograficznego i czasowego,
- unieszkodliwieniu źródła zakażenia i przecięciu dróg szerzenia (np. nadzór lekarsko - pielęgniarski, nadzór epidemiologiczny, kwarantanna, izolacja osoby zakażonej / podejrzanego o zakażenie),
- zwiększeniu odporności u osób podatnych na zakażenie (skierowanie na szczepienia przeciwko określonej chorobie zakaźnej),
- udzieleniu instruktażu w zakresie profilaktyki zakażeń i postępowania przeciwepidemicznego w ognisku (dystans, dezynfekcja, maseczki),

- nawiązaniu współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Inspekcją Ochrony Środowiska w przypadku wystąpienia zakażenia lub choroby zakaźnej które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi lub z ludzi na zwierzęta w celu dokonania oceny rodzaju i stopnia zagrożenia, oraz podjęcia skutecznych wspólnych działań (eliminacja nośnika zakażenia).

Działania podejmowane przez **Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sandomierzu** w 2021 roku polegają na ochronie zdrowia publicznego i wynikają głównie z zagrożenia wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt przenoszących się na ludzi, oraz chorób zwierząt o dużym znaczeniu ekonomicznym. W związku z tym Powiatowy Lekarz Weterynarii podejmował następujące działania profilaktyczno - zapobiegawcze oraz monitoringowe:

Gruźlica, białaczka, bruceloza bydła

Badaniami kontrolnymi obejmuje się corocznie $\frac{1}{5}$ pogłównia bydła z terenu powiatu.

W roku 2021 poddano badaniom monitoringowym w kierunku:

- gruźlicy - 564 sztuk bydła w 70 stadach,
- białaczki - 292 sztuk bydła w 56 stadach,
- brucelozy - 292 sztuk bydła w 56 stadach,

Nie stwierdzono wyników dodatnich, ponadto badaniami kontrolnymi objęto między innymi:

- Gorączkę Q u kóz 14 próbek w 1 stadzie,
- Pyszczycę bydła 10 próbek w 10 stadach,
- IBR/IPV bydła 14 próbek w 3 stadach,
- Chorobę niebieskiego języka /BTV/ (bydła 26 szt. w 6 stadach, owiec 2 szt. w 2 stadach),
- klasyczny pomór świń (u świń 15 szt. w 15 stadach, u dzików 11 szt.),
- afrykański pomór świń u dzików – 510 próbek (pobrano próbki narządów wewnętrznych od 4 sztuk dzików padłych w wyniku kolizji drogowych - wszystkie wyniki ujemne, pobrano 506 próbek krwi od dzików odstrzelonych przez myśliwych w ramach odstrzału sanitarnego i odstrzału w obszarze ochronnym – wszystkie wyniki ujemne),
- choroba pęcherzykowa świń – 10 próbek w 10 stadach.

Wścieklizna zwierząt

- w roku 2021 przeprowadzono jednokrotne szczepienie lisów wolno żyjących w akcji jesiennej,
- w roku 2021 zaszczepiono 6208 psów i 111 kotów,
- poddano badaniom monitoringowym 7 sztuk lisów po odstrzeleniu celem określenia stopnia przyjęcia szczepionki oraz skuteczności szczepienia,
- przeprowadzono dochodzenie epizootyczne i pobrano materiał do badań w 4 przypadkach podejrzenia zwierzęcia o wściekliznę - wykluczono obecność wirusa wścieklizny w 3 przypadkach,
- w 1 przypadku w miejscowości Zajeziórze gmina Samborzec, w listopadzie 2021 roku stwierdzono wściekliznę u lisa . Wyznaczono ognisko choroby, PLW w Sandomierzu wydał rozporządzenie Nr1/2021 z dnia 19 listopada 2021 roku w sprawie zwalczania wścieklizny zwierząt na terenie gminy Samborzec oraz wystosował informację dla mieszkańców powiatu sandomierskiego dotyczącą postępowania oraz przestrzegania zasad posiadaczy zwierząt podatnych na wściekliznę,
- poddano obserwacji po pogryzieniu człowieka 68 zwierząt (58 psów, 10 kotów) w celu wykluczenia wścieklizny u zwierząt i wstrzymania szczepień zapobiegawczych pokąsanych osób.

BSE- gąbczasta encefalopatia bydła

W celu ograniczenia zagrożenia wystąpienia tej choroby podejmowane są następujące działania:

- zakazane jest stosowanie mączek mięsno- kostnych w żywieniu zwierząt gospodarskich,
- badanie w kierunku BSE wszystkich sztuk ubijanego bydła powyżej 72 m-ca życia,

- badanie padłego bydła powyżej 24 m-ca życia,

Ogółem w roku 2021 w powiecie sandomierskim zgłoszono do utylizacji 24 sztuki bydła w tym 11 podlegało badaniom na BSE. U wszystkich badanych sztuk stwierdzono wynik negatywny materiał szczególnego ryzyka pochodzący z ubojni jest w 100% utylizowany.

Grypa ptaków – HPAI - influenza ptaków

W 2021 r. nie stwierdzono przypadków grypy ptaków na terenie powiatu sandomierskiego..

W ramach monitoringu pobrano 10 prób krwi od drobiu – wyniki ujemne.

Choroba Aujeszkiego

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sandomierzu informuje, że na terenie powiatu sandomierskiego (liczącym 676 km² i obejmującym zasięgiem 9 gmin) wszystkie zarejestrowane stada świń uzyskały status stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego. Po spełnieniu w/w warunków Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sandomierzu wydał decyzje administracyjne o uznaniu stad za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkiego u świń i zakazał w tych stadach szczepienia świń przeciwko chorobie Aujeszkiego ego . W 2022 roku kontynuowany będzie monitoring dotyczący chorób zakaźnych zwierząt.

2) Działania w celu ochrony zdrowia ludności przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych w tym chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy

a) Sprawowanie z nadzoru nad warunkami: higieny pracy w zakładach, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny środowiska, higieny wypoczynku i rekreacji

Nadzór nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji sprawowano m.in. poprzez: kontrolę i wykonywanie badań laboratoryjnych:

- Pływalnia kryta w Sandomierzu, ul. Zielna 6 (pobrano 7 próbek wody basenowej – nie uległy zakwestionowaniu), przeprowadzono 1 kontrolę oceny stanu sanitarnego – nie stwierdzono uchybień;
- Basen Hotelu „Mały Rzym” (pobrano 4 próbki wody basenowej – nie uległy zakwestionowaniu), ocena stanu sanitarnego obiektu nie wykazała uchybień.

W dalszym ciągu nadzór laboratoryjny nad jakością wody w urządzeniach basenowych prowadzony był przez administratorów basenów: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu oraz „Mały Rzym” Hotel i Restauracja Spółka z o.o. przy ul. Okrzei w Sandomierzu.

Jak w roku poprzednim na terenie powiatu sandomierskiego zorganizowane były 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli tj.: w Koprzywnicy oraz w Szymanowicach Dolnych gmina Klimontów. Organizatorzy w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzili badania jakości wody (jedno przed sezonem oraz w trakcie sezonu). Na podstawie przekazanych sprawozdań z badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał oceny bieżące o jakości wody. Jakość wody pod względem mikrobiologicznym i organoleptycznym odpowiadała stawianym wymaganiom. W porównaniu z rokiem poprzednim bezpieczeństwo osób korzystających z kąpieli było porównywalne. W obu miejscach wykorzystywanych do kąpieli przez cały okres trwania sezonu woda była przydatna do kąpieli, a przeprowadzone kontrole urzędowe oceny stanu sanitarnego nie wykazały uchybień. Dodatkowo przez okres sezonu kąpielowego nad bezpieczeństwem kąpiących się czuwali ratownicy zatrudnieni przez jednostki odpowiedzialne: Urząd Miasta i Gminy w Koprzywnicy oraz Urząd Miasta i Gminy w Klimontowie.

W celu zachowania higieny wypoczynku i rekreacji ruchowej najmłodszej społeczności w 2021 r. prowadzono nadzór nad terenami rekreacyjnymi (m.in. placami zabaw na terenach odkrytych). W minionym roku przeprowadzono 16 kontroli sanitarnych, które nie wykazały uchybień sanitarno-technicznych. W/w infrastruktura placów zabaw została właściwie przygotowana do sezonu.

Dla zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego ludności organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontynuowały w 2021 r. czynności kontrolne w zakresie bieżącego stanu sanitarnego, dostępności

ustępów publicznych wolno stojących oraz zlokalizowanych w obiektach użyteczności publicznej (na stacjach paliw oraz w miejscach wypoczynku). Łącznie przeprowadzono 17 kontroli, na podstawie których stwierdzono, że bieżący stan sanitarny w skontrolowanych obiektach nie budził większych zastrzeżeń

W celu zachowania bezpieczeństwa sanitarnego turystów nadzorem sanitarnym objęto 29 obiektów noclegowych (8 – hotele, 3 – motele oraz 16 - innych obiektów świadczących usługi noclegowe), w których przeprowadzono 29 kontroli sanitarnych. W tej grupie obiektów stan sanitarno - techniczny nie budził zastrzeżeń.

W 2021 roku nadzorem sanitarnym objęto również środki transportu osobowego, tj.: autobusy komunikacji miejskiej, statki pasażerskie żeglugi śródlądowej. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 14 obiektach – uchybień nie stwierdzono.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w minionym roku nadzorowali pod względem sanitarnym czynności związane z przeprowadzeniem ekshumacji zwłok bądź szczątków ludzkich. Celem prowadzonego nadzoru było zachowanie bezpieczeństwa osób bezpośrednio związanych z wykonywaniem tych czynności (wydobycie zwłok/szczątków z pierwotnego miejsca pochówku oraz transport do miejsca nowego pochówku) oraz ochronę środowiska. W 2021 r. wydano 25 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Ponadto wydano 5 opinii na sprowadzenie zwłok z zagranicy.

W związku z sytuacją epidemiologiczną związaną z COVID-19 kontynuowano nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej tj.: stacjami paliw, aptekami, punktami aptecznymi, obiektami handlowymi, obiektami sportowymi, obiektami noclegowymi a także zakładami usługowymi (fryzjerskimi i kosmetycznymi) w kontekście zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Dlatego też prowadzony był nadzór nad bezpieczeństwem klientów oraz pracowników, poprzez sprawdzanie przestrzegania przepisów prawnych przeciw COVID-19.

Ponadto wydawane były także opinie sanitarne na organizowane imprezy w plenerze oraz

w pomieszczeniach, m.in. opiniowano „Jarmark Jagielloński”, „Optymistyczny Jarmark” „Jarmark Regionalny z okazji Gęsiny św. Marcina”, „Dzień ZdroweCO Optymizmu”, „Letnie pokazy czereśniowe”, „Sandomierz Fashion Street”, „Złot foodtrucków” „Rajd Papieski” „Koncert Macieja Maleńczuka”, „Kiermasz Wielkanocy 2021”, „Dzień Kobiet na Sportowo”, Spektakl taneczny pt. „(nie)cała ja...”.

Współpracowano z instytucjami kultury oraz sportu w poszczególnych gminach w zakresie przestrzegania bezpieczeństwa epidemicznego podczas stopniowego (przy zachowaniu pewnych ograniczeń adekwatnych do obowiązujących przepisów prawnych) wznowiania działalności w poszczególnych sekcjach tematycznych. Współpraca ta polegała na konsultacjach telefonicznych w zakresie funkcjonalności oraz przystosowania obiektów do obowiązującego reżimu sanitarnego, oceniano procedury funkcjonowania tych obiektów jak również wydawano opinie na organizację wycieczek szkolnych, zorganizowania spotkania autorskiego, procesji Bożego Ciała, przywrócenia zajęć stacjonarnych w zakresie funkcjonowania Dziennego Domu Senior, zorganizowania zbiórki ulicznej.

Na podkreślenie zasługuje współpraca z Sandomierskim Centrum Kultury i podległym jej obiektami oraz Gminnymi Ośrodkami Kultury. Kierownictwo tych jednostek na każdym etapie luzowania obostrzeń związanych z COVID – 19 konsultowało zakres działalności i procedury postępowania w celu ochrony pracowników oraz uczestników.

Ponadto w dalszym ciągu kontynuowano nadzór sanitarny nad obiektami zlokalizowanymi na szlakach przemieszczania się podróżnych (parkingami, Stacjami CPN, obiektami gastronomicznymi) w związku z zagrożeniem afrykańskim pomorem świń - ASF w kontekście zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży - w roku sprawozdawczym 2021 kontrolą objęto 85 placówek nauczania, wychowania i pracy pozaszkolnej oraz 9 sezonowych placówek wypoczynku zimowego / letniego.

Podczas wykonywanych czynności kontrolnych w placówkach oświatowo-wychowawczych szczególną uwagę zwracano na:

- przestrzeganie procedur przeciwepidemicznych opracowanych na podstawie wytycznych przeciwepidemicznych,
- stan sanitarno-techniczny budynków, pomieszczeń, terenów sportowych, placów zabaw, placów rekreacyjnych,
- stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, terenów sportowych, placów zabaw, placów rekreacyjnych,
- właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów,
- prawidłowy rozkład planów lekcyjnych,
- rodzaj i stan techniczny sal gimnastycznych, zaplecza sportowego, boisk sportowych,
- zapewnienie opieki medycznej w szkołach,
- mikroklimat pomieszczeń tj. prawidłowe oświetlenie naturalne i sztuczne sal lekcyjnych, sal zabaw, zapewnienie odpowiedniej temperatury w szkołach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych,
- warunki do prowadzenia żywienia/dożywiania w szkołach i przedszkolach.

W roku sprawozdawczym wykonano 100 kontroli.

Wydano 8 decyzji merytorycznych w tym: 2 płaćnicze, 4 przedłużające.

Decyzje dotyczyły: nieprawidłowego stanu technicznego nawierzchni placu zabaw, mebli, oraz podłóg.

Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble szkolne oceniono w 71 skontrolowanych placówkach - 71 placówek posiada 100% mebli z certyfikatami.

We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

W obszarze dożywiania dzieci i młodzieży, w placówkach oświatowo-wychowawczych nadzorowano przestrzeganie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Na terenie powiatu sandomierskiego w elektronicznej bazie danych nie zarejestrowano wypoczynków zimowych. Wypoczynek letni – w elektronicznej bazie danych zarejestrowano 9 wypoczynków. Przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych pod względem zapewnienia odpowiednich warunków sanitarnych oraz przestrzegania procedur przeciwepidemicznych. Z wypoczynku letniego skorzystało 251 dzieci i młodzieży. Podczas kontroli bezwzględnie sprawdzano, czy przestrzegane są procedury przeciwepidemiczne oraz zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Organy prowadzące placówki oświatowo-wychowawcze informowano o stanie sanitarno-technicznym budynków, pomieszczeń szkolnych, boisk sportowych poprzez przesyłanie wystąpień o wszczęciu postępowania administracyjnego.

Na prośbę zarządzających lub jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za przestrzeganie wymagań higieniczno-sanitarnych, wydano 4 decyzje przedłużające termin wykonania zarządzeń. Przyczyną przedłużania terminów realizacji zarządzeń wynikających z wydanych decyzji administracyjnych był brak środków finansowych ze względu na przesunięcie ich na walkę z pandemią koronawirusa.

Przeprowadzone kontrole miały na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki oraz pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych, w placówkach wypoczynku letniego w związku z epidemią COVID-19.

Bieżący nadzór nad warunkami pracy w zakładach polegał na ocenie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń produkcyjnych, technologicznych oraz sanitarno-socjalnych. Podczas kontroli sprawdzano dokumentację dotyczącą:

- aktualności profilaktycznych badań lekarskich pracowników,
- oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy z uwzględnieniem szkodliwych czynników fizycznych, chemicznych, biologicznych i czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym występujących w środowisku pracy,
- rejestrów prac i pracowników - w zakładach w których występują czynniki biologiczne i czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- ewidencji wydania odzieży ochronnej i roboczej, sprzętu ochrony indywidualnej i środków czystości,
- rejestru rozchodu i przychodu stosowanych prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3,
- kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin,
- rejestrów i kart pomiarowych, wraz z wynikami czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, rejestrów chorób zawodowych.

W 2021 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu wpłynęły 2 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych. Wydano 2 decyzje stwierdzające chorobę zawodową, 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W roku minionym nie stwierdzono zagrożeń wpływających na życie i zdrowie pracowników zatrudnionych w podmiotach gospodarczych objętych nadzorem.

b) Nadzór nad zgodnością realizacji nowych przedsięwzięć budowlanych z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi.

Zaopiniowano 22 wniosków w ramach prowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w tym:

- zaopiniowano 21 wniosków co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W 2 przypadkach wyrażono stanowisko, że brak jest przesłanek do wydania żądanych opinii; wnioski dotyczyły: wydobywania piasku z rzeki Wisły, montażu urządzenia do umożliwiającego pobór wód podziemnych w ilości nie mniejszej niż 10 m³/godz; przy czym z analizy przedstawionych dokumentów wynikało, że ww. inwestycje nie należały do przedsięwzięć, dla których wymagane było uzyskanie opinii o decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanych przez Organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W 3 przypadkach, dot.: budowy podziemnej instancji zbiornikowej gazu płynnego w msc. Piaseczno oraz budowy dwóch farm fotowoltaicznych w msc. Borek Klimontowski; w toku prowadzonych postępowań wystosowano pisma do uzupełnienia, w okresie sprawozdawczym nie zostały nadesłane żądane dokumenty. Dla 16 przedsięwzięć (dotyczy: budowy innych elektrowni fotowoltaicznych, budowy linii do rozlewania soku jabłkowego, rozbudowy dróg wojewódzkich, budowy kanalizacji sanitarnej, budowy specjalistycznej instalacji do recyklingu odpadów wielomateriałowych, realizacji punktu zbierania złomu, w tym złomu akumulatorowego, budowy instalacji do produkcji wypełniaczy kredowych, adaptacji budynku gospodarczego na budynek produkcyjny kiszenia kapusty ogórków, przebudowy sieci gazowej), po przeanalizowaniu materiałów, odstąpiono od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Analiza przedstawionego materiału dowodowego pozwoliła na ustalenie, że przedsięwzięcia te nie będą mieć niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzi.

- rozpatrywano 1 wniosek o uzgodnienie, na etapie przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, warunków realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa budynku inwentarskiego – tuczarni do chowu trzody chlewnej w ilości maksymalnej możliwej obsady inwentarza 1996 szt. (279,44 DJHP) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną”, planowanego na działkach nr ewidencyjny 166/7, 166/9, 166/5 obręb ewidencyjny Piotrowice. Z przedłożonych w sprawie dokumentów wynika, że planowane zamierzenie zaliczane jest do przedsięwzięć, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W toku prowadzonego postępowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu zwracał się o przeanalizowanie w raporcie oddziaływania na środowisko opracowanego dla przedmiotowego zamierzenia inwestycyjnego; oddziaływań mogących mieć niekorzystny wpływ na zdrowie ludzi, w tym w szczególności w zakresie uciążliwości złoonych. W okresie sprawozdawczym nie zostały nadesłane żądane dokumenty.

Zaopiniowano 7 wniosków w ramach prowadzonego postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym:

- zaopiniowano 3 wnioski o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla potrzeb sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – dot. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla „Skrzypaczowice, Piaseczno-Zbiornik” na terenie gminy Łoniów; miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla msc. Chobrzany na terenie gminy Samborzec oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Kobiernik na terenie gminy Samborzec,
- zaopiniowano 1 wniosek o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla potrzeb sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego - dot. zmiany nr 7 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łoniów,
- zaopiniowano 2 projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - dot. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą „Ryłowice I” oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w. m. Chobrzany na terenie gminy Samborzec. Projekty zaopiniowano pozytywnie,
- zaopiniowano 1 projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – dot. projektu Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Samborzec. Projekt zaopiniowano pozytywnie.

Uzgodniono 30 projektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Wydane opinie dotyczyły głównie inwestycji związanych z infrastrukturą techniczną, tj. budową sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, budową zbiornika wody pitnej (łącznie 28 opinii). Pozostałe opinie dotyczyły: projektu budowlanego budynku biurowo-mieszkalnego oraz projektu technologicznego zakładu fryzjerskiego. Wszystkie dokumentacje uzyskały akceptacje Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dokonano odbiorów 63 obiektów. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że obiekty wykonane zostały zgodnie z wymaganiami sanitarnymi i zdrowotnymi.

3) Inicjowanie działalności oświatowo-zdrowotnej.

W 2021 roku głównym kierunkiem działalności oświatowo – zdrowotnej było:

- Promowanie zdrowego stylu życia poprzez inicjowanie i koordynowanie zadań wynikających z celów Narodowego Programu Zdrowia, a w szczególności profilaktyka antytytoniowa i Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeń HIV.

- Realizacja zadań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikające z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz podejmowanie działań wynikających z zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa.
- Integrowanie działań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia we współpracy z władzami samorządowymi, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi wynikającymi z aktualnej sytuacji epidemiologicznej powiatu oraz potrzeb zdrowotnych w społecznościach lokalnych.

Powiatowa Stacja Sanitarно - Epidemiologiczna w Sandomierzu w 2021 roku realizowała następujące programy i akcje profilaktyczne:

PROFILAKTYKA ANTYTYTONIOWA

W przedszkolach i szkołach podstawowych prowadzone były programy edukacji antytytoniowej we wszystkich grupach wiekowych. Główne cele:

- Ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego.
- Wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.
- Zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.
- Zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów.
- Pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,

Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Program ten jest adresowany do dzieci przedszkolnych, z udziałem rodziców i opiekunów. Na terenie powiatu program realizowany był w przedszkolach oraz szkołach podstawowych. W realizacji programu uczestniczyło 12 placówek z terenu powiatu sandomierskiego, edukacją objęto 384 dzieci i 161 rodziców. Podczas zajęć zwracano uwagę na promowanie zdrowego stylu życia, dbania o przyrodę oraz wdrażania zasad ekologii jako alternatywę dla palenia.

„**Nie pal przy mnie proszę**” - program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. W realizacji programu brało udział 8 szkół podstawowych, uczestniczyło 447 uczniów i 311 rodziców. Działania w ramach tego programu powiązane były z działaniami zdrowotnymi realizowanymi na terenie szkoły. Głównym celem było zwiększenie asertywności - dzieci mówiły o szkodliwości palenia osobom palącym w ich otoczeniu.

„**Znajdź właściwe rozwiązanie**” - jest to program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej. W realizacji programu brało udział 6 szkół podstawowych, 259 uczniów, 83 rodziców. W tym wieku gwałtownie wzrasta liczba dzieci i młodzieży próbujących po raz pierwszy zapalić papierosa, ostatnio alternatywą dla papierosa stał się e-papieros stanowiący nowe zagrożenie zdrowotne.

„**Bieg po zdrowie**” - program edukacji antytytoniowej opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z ekspertami. Odbiorcami programu byli uczniowie klas IV szkoły podstawowej.

W realizacji programu brało udział 10 szkół podstawowych, uczestniczyło 153 uczniów i 153 rodziców.

Program pozwolił przekazać dzieciom wiedzę na temat zachowań prozdrowotnych oraz kształtował odpowiednie umiejętności i postawy związane z tym obszarem. Pomógł zrozumieć jak ważne jest dla każdego człowieka utrzymanie zdrowia i osiągnięcie zadowolenie z życia obecnie i w przyszłości.

Ponadto propagowano obchody i akcje antytytoniowe:

- Światowy Dzień bez Tytoniu pod hasłem: „Deklaruję – nie palę!”
- Światowy Dzień Rzucania Palenia. Każdego roku w trzeci czwartek listopada (w 2021 – 18 listopada) jest świętą okazją do rzucenia palenia tytoniu.

Temat palenia jest zawsze aktualny i zawsze na czasie więc warto do niego wracać co roku aby umożliwić życie w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.

Program pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowany był przez 16 placówek przedszkolnych. Edukacją objęto 407 dzieci, 193 rodziców.

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

W ramach w/w projektu realizowano program edukacyjny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych pt: „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**”. Głównym celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich. Program realizowany był w 4 placówkach ponadgimnazjalnych z terenu powiatu sandomierskiego. Edukacją objęto 130 uczniów i 49 rodziców.

PROFILAKTYKA CHOROÓB ZAKAŻNYCH I ONKOLOGICZNYCH

Program edukacyjny „Podstępne WZW” - program adresowany do uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Celem tych działań jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby HAV, HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki. W roku szkolnym 2020/2021 program realizowany był wśród 328 uczniów w 2 szkołach ponadpodstawowych.

Program edukacyjny pt. „Znamię! Znam je?” mający na celu upowszechnienie wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry, adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. W roku szkolnym 2020/2021 na terenie powiatu sandomierskiego program zrealizowało 3 szkoły ponadpodstawowe, w programie uczestniczyło 358 uczniów.

Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”, którego celem głównym jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy, zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie. Na terenie powiatu sandomierskiego realizację programu w roku szkolnym 2020/2021 podjęło 4 szkoły ponadgimnazjalne, edukacją objęto 149 uczniów i 27 rodziców.

PONADTO PROWADZONO NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE:

- Profilaktyka HIV/AIDS.
- Profilaktyka „dopalaczy” (środków zastępczych).
- Obchody Światowego Dnia Zdrowia.
- Propagowanie zdrowego stylu życia w okresie wycieczki letniej i zimowej dzieci i młodzieży.
- Propagowanie szczepień ochronnych w tym przeciw SARS-CoV-2.
- Propagowano program „Profilaktyka 40 PLUS” – dotyczący badań profilaktycznych osób po 40 roku życia.
- Profilaktyka chorób odkleszczowych.
- Wspierano działania kampanii informacyjnej pt: „Wybieraj Bezpieczną Żywność”.
- W związku z sytuacją epidemiologiczną w 2021 roku podejmowano działania edukacyjne w placówkach oświatowo-wychowawczych zmierzające do rzetelnej informacji na temat podstawowych zasad zapobiegania zakażeniom koronawirusem tj.: stosowania podstawowych zasad higieny, jak skutecznie myć i dezynfekować ręce, jak prawidłowo nałożyć maseczkę oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu <http://www.psse-sandomierz.pl/> zamieszczano informacje na temat prowadzonych akcji

profilaktycznych. Prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych. Współpracowano z placówkami oświatowo-wychowawczymi i podmiotami leczniczymi w ramach prowadzonych programów edukacyjnych i akcji prozdrowotnych. Celem działań było propagowanie zasad zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień, zapobieganie chorobom zakaźnym oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym.

Dzięki uchwalonemu i wdrożonemu w życie „*Powiatowemu Programowi Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego*” jest możliwe zaangażowanie wielu instytucji w program poprawy szeroko rozumianego ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego. Szczególny nacisk jest kładziony na akcję edukacyjno-profilaktyczną skierowaną do dzieci i młodzieży. W wyniku wystąpienia epidemii spowodowanej rozprzestrzenieniem się wirusa SARS - CoV - 2, ograniczony został kontakt między ludzki, w związku z tym, wielu działań i akcji edukacyjno - profilaktycznych nie udało się w pełni zrealizować.

Starosta Sandomierski

Marcin Piwnik